

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო (MEPA)
სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი (EIEC)
გაეროს გარემოს დაცვის პროგრამა (UNEP) | კლიმატის მწვანე ფონდი (GCF)

პროექტი: შესაძლებლობების გაძლიერება საქართველოს ადაპტაციის ეროვნული გეგმის
პროცესის მხარდასაჭერად

საქართველოს ადაპტაციის ეროვნული გეგმა (NAP)

საგზაო რუკა და კომუნიკაციის სტრატეგია

ჩასაბარებელი შედეგი 3.1.1.2 b | ქმედება 2.3

მომზადებულია: ა(ა)იპ „ეკოტონი“

წარდგენილია: გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრში (EIEC)

ვერსია 2.0 | თბილისი, 2026

სარჩევი

სარჩევი	2
დოკუმენტის შესახებ მონაცემები	5
1. შესავალი	8
1.1. დოკუმენტის მიზანი და გამოყენების სფერო	8
1.2. კავშირი NAP-ის სხვა ჩასაბარებელ შედეგებთან	9
1.3. მომზადების მეთოდოლოგია	10
1.4. დოკუმენტის სტრუქტურა	11
ნაწილი I. სტრატეგიული საგზაო რუკა	12
2. NAP-ის სტრატეგიული ჩარჩო	12
2.1. ხედვა და მიზნები	12
2.2. ძირითადი პრინციპები	12
2.3. NAP-ის ფარგლები	13
2.4. რეაგირების სპექტრი: პრევენცია, მზადყოფნა და დანაკარგისა და ზიანის მართვა (PCL)	14
3. ინსტიტუციური მოწყობა NAP-ის ხელშეწყობისა და კოორდინაციისთვის	15
3.1. ინსტიტუციური ჩარჩოს ორგანიზების პრინციპები	15
3.2. კოორდინაცია რეგიონულ და ადგილობრივ დონეზე	15
4. სამთავრობო უწყებების მანდატები ეროვნულ და რეგიონულ დონეზე	16
4.1. სამართლებრივი და პოლიტიკური საფუძველი	16
4.2. მანდატებში არსებული ხარვეზები	17
5. NAP-ის პროცესის ეტაპები, ეტაპობრივი მაჩვენებლები და აქტივობები	17
5.1. პროცესის სტრუქტურა	17
5.2. ეტაპი 1 - მომზადება და დაგეგმვა (თვე 1-3)	18
5.3. ეტაპი 2 - ინფორმაციის შეგროვება და ანალიზი (თვე 3–10)	19
5.4. ეტაპი 3 - NAP-ის შემუშავება (თვე 8-11)	20
5.5. ეტაპი 4 - ადაპტაციის ფინანსების და რესურსების მობილიზაცია (თვე 10–12)	21
5.6. ეტაპი 5 - მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩო (თვე 10–12)	22
5.7. ეტაპი 6 - შესაძლებლობების განვითარება, ცნობიერების ამაღლება და ცოდნის გაზიარება (თვე 11–12)	23
5.8. ეტაპი 7 - გეგმის საბოლოო განხილვა და დასრულება (თვე 12–13)	24
5.9. ეტაპი 8 - ანგარიშგება (უწყვეტი)	24

6. პროცესის ძირითადი თანმიმდევრობა, ურთიერთდამოკიდებულებები და ძირითადი დაშვებები.....	25
6.1. პროცესის ძირითადი თანმიმდევრობა	25
6.2. დაშვებები.....	26
8. განხორციელების, მონიტორინგის, ანგარიშგებისა და მდგრადობის ჩარჩო	26
8.1. განხორციელების მიდგომა.....	26
8.2. პროგრესის მართვის ციკლი	27
9. NAP-ის ინსტიტუციონალიზაცია და განახლების ციკლი	27
ნაწილი II. კომუნიკაციის სტრატეგია.....	29
10. კომუნიკაციის სტრატეგიის ლოგიკა და მიზნები	29
10.1. კომუნიკაციის სტრატეგიის მიზანი და კავშირი დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმასთან (SEP)	29
10.2. კომუნიკაციის მიზნები	30
10.3. კომუნიკაციის სტრატეგიული მიზნები.....	30
11. სამიზნე აუდიტორია და ძირითადი გზავნილები.....	31
11.1. ძირითადი საკომუნიკაციო გზავნილი.....	31
12. კომუნიკაციის არხები, პროდუქტები და ინსტრუმენტები	32
12.1. პირისპირ კომუნიკაცია	32
12.2. საერთაშორისო კომუნიკაცია და ცოდნის გაზიარება.....	33
14. ვიზუალური იდენტობა და კომუნიკაციის სტანდარტები.....	33
15. რისკებთან დაკავშირებული კომუნიკაცია	34
15.1. კლიმატურ რისკებთან დაკავშირებული კომუნიკაციის პრინციპები.....	34
18. დასკვნები და შემდგომი ნაბიჯები	34
შემდგომი ნაბიჯები	35
წყაროები და ბიბლიოგრაფია	36
დანართები.....	38
დანართი 1. NAP-ის ეტაპების, აქტივობებისა და პასუხისმგებელი უწყებების დეტალური მატრიცა	38
დანართი 2. RACI მატრიცა (ძირითადი პროცესები).....	41
დანართი 3. დეტალური გეგმა-გრაფიკი და ეტაპობრივი მაჩვენებლები.....	43
დანართი 4. კომუნიკაციის მატრიცა	45
დანართი 5. გზავნილები და ხშირად დასმული კითხვები	49
დანართი 6. კომუნიკაციის შედეგების სპეციფიკაცია	51

დანართი 7. „რა მოვისმინეთ - რა შეიცვალა“ ანგარიშის შაბლონი	52
დანართი 8. კომუნიკაციის ღონისძიების ანგარიშგების შაბლონი	52
დანართი 9. NAP-ის რეკომენდებული შინაარსი (LEG, 2025)	53
დანართი 10. პროექტის პროფილის შაბლონი (LEG, 2025).....	54
დანართი 11. ადაპტაციის დაფინანსების წყაროების რუკის შაბლონი	56
დანართი 12. საერთაშორისო ტექნიკური მხარდაჭერის ძირითადი წყაროები.....	56
დანართი 13. სტრატეგიული საგზაო რუკის დამატებითი მასალები.....	58
დანართი 14. კომუნიკაციის სტრატეგიის დამატებითი მასალები	91

დოკუმენტის შესახებ მონაცემები

დოკუმენტის დასახელება	NAP-ის ფორმულირებისთვის საჭირო სტრატეგიული საგზაო რუკა და კომუნიკაციის სტრატეგია
ჩასაბარებელი შედეგის კოდი	3.1.1.2 b (ქმედება 2.3)
პროექტი	შესაძლებლობების გაძლიერება საქართველოს ადაპტაციის ეროვნული გეგმის პროცესის მხარდასაჭერად
დამკვეთი / მიმღები	გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი (EIEC); გარემოსა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის დეპარტამენტი (MEPA)
დონორები / პარტნიორები	კლიმატის მწვანე ფონდი (GCF) - დონორი; გაეროს გარემოს დაცვის პროგრამა (UNEP) - განმახორციელებელი
შემსრულებელი	ა(ა)იპ „ეკოტონი“
დაკავშირებული დოკუმენტები	საწყისი ანგარიში (3.1.1.1 b); დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმა (SEP, 3.1.1.2 a); სამუშაო ჯგუფების ToR, ორგანოგრამები, სამოქმედო გეგმები და SOP (3.1.1.2 c); CCC-ის სამდივნო ფუნქციის სახელმძღვანელო და CCD-ის მმართველობის შეფასების ანგარიში (3.1.1.2 e); NAP-ის საგზაო რუკის საწყისი ვერსია 06.2026
ვერსია / სტატუსი	1.4 / სამუშაო ვერსია შესათანხმებლად

დოკუმენტი მომზადებულია ა(ა)იპ „ეკოტონი“-ის მიერ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს (MEPA) გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის (EIEC) პროექტის - „შესაძლებლობების გაძლიერება საქართველოს ადაპტაციის ეროვნული გეგმის პროცესის მხარდასაჭერად“ - ფარგლებში, რომელიც ხორციელდება გაეროს გარემოს დაცვის პროგრამის (UNEP) და კლიმატის მწვანე ფონდის (GCF) მხარდაჭერით. დოკუმენტში წარმოდგენილი მოსაზრებები, შეფასებები და დასკვნები ეკუთვნის ავტორთა ჯგუფს და შესაძლოა არ ასახავდეს პროექტის განხორციელებაში ჩართული ინსტიტუციებისა და დონორი ორგანიზაციების ოფიციალურ პოზიციას.

წინამდებარე საგზაო რუკა და კომუნიკაციის სტრატეგია წარმოადგენს „ცოცხალ დოკუმენტს“: იგი განახლდება NAP-ის პროცესის ეტაპებზე მიღებული უკუკავშირის, ინსტიტუციური ცვლილებებისა და სამუშაო ჯგუფების რეკომენდაციების შესაბამისად. ყოველი განახლება აისახება ვერსიის ნომერსა და თარიღში.

აბრევიატურები

აბრევიატურა	განმარტება
APA	დაცული ტერიტორიების სააგენტო
AR6	IPCC-ის მეექვსე შეფასების ანგარიში
BTR	ორწლიანი გამჭვირვალობის ანგარიში (Biennial Transparency Report)
CCA	კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაცია
CCC	კლიმატის ცვლილების საბჭო
CCD	კლიმატის ცვლილების სამმართველო (MEPA)
CoM	მერების შეთანხმება (Covenant of Mayors)
CSO	სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაცია
EbA	ეკოსისტემებზე დაფუძნებული ადაპტაცია
EIEC	გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი
ETF	გამლიერებული გამჭვირვალობის ჩარჩო
GCF	კლიმატის მწვანე ფონდი
GESI	გენდერული თანასწორობა და სოციალური ინკლუზია
GGA	გლობალური ადაპტაციის მიზანი
GITA	ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტო
GNTA	საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია
IPCC	კლიმატის ცვლილების სამთავრობოთაშორისო საბჭო
LT-LEDS	დაბალემისიანი განვითარების გრძელვადიანი სტრატეგია
M&E	მონიტორინგი და შეფასება
MEL	მონიტორინგი, შეფასება და სწავლება
MEPA	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
MoESD	ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
MoF	ფინანსთა სამინისტრო
MoH	ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და

აბრევიატურა	განმარტება
	სოციალური დაცვის სამინისტრო
Mol	ინფრასტრუქტურის სამინისტრო
MRD	რეგიონული განვითარების სამინისტრო
MRV	მონიტორინგი, ანგარიშგება და შემოწმება
NAP	ადაპტაციის ეროვნული გეგმა
NC5	მეხუთე ეროვნული შეტყობინება
NDC	ეროვნულ დონეზე განსაზღვრული წვლილი
NEA	გარემოს ეროვნული სააგენტო
NECP	ეროვნული ენერგეტიკისა და კლიმატის გეგმა
NFA	ეროვნული სატყეო სააგენტო
NGO	არასამთავრობო ორგანიზაცია
RDA	სოფლის განვითარების სააგენტო
SDG	მდგრადი განვითარების მიზნები
SECAP	მდგრადი ენერგეტიკისა და კლიმატის სამოქმედო გეგმა
SEP	დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმა
SOP	სტანდარტული საოპერაციო პროცედურები
ToR	ტექნიკური დავალება
UNEP	გაეროს გარემოს დაცვის პროგრამა
UNFCCC	გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო კონვენცია

1. შესავალი

საქართველოს ადაპტაციის ეროვნული გეგმა (NAP) წარმოადგენს ქვეყნის პირველ ჩარჩო დოკუმენტს, რომელიც კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციას განსაზღვრავს, როგორც გრძელვადიან, კოორდინირებულ და მტკიცებულებებზე დაფუძნებულ სახელმწიფო პოლიტიკის დოკუმენტს. NAP-ის მომზადება არ შემოიფარგლება ცალკეული ანალიტიკური ინფორმაციის მომზადებით - იგი მოითხოვს თანმიმდევრული პროცესის მართვას, რომელშიც კოორდინირებულად ერთვება სახელმწიფო უწყებები, არასამთავრობო, სამოქალაქო ორგანიზაციები, კერძო სექტორი და სხვა დაინტერესებული მხარეები.

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს აღნიშნული პროცესის მართვის ინსტრუმენტს და აერთიანებს ორ ურთიერთდაკავშირებულ ნაწილს: **სტრატეგიულ საგზაო რუკას**, რომელიც განსაზღვრავს NAP-ის შემუშავების ინსტიტუციურ ჩარჩოს, უწყებრივ მანდატებს, ეტაპებს, აქტივობებსა და ვადებს, და **კომუნიკაციის სტრატეგიას**, რომელიც უზრუნველყოფს პროცესის გამჭვირვალობას და დაინტერესებული მხარეებისთვის მის ყველა ეტაპზე ხელმისაწვდომობას.

ორივე ნაწილის ერთ დოკუმენტში გაერთიანება განპირობებულია მათი ფუნქციური ურთიერთდამოკიდებულებით: საგზაო რუკა განსაზღვრავს განსახორციელებელი საქმიანობების შინაარსს, თანმიმდევრობას, ვადებსა და პასუხისმგებელ უწყებებს, ხოლო კომუნიკაციის სტრატეგია ადგენს ინფორმაციის გავრცელების, უკუკავშირის მიღებისა და პროცესის ლეგიტიმაციის უზრუნველყოფის მექანიზმებს. ადაპტაციის დაგეგმვის საერთაშორისო გამოცდილება ცხადყოფს, რომ NAP-ის პროცესების ეფექტიანობას უმეტესად ტექნიკური ხარისხზე მეტად, უწყებათაშორისი თანამშრომლობისა და ეფექტიანი კომუნიკაციის ნაკლებობა ზღუდავს.

1.1. დოკუმენტის მიზანი და გამოყენების სფერო

დოკუმენტი წარმოადგენს ტექნიკური დავალებით განსაზღვრული ქმედება 2.3-ის ჩასაბარებელ შედეგს (კოდი 3.1.1.2 b) და ტექნიკური დავალების მოთხოვნის შესაბამისად, განსაზღვრავს:

- საჭირო **ინსტიტუციურ ჩარჩოს** NAP-ის პროცესის ხელშეწყობისა და კოორდინაციისთვის;
- **მთავრობის მანდატებს** ეროვნულ და რეგიონულ დონეზე;
- NAP-ის პროცესის ძირითად ეტაპებსა და აქტივობებს იმ პასუხისმგებელი უწყებების მითითებით, რომლებიც უზრუნველყოფენ მათ განხორციელებას;

- NAP-ის პროცესის კომუნიკაციის სტრატეგიას - სამიზნე აუდიტორიას, ძირითად გზავნილებს, კომუნიკაციის არხებს, კომუნიკაციის კალენდარს, პასუხისმგებლობებსა და შეფასების ინდიკატორებს.

დოკუმენტი ვრცელდება NAP-ის შემუშავების მთელ ციკლზე (ტექნიკური დავალების ამოცანები 1-13) და გამოიყენება როგორც პროექტის გუნდის, ისე გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს (MEPA), გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის (EIEC), გარემოსა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის დეპარტამენტის, კლიმატის ცვლილების საბჭოს (CCC) და NAP -ის პროცესის ფარგლებში შექმნილი სამუშაო ჯგუფების მიერ პროცესის დაგეგმვის, კოორდინაციის, განხორციელებისა და მონიტორინგის მიზნით. დოკუმენტი აგრეთვე ქმნის საფუძველს NAP-ის დამტკიცების შემდგომი ეტაპისთვის - მისი განხორციელების, პერიოდული განახლებისა და საერთაშორისო ანგარიშგების წარმოებისათვის.

1.2. კავშირი NAP-ის სხვა ჩასაბარებელ შედეგებთან

კოდი	დოკუმენტი	კავშირი წინამდებარე დოკუმენტთან
3.1.1.1 b	საწყისი ანგარიში	განსაზღვრავს NAP-ის მიზნებს, ფარგლებსა და მეთოდოლოგიას, რომლებსაც ეფუძნება საგზაო რუკის ეტაპები
3.1.1.2 a	დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმა (SEP)	განსაზღვრავს ჩართულობის პრინციპებს, დაინტერესებულ მხარეების რუკას და გენდერული თანასწორობისა და სოციალური ინკლუზიის მიდგომებს (GESI);
3.1.1.2 b	წინამდებარე დოკუმენტი	განსაზღვრავს საგზაო რუკას, ინსტიტუციურ ჩარჩოს, მანდატებს, ეტაპებს, აქტივობებს, პასუხისმგებლობებსა და კომუნიკაციის სტრატეგიას
3.1.1.2 c	სამუშაო ჯგუფების ტექნიკური დავალებები, ორგანოგრამები, სამოქმედო გეგმები, სტანდარტული საოპერაციო პროცედურები (SOP)	სამუშაო ჯგუფების სამოქმედო გეგმები პირდაპირ ეყრდნობა წინამდებარე საგზაო რუკით განსაზღვრულ ეტაპებსა და ვადებს
3.1.1.2 e	კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტის	დეტალურად აღწერს სამდივნოს ფუნქციებს,

კოდი	დოკუმენტი	კავშირი წინამდებარე დოკუმენტთან
	სამდივნოს სამდივნოს (CCD) საქმიანობის სახელმძღვანელო	რომელიც წინამდებარე დოკუმენტში ინსტიტუციური ჩარჩოს ნაწილად არის განსაზღვრული
3.1.2.1	ეროვნული ადაპტაციის გეგმის (NAP) მონიტორინგისა და შეფასების სისტემა (M&E)	საგზაო რუკის მე-5 ეტაპს; M&E-ის ინდიკატორები ეფუძნება წინამდებარე დოკუმენტში განსაზღვრულ ეტაპობრივ მაჩვენებლებს
3.1.3.3 a	ცნობიერების ამაღლების კამპანია	უზრუნველყოფს კომუნიკაციის სტრატეგიის განხორციელებას.

ცხრილი 1. კავშირი NAP-ის სხვა ჩასაბარებელ შედეგებთან

1.3. მომზადების მეთოდოლოგია

დოკუმენტი მომზადდა შემდეგი მეთოდების გამოყენებით:

- 1. დოკუმენტების ანალიზი** - ტექნიკური დავალების, პროექტის დოკუმენტის, საწყისი ანგარიშის, ეროვნულ დონეზე განსაზღვრული წვლილის მესამე ციკლის (NDC 3.0), მეხუთე ეროვნული შეტყობინების (NC5), საქართველოს კლიმატის ცვლილების 2030 წლის სტრატეგიისა და სხვა შესაბამისი დოკუმენტების, ასევე საქართველოს მთავრობის №629 დადგენილების მიმოხილვა; ტექნიკური სახელმძღვანელოებისა და შესაბამისი მეთოდოლოგიური ინსტრუმენტების ანალიზი.
- 2. ინსტიტუციური ანალიზი** - NAP-ის პროცესში ჩართული უწყებების მანდატების, კომპეტენციებისა და ურთიერთკავშირების შეფასება; არსებულ მანდატებში არსებული ხარვეზების გამოვლენა.
- 3. დაინტერესებულ მხარეთა საკონსულტაციო სამუშაო შეხვედრა** (ქმედება 2.2) - თბილისში ჩატარებული შეხვედრა, რომლის ფარგლებშიც განისაზღვრა საგზაო რუკის ეტაპები და აქტივობები, ასევე მომზადდა კომუნიკაციის სტრატეგიის მონახაზი. შეხვედრის შედეგები (ოქმი, დღის წესრიგი, დამსწრეთა სია) წარმოადგენს ქმედების 2.2-ის ჩასაბარებელ შედეგს.
- 4. შედეგების შეჯამება და შეთანხმება** - შეხვედრის შედეგების, დოკუმენტური და ინსტიტუციური ანალიზის გაერთიანება; დოკუმენტის სამუშაო ვერსიის წარდგენა გარემოსა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის დეპარტამენტისთვის რეკომენდაციების მისაღებად; საბოლოო ვალიდაციის შეხვედრის ჩატარება (ქმედება 2.6).

1.4. დოკუმენტის სტრუქტურა

პირველი ნაწილი მოიცავს სტრატეგიულ საგზაო რუკას და აღწერს NAP-ის სტრატეგიულ ჩარჩოს (ხედვა, მიზნები, პრინციპები და ფარგლები), ინსტიტუციურ ჩარჩოს, მთავრობის მანდატებს ეროვნულ და რეგიონულ დონეზე, NAP-ის პროცესის ძირითად რვა ეტაპს და მათთან დაკავშირებულ საკითხებს, აქტივობებსა და პასუხისმგებელ უწყებებს, ურთიერთდამოკიდებულებებს, რისკებსა და მათ მართვის ღონისძიებებს, ასევე განხორციელების, მონიტორინგის, ანგარიშგებისა და მდგრადობის ჩარჩოს. ამავე ნაწილში განხილულია NAP-ის დამტკიცების შემდგომი ინსტიტუციური განმტკიცებისა და განახლების ციკლი.

მეორე ნაწილი - კომუნიკაციის სტრატეგია მოიცავს კომუნიკაციის ლოგიკასა და მიზნებს, სამიზნე აუდიტორიას და ძირითად გზავნილებს, კომუნიკაციის არხებსა და პროდუქტებს, კომუნიკაციის კალენდარს, ვიზუალურ იდენტობასა და ხილვადობის საკითხებს, კლიმატური რისკების შესახებ კომუნიკაციას, პასუხისმგებლობებსა და საჭირო რესურსებს, ასევე მონიტორინგისა და შეფასების ინდიკატორებს.

დეტალური მატრიცები, გეგმა-გრაფიკი, რისკების რეესტრი, ძირითადი გზავნილები და შაბლონები წარმოდგენილია დანართებში.

ნაწილი I. სტრატეგიული საგზაო რუკა

2. NAP-ის სტრატეგიული ჩარჩო

2.1. ხედვა და მიზნები

NAP-ის პროცესი უზრუნველყოფს შემდეგი ძირითადი სტრატეგიული დოკუმენტების მომზადებას:

- კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციის 10-წლიან ეროვნულ ხედვას (2026–2035) - გრძელვადიან სტრატეგიულ ჩარჩოს, რომელიც ეყრდნობა კლიმატის ცვლილების სცენარებს, სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ეროვნულ პრიორიტეტებს, გენდერული საკითხების შეფასებასა და NDC 3.0-ით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებას. დოკუმენტი შესაბამისობაშია გლობალური ადაპტაციის მიზანთან (GGA) და IPCC AR6-ის სამეცნიერო მიგნებებთან;
- კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციის 5-წლიან ეროვნულ სამოქმედო გეგმას (2026–2030) - საოპერაციო დოკუმენტს, რომელიც განსაზღვრავს პრიორიტეტულ ღონისძიებებს, პასუხისმგებელ უწყებებს, შესრულების ინდიკატორებს, ვადებსა და დაფინანსების ჩარჩოს.

NAP-ის ძირითადი მიზნებია კლიმატის ცვლილების ზემოქმედების მიმართ ქვეყნის მოწყვლადობის შემცირება ადაპტაციური შესაძლებლობებისა და კლიმატური მედეგობის გაძლიერების გზით, აგრეთვე ადაპტაციის სისტემური ინტეგრირების ხელშეწყობა პოლიტიკის დოკუმენტებში, პროგრამებსა და განვითარების გეგმებში სექტორულ და ადმინისტრაციულ დონეზე.

საგზაო რუკა აღნიშნულ მიზნებს გადააქცევს პროცესის საოპერაციო ჩარჩოდ. იგი განსაზღვრავს ანალიტიკურ, საკონსულტაციო და გადაწყვეტილების მიღების ეტაპებს, რომლებიც აუცილებელია 13-თვიანი პროცესის განმავლობაში მტკიცებულებითი ბაზის შექმნიდან პოლიტიკის დოკუმენტის მომზადებისა და დამტკიცების ეტაპამდე.

2.2. ძირითადი პრინციპები

პრინციპი	შინაარსი პროცესისთვის
ეროვნული ხელმძღვანელობა და პასუხისმგებლობა	პროცესს ხელმძღვანელობენ MEPA და CCC, ხოლო საერთაშორისო პარტნიორები უზრუნველყოფენ ტექნიკურ და მეთოდოლოგიურ მხარდაჭერას.
უწყებათაშორისი კოორდინაცია	ადაპტაცია სცდება ერთი უწყების მანდატს; პროცესი ეფუძნება

პრინციპი	შინაარსი პროცესისთვის
	ჰორიზონტალურ თანამშრომლობასა და კოორდინირებულ მოქმედებას
მონაწილეობითი მიდგომა	დაინტერესებული მხარეები ჩართული არიან არა მხოლოდ განხილვის, არამედ დოკუმენტის შემუშავების ეტაპზეც
ადაპტური მართვა	პროცესი მოქნილია - მონიტორინგის შედეგების საფუძველზე საჭიროების შემთხვევაში კორექტირდება სამუშაო გეგმა.
მდგრადობა	შექმნილი მექანიზმები (სამუშაო ჯგუფები, სტანდარტული საოპერაციო პროცედურები (SOP), სამდივნო) ფუნქციონირებს პროექტის დასრულების შემდეგაც
მტკიცებულებებზე დაფუძნებული მიდგომა	ყოველი პრიორიტეტი და ღონისძიება უკავშირდება კლიმატური რისკისა და მოწყვლადობის შეფასების შედეგებს
უწყვეტობა	NAP არ არის ერთჯერადი დოკუმენტი; პროცესი ითვალისწინებს მის პერიოდულ განახლებას ახალი მონაცემებისა და დაგროვილი გამოცდილების საფუძველზე.
ინტეგრირება	ადაპტაცია ინერგება არსებულ სექტორულ და საბიუჯეტო პროცესებში და არ იქმნება პარალელური მმართველობის სისტემა
გენდერული თანასწორობა და ინკლუზიურობა	უზრუნველყოფილია ქალების, მოწყვლადი ჯგუფებისა და ადგილობრივი თემების მონაწილეობა პროცესის ყველა ეტაპზე.
ეკოსისტემებზე დაფუძნებული ადაპტაცია (EbA)	გადაწყვეტილებების მიღებისას გათვალისწინებულია ეკოსისტემური მიდგომები.
გამჭვირვალობა და ანგარიშვალდებულება	პროცესის შედეგები, ოქმები და მიღებული უკუკავშირი დოკუმენტირდება და საჯაროდ ხელმისაწვდომია.

ცხრილი 2. NAP-ის პროცესის ძირითადი პრინციპები

2.3. NAP-ის ფარგლები

სექტორული ფარგლები. პროექტის ფარგლებში შერჩეულია ექვსი პრიორიტეტული სექტორი: სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა, ტურიზმი, ენერგეტიკა, სტრატეგიული ინფრასტრუქტურა და ჯანდაცვა. ამასთან, გამოყოფილია სამი პრიორიტეტული

მიმართულება: (i) მიწისზედა და მიწისქვეშა წყლის რესურსები; (ii) მთის ეკოსისტემები; (iii) ბიომრავალფეროვნება.

გეოგრაფიული ფარგლები. NAP მოიცავს საქართველოს მთელ ტერიტორიას. კლიმატური რისკებისა და მოწყვლადობის შეფასება, აგრეთვე რეგიონული ადაპტაციის გეგმების შემუშავება, განხორციელდება ოთხ სამიზნე რეგიონში, რომლებიც შეირჩევა კლიმატური რისკების, მოწყვლადობის, ეკოლოგიური და სოციალურ-ეკონომიკური მახასიათებლების საფუძველზე. რეგიონების შერჩევის კრიტერიუმები და საბოლოო გადაწყვეტილება მიიღება EIEC-სა და MEPA-სთან შეთანხმებით (ეტაპი 2).

დროითი ფარგლები. ეროვნული ხედვა მოიცავს 2026-2035 წლებს, ხოლო სამოქმედო გეგმა - 2026-2030 წლებს. ტექნიკური დავალების შესაბამისად, დოკუმენტების მომზადება სრულდება ხელშეკრულების გაფორმებიდან 13 თვის განმავლობაში, ხოლო პროექტის ანგარიშგება უნდა დასრულდეს არაუგვიანეს 2027 წლის 26 აპრილისა.

2.4. რეაგირების სპექტრი: პრევენცია, მზადყოფნა და დანაკარგისა და ზიანის

მართვა (PCL)

სახელმძღვანელო NAP-ს განიხილავს რეაგირების უწყვეტი ციკლის კონტექსტში: პრევენციული (დაგეგმილი) ადაპტაცია → მზადყოფნის ღონისძიებები (მაგალითად, დაზღვევა) → წინასწარი რეაგირების ღონისძიებები → უშუალო რეაგირება → სერვისების აღდგენა → „უკეთესი აღდგენა“.

ამ მიდგომის ეფექტიანად განხორციელებისთვის რეკომენდებულია დანაკარგებისა და ზიანის მისაღებ და მიუღებელ კატეგორიებად დაყოფა. მიუღებელი დანაკარგებისა და ზიანის შემთხვევაში რესურსების განაწილება ეფუძნება ხარჯსეფექტიანობის ანალიზს (CEA), ხოლო მისაღები დანაკარგებისა და ზიანის შემთხვევაში — ხარჯისა და სარგებლის ანალიზს (CBA), დაზღვევისა და წინასწარ შეთანხმებული დაფინანსების მექანიზმების გამოყენებით.

აღნიშნული მიდგომა გამოიყენება ამოცანა 8-ის (ადაპტაციის ვარიანტების ეკონომიკური შეფასება) და ამოცანა 9-ის (ფინანსური სამოქმედო გეგმა) ფარგლებში და უზრუნველყოფს NAP-ის თანხვედრას კატასტროფის რისკის შემცირებისა და დანაკარგისა და ზიანის მართვის საერთაშორისო მიდგომებთან.

3. ინსტიტუციური მოწყობა NAP-ის ხელშეწყობისა და კოორდინაციისთვის

3.1. ინსტიტუციური ჩარჩოს ორგანიზების პრინციპები

NAP-ის ინსტიტუციური ჩარჩო ოთხდონიან სისტემას ეფუძნება და აგებულია იმ პრინციპზე, რომ ტექნიკური სამუშაოები, უწყებათაშორისი კოორდინაცია და პოლიტიკური გადაწყვეტილებების მიღება ერთმანეთისგან ფუნქციურად გამოიჯნული, თუმცა ურთიერთდაკავშირებული იყოს.

- პოლიტიკური და სტრატეგიული დონე - კლიმატის ცვლილების საბჭო (CCC);
- ტექნიკური და საკოორდინაციო დონე - MEPA-ს გარემოსა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის დეპარტამენტი, კლიმატის ცვლილების სამმართველო (CCD), რომელიც ასრულებს სამდივნოს ფუნქციას, და გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი (EIEC);
- ტექნიკურ-ექსპერტული დონე - სამი ინტერსექტორული სამუშაო ჯგუფი და ექსპერტთა გუნდი;
- ადგილობრივი და რეგიონული დონე - გუბერნიებისა და მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლები.

აღნიშნული ინსტიტუციური ჩარჩო არ ითვალისწინებს ახალი ადმინისტრაციული სტრუქტურების შექმნას. იგი ეფუძნება არსებულ ინსტიტუციებსა და საკოორდინაციო მექანიზმებს და უზრუნველყოფს მათ ეფექტიან კავშირს NAP-ის პროცესის ამოცანებთან.

3.2. კოორდინაცია რეგიონულ და ადგილობრივ დონეზე

რეგიონული ადაპტაციის გეგმების (ამოცანა 6) ეფექტიანობა მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული მათ ინტეგრირებაზე ადგილობრივი თვითმმართველობის არსებულ დაგეგმვის ციკლში. შესაბამისად, საგზაო რუკა ითვალისწინებს:

- CoM-ისა და SECAP-ების დოკუმენტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფას - რეგიონული ადაპტაციის პრიორიტეტები შედარდება მოქმედი SECAP-ების ადაპტაციის კომპონენტებთან, დუბლირების თავიდან აცილების მიზნით;
- მუნიციპალიტეტების ჩართვას სამიზნე რეგიონების შერჩევის საწყის ეტაპზე და არა მხოლოდ საჯარო განხილვის პროცესში;
- თითოეულ სამიზნე რეგიონში რეგიონული საკონტაქტო პირების განსაზღვრას (მუნიციპალიტეტის ან რეგიონული ადმინისტრაციის დონეზე),

რომლებიც უზრუნველყოფენ მონაცემების მიწოდებასა და ადგილობრივ თემებთან კომუნიკაციას.

4. სამთავრობო უწყებების მანდატები ეროვნულ და რეგიონულ დონეზე

4.1. სამართლებრივი და პოლიტიკური საფუძველი

NAP-ის პროცესში უწყებების ჩართულობა ეფუძნება მოქმედ სამართლებრივ მანდატებს და არა ნებაყოფლობით თანამშრომლობას. პროცესის მდგრადობისთვის არსებითია, რომ თითოეული უწყებისთვის NAP-ის ფარგლებში განსაზღვრული ამოცანები შეესაბამებოდეს მის კანონითა და სხვა სამართლებრივი აქტებით განსაზღვრულ უფლებამოსილებებს და არა ქმნიდეს დამატებით ადმინისტრაციულ ტვირთს.

მანდატების ჩარჩოს განსაზღვრავს:

კლიმატის ცვლილების საბჭოს (CCC) დებულება - განსაზღვრავს უწყებათაშორისი კოორდინაციისა და კლიმატის პოლიტიკის ზედამხედველობის მექანიზმებს;

№629 დადგენილება -ავალდებულებს პოლიტიკის დოკუმენტის შემმუშავებელ უწყებას ჩაატაროს საჯარო კონსულტაციები, განახორციელოს ზეგავლენის შეფასება და შეიმუშაოს მონიტორინგის სისტემა. NAP, როგორც პოლიტიკის დოკუმენტი, სრულად ექვემდებარება ამ დადგენილებით განსაზღვრულ მოთხოვნებს;

სექტორული კანონმდებლობა და სტრატეგიები - წყლის რესურსების, სატყეო მეურნეობის, ბიომრავალფეროვნების, სოფლის მეურნეობის, ენერგეტიკის, ტურიზმისა და ჯანდაცვის სფეროებში;

ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი და მუნიციპალური განვითარების დაგეგმვის მარეგულირებელი ჩარჩო - რეგიონული და ადგილობრივი ადაპტაციის დაგეგმვის სამართლებრივი საფუძველი;

NDC 3.0 და NC5 - განსაზღვრავს საქართველოს ადაპტაციის მიმართულებით აღებულ ვალდებულებებს, რომელთა შესრულებაც შესაბამისი უწყებების პასუხისმგებლობას წარმოადგენს.

4.2. მანდატებში არსებული ხარვეზები

ინსტიტუციური ანალიზის შედეგად გამოვლინდა რამდენიმე მნიშვნელოვანი ხარვეზი, რომელთა გათვალისწინებაც აუცილებელია NAP-ის პროცესის დაგეგმვისა და განხორციელებისას (დეტალურად განხილულია ამოცანა 3-ის ფარგლებში):

- ადაპტაციის მიმართულებით მკაფიოდ განსაზღვრული უწყებრივი მანდატის ნაკლებობა სექტორულ სამინისტროებში - კლიმატის ცვლილების შერბილებისგან განსხვავებით, ადაპტაცია ხშირად არ არის უწყებების ფუნქციებსა და უფლებამოსილებებში მკაფიოდ ასახული;
- კლიმატის ცვლილების სამმართველოს (CCD) სამდივნოს ინსტიტუციური და ადამიანური რესურსების შესაძლებლობების შეზღუდულობა (იხ. 3.5);
- მუნიციპალურ დონეზე კლიმატის ცვლილების საკითხებზე შესაძლებლობებისა და კომპეტენციების არათანაბარი განაწილება - მერების შეთანხმების (CoM) ხელმომწერ მუნიციპალიტეტებში შესაბამისი შესაძლებლობები, როგორც წესი, უფრო განვითარებულია, ვიდრე სხვა მუნიციპალიტეტებში, მიუხედავად იმისა, რომ ამჟამად აღნიშნული ქსელი არ ფუნქციონირებს;
- უწყებებს შორის მონაცემთა გაცვლის ფორმალიზებული მექანიზმების არარსებობა, განსაკუთრებით ჰიდრომეტეოროლოგიური, სოფლის მეურნეობისა და ჯანდაცვის მონაცემების მიმართულებით;
- ადაპტაციის ღონისძიებების საბიუჯეტო აღრიცხვისა და კლიმატთან დაკავშირებული ხარჯების მარკირების (Climate Budget Tagging) სისტემის არასაკმარისი განვითარება.

ამ ხარვეზების აღმოფხვრის რეკომენდაციები აისახება ინსტიტუციური და სამართლებრივი ჩარჩოს ანალიზში (ამოცანა 3), ასევე გათვალისწინებული იქნება NAP-ის საბოლოო დოკუმენტის მომზადების პროცესში.

5. NAP-ის პროცესის ეტაპები, ეტაპობრივი მაჩვენებლები და აქტივობები

5.1. პროცესის სტრუქტურა

NAP-ის შემუშავების პროცესი რვა ეტაპად და 13 ამოცანად იყოფა. ეტაპები ძირითადად თანმიმდევრულია, თუმცა ცალკეული ეტაპები და ამოცანები პარალელურადაც მიმდინარეობს. მაგალითად, კლიმატური რისკების შეფასება (ამოცანა 4) და 10-წლიანი ხედვის შემუშავება (ამოცანა 5) ნაწილობრივ ერთმანეთთან არის გადაჯაჭვული, რადგან

ხედვის საწყისი თავები კლიმატური რისკების შეფასების პირველადი შედეგების პარალელურად მზადდება.

ეტაპი	დასახელება	ამოცანები	ინდიკატური ვადა (თვე)
ეტაპი 1	მომზადება და დაგეგმვა	1–2	1–3
ეტაპი 2	ინფორმაციის შეგროვება და ანალიზი	3–4	3–10
ეტაპი 3	NAP-ის შემუშავება	5–8	8–11
ეტაპი 4	ადაპტაციის ფინანსებისა და რესურსების მობილიზაცია	9	10–12
ეტაპი 5	მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩოს შემუშავება	10	10–12
ეტაპი 6	შესაძლებლობების განვითარება, ცნობიერების ამაღლება, ცოდნის გაზიარება	11	11–12
ეტაპი 7	NAP-ის საბოლოო განხილვა და დასრულება	12	12–13
ეტაპი 8	ანგარიშგება	13	უწყვეტი; დასრულება — 2027 წლის 26 აპრილამდე

ცხრილი 15. NAP-ის პროცესის ეტაპები

5.2. ეტაპი 1 - მომზადება და დაგეგმვა (თვე 1-3)

ამოცანა 1: NAP-ის პროცესის ინიცირება (თვე 1).

მიზანი: NAP-ის პროცესის ოფიციალურად დაწყება და სამუშაო ჩარჩოს შეთანხმება.

ძირითადი აქტივობები:

- პროცესის ფარგლების, მიზნებისა და მეთოდოლოგიური მიდგომის შეთანხმება MEPA-სა და EIEC-თან;
- საწყისი საკონსულტაციო შეხვედრის ჩატარება (არანაკლებ 15 მონაწილე);
- საწყისი ანგარიშის მომზადება.

ჩასაბარებელი შედეგები:

- პირველი სამუშაო შეხვედრის ოქმი და თანდართული დოკუმენტაცია;
- საწყისი ანგარიში (3.1.1.1 b).

პასუხისმგებელი: ექსპერტთა გუნდი (კლიმატის ცვლილებისა და ადაპტაციის დაგეგმვის ექსპერტი), MEPA-ს გარემოსა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის დეპარტამენტი და EIEC.

ამოცანა 2: მმართველი და საკოორდინაციო სამუშაო ჯგუფების ჩამოყალიბება (თვე 1–3).

მიზანი: NAP-ის ინსტიტუციური ჩარჩოსა და საკოორდინაციო მექანიზმების ჩამოყალიბება და ამოქმედება.

ძირითადი აქტივობები:

- დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმის (SEP) და გენდერული თანასწორობისა და თანაბარი მონაწილეობის უზრუნველყოფის სტრატეგიის მომზადება;
- საკონსულტაციო შეხვედრის ჩატარება (15–20 მონაწილე) სტრატეგიული საგზაო რუკისა და კომუნიკაციის სტრატეგიის მონახაზის განსახილველად;
- წინამდებარე დოკუმენტის მომზადება;
- სამი ინტერსექტორული სამუშაო ჯგუფის შექმნა შესაბამისი ტექნიკური დავალებებით (ToR), ორგანოგრამებით, სამოქმედო გეგმებითა და სტანდარტული საოპერაციო პროცედურებით (SOP);
- CCD-ის სამდივნოს სახელმძღვანელოს მომზადება;
- შეთანხმების შეხვედრის ჩატარება;
- ორი თემატური ტრენინგის ჩატარება.

ჩასაბარებელი შედეგები:

- დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმა (SEP) (3.1.1.2 a);
- სტრატეგიული საგზაო რუკა და კომუნიკაციის სტრატეგია (3.1.1.2 b);
- სამუშაო ჯგუფების დოკუმენტაციის პაკეტი (3.1.1.2 c);
- ტრენინგის მასალები (3.1.1.2 d);
- CCD-ის სამდივნოს სახელმძღვანელო (3.1.1.2 e).

პასუხისმგებელი: ექსპერტთა გუნდი; EIEC (შეხვედრების ორგანიზება); MEPA და კლიმატის ცვლილების საბჭო (CCC) (პროცესში მონაწილეობა და შედეგების შეთანხმება).

ეტაპი 1-ის ეტაპობრივი მაჩვენებლები

- სამუშაო ჯგუფები ჩამოყალიბებულია და მათი პირველი შეხვედრები ჩატარებულია;
- NAP-ის ინსტიტუციური ჩარჩო კლიმატის ცვლილების საბჭოს (CCC) მიერ შეთანხმებულია.

5.3. ეტაპი 2 - ინფორმაციის შეგროვება და ანალიზი (თვე 3–10)

ამოცანა 3: არსებული სიტუაციის მიმოხილვა და საჭიროებების გამოვლენა (თვე 3–5).

მიზანი: საბაზისო ინსტიტუციური და ანალიტიკური მდგომარეობის შეფასება, ხარვეზებისა და შესაძლებლობების განვითარების საჭიროებების იდენტიფიცირება.

ძირითადი აქტივობები: ინსტიტუციური და სამართლებრივი ჩარჩოს ანალიზი; ადაპტაციის დაგეგმვასთან დაკავშირებული ხარვეზების, მათ შორის კლიმატური რისკების შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და საინვესტიციო საჭიროებების, იდენტიფიცირება.

პასუხისმგებელი: ექსპერტთა გუნდი; მონაცემების მიმწოდებელი უწყებები (NEA და შესაბამისი სექტორული სამინისტროები); სამუშაო ჯგუფები (განხილვა).

ამოცანა 4: კლიმატური ინფორმაციის, სცენარების, რისკისა და მოწყვლადობის შეფასება (თვე 4-10).

მიზანი: NAP-ის შემუშავებისთვის საჭირო ტექნიკური და ანალიტიკური საფუძვლის შექმნა.

ძირითადი აქტივობები: კლიმატის ცვლილების სცენარების შემუშავება; საშუალო- და გრძელვადიანი კლიმატური რისკებისა და მოწყვლადობის შეფასება ეროვნულ და რეგიონულ დონეზე; ცოდნის ხარვეზების იდენტიფიცირება; მეთოდოლოგიური სახელმძღვანელოს მომზადება მისი შემდგომი გამოყენებისა და განმეორების მიზნით.

ჩასაბარებელი შედეგები: კლიმატური რისკებისა და მოწყვლადობის შეფასების შემაჯამებელი დოკუმენტები; მეთოდოლოგიური სახელმძღვანელო.

პასუხისმგებელი: ექსპერტთა გუნდი (კლიმატოლოგი, GIS-ისა და რისკების შეფასების ექსპერტი); გარემოს ეროვნული სააგენტო (NEA) (მონაცემების უზრუნველყოფა); სამუშაო ჯგუფები (ტექნიკური შეთანხმება); UNEP-ის საერთაშორისო ექსპერტები (მეთოდოლოგიური ხარისხის უზრუნველყოფა).

ეტაპი 2-ის ეტაპობრივი მაჩვენებლები

- კლიმატის ცვლილების სცენარები და კლიმატური რისკებისა და მოწყვლადობის შეფასება სამუშაო ჯგუფებთან შეთანხმებულია;
- ოთხი სამიზნე რეგიონი შერჩეულია წინასწარ განსაზღვრული და მტკიცებულებებზე დაფუძნებული კრიტერიუმების საფუძველზე.

5.4. ეტაპი 3 - NAP-ის შემუშავება (თვე 8-11)

ამოცანა 5: 10-წლიანი ხედვა, ეროვნული პრიორიტეტები და მიზნები (თვე 8–9).

მიზანი: კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციის გრძელვადიანი ხედვის, ეროვნული პრიორიტეტებისა და სტრატეგიული მიზნების განსაზღვრა.

ძირითადი აქტივობები: 10-წლიანი ხედვის დოკუმენტის პროექტის მომზადება; ეროვნული ადაპტაციის პრიორიტეტებისა და სტრატეგიული მიზნების განსაზღვრა; დაინტერესებულ მხარეებთან საკონსულტაციო განხილვების ჩატარება.

ამოცანა 6: რეგიონული ადაპტაციის გეგმები (თვე 9–11).

მიზანი: ოთხი სამიზნე რეგიონისთვის კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციის რეგიონული გეგმების შემუშავება.

ძირითადი აქტივობები: ოთხი სამიზნე რეგიონის არსებული გეგმებისა და დოკუმენტების მიმოხილვა; რეგიონული პრიორიტეტების განსაზღვრა; რეგიონული ადაპტაციის გეგმების შემუშავება (თითოეულის მოცულობა - არაუმეტეს 40 გვერდისა).

ამოცანა 7: სექტორული ადაპტაციის გეგმები (თვე 9–11).

მიზანი: ექვსი პრიორიტეტული სექტორისთვის კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციის გეგმების შემუშავება.

ძირითადი აქტივობები: ექვსი სექტორული ადაპტაციის გეგმის შემუშავება (თითოეულის მოცულობა - არაუმეტეს 20 გვერდისა), რეგიონული პრიორიტეტებისა და კლიმატური რისკების შეფასების შედეგების გათვალისწინებით.

ამოცანა 8: 5-წლიანი ეროვნული ადაპტაციის გეგმა (თვე 10–11).

მიზანი: NAP-ის ერთიანი დოკუმენტის მომზადება.

ძირითადი აქტივობები: 10-წლიანი ხედვის, რეგიონული და სექტორული ადაპტაციის გეგმების გაერთიანება ერთიან NAP-ის დოკუმენტში, საქართველოს მთავრობის №629 დადგენილებით განსაზღვრული სტრუქტურული მოთხოვნების შესაბამისად.

პასუხისმგებელი: ექსპერტთა გუნდი (სექტორული ექსპერტები); სამუშაო ჯგუფები (ტექნიკური განხილვა და რეკომენდაციების წარდგენა); მუნიციპალიტეტები და რეგიონული ადმინისტრაციები (რეგიონული გეგმების შემუშავებაში მონაწილეობა); MEPA და EIEC (შედეგების შეთანხმება).

ეტაპი 3-ის ეტაპობრივი მაჩვენებლები

- NAP-ის სამუშაო ვერსია, რომელიც მოიცავს 10-წლიან ეროვნულ ხედვას, 5-წლიან ეროვნულ სამოქმედო გეგმას, ოთხ რეგიონულ ადაპტაციის გეგმასა და ექვს სექტორულ ადაპტაციის გეგმას, მომზადებულია საჯარო განხილვისთვის.

5.5. ეტაპი 4 - ადაპტაციის ფინანსების და რესურსების მობილიზაცია (თვე 10–12)

ამოცანა 9: ადაპტაციის დაფინანსების ვარიანტები (თვე 10–12).

მიზანი: NAP-ის განხორციელებისთვის საჭირო ფინანსური რესურსების მობილიზებისა და დაფინანსების მექანიზმების განსაზღვრა.

ძირითადი აქტივობები: კერძო სექტორის დაინტერესებული მხარეების იდენტიფიცირება (RDA, GNTA და GITA-ის მეშვეობით); მრგვალი მაგიდის შეხვედრების ჩატარება; ადაპტაციის დაფინანსების არსებული შესაძლებლობების მიმოხილვა; დაფინანსების ხარვეზების

ანალიზი; კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციის ფინანსური სამოქმედო გეგმის შემუშავება, რომელიც მოიცავს დაფინანსების სტრატეგიას (მრავალმხრივი, ორმხრივი, კერძო, შერეული და ინოვაციური წყაროები), მართვისა და ზედამხედველობის გეგმას, აგრეთვე რეკომენდაციებს სამართლებრივი და მარეგულირებელი ჩარჩოს გასაუმჯობესებლად.

პასუხისმგებელი: ექსპერტთა გუნდი (ადაპტაციის დაფინანსებისა და ეკონომიკის ექსპერტი); ფინანსთა სამინისტრო (MoF) (ადაპტაციის ღონისძიებების საბიუჯეტო დაგეგმვის პროცესში ინტეგრირება); ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (MoESD), სოფლის განვითარების სააგენტო (RDA), საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია (GNAT) და ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტო (GITA) (კერძო სექტორის ჩართულობის ხელშეწყობა); სამუშაო ჯგუფი 2.

ეტაპი 4-ის ეტაპობრივი მაჩვენებელი

კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციის ფინანსური სამოქმედო გეგმა შეთანხმებულია ფინანსთა სამინისტროსა (MoF) და კერძო სექტორის მრგვალი მაგიდის შეხვედრების მონაწილეებთან.

დაფინანსების წყაროების რუკა (LEG, 2025)

ფინანსური სამოქმედო გეგმა მოიცავს დაფინანსების წყაროების სისტემურ მიმოხილვას, რომელიც ეფუძნება UNFCCC-ისა და პარიზის შეთანხმების ფინანსური მექანიზმის ინსტრუმენტებს (GCF, GEF, SCCF, ადაპტაციის ფონდი), აგრეთვე სხვა შესაბამის წყაროებს (ორმხრივი, კერძო, შერეული და ინოვაციური დაფინანსება). შესაბამისი შაბლონი წარმოდგენილია დანართ 11-ში.

პროექტების კონცეფციები (Project Concept Notes)

სახელმძღვანელო რეკომენდაციას იძლევა, რომ NAP-ის პრიორიტეტული ღონისძიებები ადრეულ ეტაპზევე ჩამოყალიბდეს პროექტების კონცეფციების სახით. თითოეული კონცეფცია უნდა მოიცავდეს პროექტის დანიშნულებას, კონტექსტს, მიზნებს, აქტივობებს, განხორციელების ვადას, მოსალოდნელ შედეგებს, ინდიკატორებს, ბიუჯეტს, დაფინანსების წყაროსა და პასუხისმგებელ განმახორციელებელ უწყებას. აღნიშნული მიდგომა მნიშვნელოვნად ამარტივებს და აჩქარებს დაფინანსების მოზიდვის პროცესს. შესაბამისი შაბლონი წარმოდგენილია დანართ 10-ში.

5.6. ეტაპი 5 - მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩო (თვე 10–12)

ამოცანა 10: M&E სისტემის ჩამოყალიბება (თვე 10–12).

მიზანი: NAP-ის განხორციელების მონიტორინგისა და შეფასების სისტემის ჩამოყალიბება.

ძირითადი აქტივობები: არსებული MRV-ისა და CCA-ის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემების მიმოხილვა; ეტაპების, შესრულების ინდიკატორებისა და მოკლე-, საშუალო- და გრძელვადიანი მიზნების განსაზღვრა; მონაცემთა წყაროების, ანგარიშების მექანიზმებისა და პასუხისმგებელი უწყებების განსაზღვრა საქართველოს მთავრობის №629 დადგენილების მოთხოვნებისა და გაძლიერებული გამჭვირვალობის ჩარჩოს (ETF) და გლობალური ადაპტაციის მიზნის (GGA) მოთხოვნების შესაბამისად.

პასუხისმგებელი: ექსპერტთა გუნდი (მონიტორინგისა და შეფასების ექსპერტი); MEPA/კლიმატის ცვლილების სამმართველო (CCD) (ანგარიშებისა და მონიტორინგის სისტემის კოორდინაცია); სექტორული უწყებები (ინდიკატორებისთვის საჭირო მონაცემების მიწოდება); სამუშაო ჯგუფები (ინდიკატორების განხილვა და შეთანხმება).

ეტაპი 5-ის ეტაპობრივი მაჩვენებელი

მონიტორინგისა და შეფასების (M&E) ჩარჩო ინტეგრირებულია NAP-ის დოკუმენტში, ხოლო მისი ინდიკატორები დაკავშირებულია ეროვნულ და საერთაშორისო ანგარიშების არსებულ ციკლებთან.

5.7. ეტაპი 6 - შესაძლებლობების განვითარება, ცნობიერების ამაღლება და ცოდნის გაზიარება (თვე 11–12)

ამოცანა 11: მიღებული გაკვეთილების ჩართვა NAP-ის პროცესში (თვე 11–12).

მიზანი: NAP-ის პროცესში მიღებული გამოცდილებისა და გაკვეთილების სისტემატიზაცია, შესაძლებლობების გაძლიერება და საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლება.

ძირითადი აქტივობები: NAP-ის პროცესის მიმოხილვის ანგარიშის მომზადება; მიღებული გამოცდილებისა და გაკვეთილების შემაჯამებელი დოკუმენტის მომზადება; საკონსულტაციო შეხვედრის ჩატარება (30–40 მონაწილე); ცნობიერების ამაღლების კამპანიის შემუშავება და განხორციელება არასამთავრობო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით (დეტალურად — ნაწილი II, თავები 12–13); ორ საერთაშორისო ღონისძიებაში მონაწილეობა და მონაწილეობის შედეგების ამსახველი ანგარიშების მომზადება.

პასუხისმგებელი: ექსპერტთა გუნდი (კომუნიკაციის ექსპერტი და მონიტორინგისა და შეფასების (M&E) ექსპერტი); EIEC (კამპანიის კოორდინაცია და მასალების შეთანხმება); არასამთავრობო ორგანიზაციები (NGO/CSO) (კამპანიის განხორციელება).

ეტაპი 6-ის ეტაპობრივი მაჩვენებლები

- ცნობიერების ამაღლების კამპანია განხორციელებულია;

- შედეგები გავრცელებულია ეროვნული ვებგვერდების, მედიისა და UNFCCC-ის NAP Central-ის მეშვეობით.

5.8. ეტაპი 7 - გეგმის საბოლოო განხილვა და დასრულება (თვე 12–13)

ამოცანა 12: საჯარო განხილვები (თვე 12–13).

მიზანი: NAP-ის დოკუმენტების საჯარო განხილვა და საბოლოო რედაქციის მომზადება.

ძირითადი აქტივობები: რეგიონული ადაპტაციის გეგმების საჯარო განხილვა ოთხი სამიზნე რეგიონის ადმინისტრაციულ ცენტრებში; სექტორული გეგმებისა და ეროვნული NAP-ის საჯარო განხილვა თბილისში; წარმოდგენილი შენიშვნებისა და რეკომენდაციების განხილვა და დოკუმენტებში ასახვა (საქართველოს მთავრობის №629 დადგენილების მოთხოვნების შესაბამისად); დოკუმენტების საბოლოო რედაქციის მომზადება.

პასუხისმგებელი: EIEC (საჯარო კონსულტაციების ორგანიზება); ექსპერტთა გუნდი (დოკუმენტების წარდგენა და წარმოდგენილი შენიშვნების დამუშავება); MEPA (საბოლოო შეთანხმება); მუნიციპალიტეტები (რეგიონული საჯარო განხილვების მხარდაჭერა).

ეტაპი 7-ის ეტაპობრივი მაჩვენებლები

- საჯარო კონსულტაციების ანგარიში მომზადებულია;
- NAP-ის საბოლოო ვერსია წარდგენილია დამტკიცებისთვის.

5.9. ეტაპი 8 - ანგარიშგება (უწყვეტი)

ამოცანა 13: პროგრეს-ანგარიშები (უწყვეტი; დასრულება 2027 წლის 26 აპრილამდე).

მიზანი: NAP-ის პროცესის მიმდინარეობისა და შედეგების შესახებ რეგულარული ანგარიშგების უზრუნველყოფა.

ძირითადი აქტივობები: ყოველთვიური პროგრესის ანგარიშების მომზადება; პროექტის საბოლოო ანგარიშის მომზადება.

პასუხისმგებელი: ექსპერტთა გუნდი; EIEC და MEPA (შედეგების მიღება-ჩაბარება); UNEP და GCF (დონორების წინაშე ანგარიშგება).

ეტაპი 8-ის ეტაპობრივი მაჩვენებელი

- ყოველთვიური პროგრესის ანგარიშები და პროექტის საბოლოო ანგარიში მომზადებულია და წარდგენილია ტექნიკური დავალებით განსაზღვრული ვადების შესაბამისად.

6. პროცესის ძირითადი თანმიმდევრობა,

ურთიერთდამოკიდებულებები და ძირითადი დაშვებები

6.1. პროცესის ძირითადი თანმიმდევრობა

პროცესის კრიტიკულ გზაზე შემდეგი თანმიმდევრობა დგას:

კლიმატური მონაცემები (NEA) → სცენარები და რისკის შეფასება (ამოცანა 4) → სამიზნე რეგიონების შერჩევა → რეგიონული და სექტორული გეგმები (ამოცანა 6–7) → 5-წლიანი NAP (ამოცანა 8) → საჯარო განხილვა (ამოცანა 12) → დამტკიცება.

NAP-ის შემუშავების პროცესი მოიცავს ურთიერთდაკავშირებულ ეტაპებს, რომელთა თანმიმდევრული განხორციელება აუცილებელია დადგენილ ვადებში საბოლოო შედეგის მისაღებად. პროცესის ძირითადი განხორციელების თანმიმდევრობა შემდეგია:

კლიმატური მონაცემების უზრუნველყოფა (NEA) → კლიმატის ცვლილების სცენარებისა და კლიმატური რისკებისა და მოწყვლადობის შეფასება (ამოცანა 4) → სამიზნე რეგიონების შერჩევა → რეგიონული და სექტორული ადაპტაციის გეგმების შემუშავება (ამოცანები 6–7) → 5-წლიანი ეროვნული ადაპტაციის გეგმის შემუშავება (ამოცანა 8) → საჯარო კონსულტაციების ჩატარება (ამოცანა 12) → NAP-ის დამტკიცება.

აღნიშნული პროცესის თითოეული ეტაპი დამოკიდებულია წინა ეტაპის შედეგებზე, ამიტომ ნებისმიერი მნიშვნელოვანი შეფერხება გავლენას ახდენს შემდგომი საქმიანობების განხორციელებასა და მთლიანად NAP-ის შემუშავების ვადებზე.

პროცესის ყველაზე მნიშვნელოვანი წინაპირობაა ამოცანა 4 – კლიმატის ცვლილების სცენარებისა და კლიმატური რისკებისა და მოწყვლადობის შეფასება, რადგან იგი ერთდროულად ყველაზე ხანგრძლივი ეტაპია (7 თვე) და ყველაზე მეტად არის დამოკიდებული სხვადასხვა უწყების მიერ მონაცემების დროულ მიწოდებაზე.

ამ რისკის შესამცირებლად საგზაო რუკა ითვალისწინებს მონაცემთა მოთხოვნების წინასწარ შეთანხმებასა და კოორდინაციას. შესაბამისი მონაცემების მოთხოვნის ოფიციალური პაკეტი გარემოს ეროვნულ სააგენტოს (NEA) და სხვა პასუხისმგებელ სექტორულ უწყებებს ეგზავნებათ არაუგვიანეს პროცესის მესამე თვისა, ამოცანა 3-ის განხორციელების პარალელურად, რათა უზრუნველყოფილი იყოს მონაცემების დროული მიღება და შემდგომი ეტაპების შეუფერხებელი შესრულება.

6.2. დაშვებები

NAP-ის პროცესის დაგეგმვა ეფუძნება შემდეგ ძირითად დაშვებებს, რომელთა შესრულება აუცილებელია პროცესის შეუფერხებლად განხორციელებისა და დაგეგმილი შედეგების დადგენილ ვადებში მიღწევისთვის:

- პასუხისმგებელი უწყებები დროულად უზრუნველყოფენ სამუშაო ჯგუფებში წარმომადგენლების დანიშვნას (ნომინირებას) და NAP-ის პროცესისთვის საჭირო მონაცემებისა და ინფორმაციის მიწოდებას;
- კლიმატის ცვლილების საბჭო (CCC) პროცესის ძირითად ეტაპებზე ატარებს სხდომებს და უზრუნველყოფს შესაბამისი გადაწყვეტილებების დროულ მიღებას;
- ოთხი სამიზნე რეგიონის შერჩევა დასრულდება პროცესის მე-5–6 თვეებში, რაც შესაძლებელს გახდის რეგიონული ადაპტაციის გეგმების შემუშავების დროულ დაწყებას;
- UNEP უზრუნველყოფს საერთაშორისო ექსპერტების ჩართულობას პროექტის დამტკიცებული სამუშაო გეგმისა და გრაფიკის შესაბამისად;
- NAP-ის შემუშავების პერიოდში ინსტიტუციური ცვლილებები ან რეორგანიზაცია არ გამოიწვევს მონაწილე უწყებების მანდატებისა და პასუხისმგებლობების არსებით ცვლილებას;
- პროექტის განხორციელებისთვის საჭირო ფინანსური და ტექნიკური რესურსები ხელმისაწვდომი იქნება სამუშაო გეგმით განსაზღვრულ ვადებში.

8. განხორციელების, მონიტორინგის, ანგარიშგებისა და მდგრადობის ჩარჩო

8.1. განხორციელების მიდგომა

საგზაო რუკის განხორციელება ეფუძნება ეტაპობრივი განხორციელებისა და შედეგებზე ორიენტირებული მართვის პრინციპს, რომლის მიხედვითაც თითოეული საქმიანობა დაკავშირებულია კონკრეტულ ჩასაბარებელ შედეგსა და ეტაპობრივ მაჩვენებელთან, ხოლო თითოეული მიღწეული შედეგი წარმოადგენს მომდევნო ეტაპის განხორციელების საფუძველს.

პროცესის ეფექტიანობა განისაზღვრება არა მხოლოდ ცალკეული აქტივობების შესრულებით, არამედ მათ შორის კოორდინაციის, ურთიერთდამოკიდებულებების ეფექტიანი მართვისა და მონაწილე უწყებების შეთანხმებული საქმიანობის ხარისხით.

აღნიშნული მიდგომა უზრუნველყოფს:

- საქმიანობების თანმიმდევრულ განხორციელებას;
- უწყებათაშორისი კოორდინაციის გაძლიერებას;
- ადამიანური, ფინანსური და ტექნიკური რესურსების ეფექტიან გამოყენებას;
- რისკების დროულ იდენტიფიცირებასა და მართვას;
- მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებების დროულ მიღებას;
- NAP-ის შემუშავების პროცესის გამჭვირვალობასა და ანგარიშვალდებულების უზრუნველყოფას.

8.2. პროგრესის მართვის ციკლი

NAP-ის პროცესის პროგრესის მართვა ხორციელდება უწყვეტი გაუმჯობესების ციკლის საფუძველზე, რომელიც უზრუნველყოფს საქმიანობების რეგულარულ შეფასებას, გამოვლენილ გამოწვევებზე დროულ რეაგირებას და საჭიროების შემთხვევაში პროცესის კორექტირებას.

პროგრესის მართვის ციკლი მოიცავს შემდეგ ეტაპებს:

მონაცემების შეგროვება → პროგრესის შეფასება → გამოწვევებისა და გადახრების იდენტიფიცირება → რეკომენდაციების შემუშავება → მაკორექტირებელი ღონისძიებების განხორციელება → პროგრესის ხელახალი შეფასება

აღნიშნული ციკლი უზრუნველყოფს ადაპტურ მართვას, რომლის მიხედვითაც სამუშაო გეგმა განიხილება არა როგორც სტატიკური დოკუმენტი, არამედ როგორც დინამიკური მართვის ინსტრუმენტი, რომელიც მონიტორინგის შედეგების, მიღებული გამოცდილებისა და პროცესის მიმდინარეობის შესაბამისად საჭიროების შემთხვევაში პერიოდულად განახლდება.

9. NAP-ის ინსტიტუციონალიზაცია და განახლების ციკლი

საგზაო რუკის განხორციელება არ სრულდება NAP-ის დამტკიცებით. NAP-ის ეფექტიანობა განისაზღვრება მისი განხორციელების შედეგებით, შესაბამისად, პროცესი თავიდანვე ითვალისწინებს მისი განხორციელების, მონიტორინგის, პერიოდული განახლებისა და ინსტიტუციური მდგრადობის უზრუნველყოფას.

1. დამტკიცება და სამართლებრივი სტატუსი

NAP საქართველოს მთავრობას დასამტკიცებლად წარედგინება საქართველოს მთავრობის №629 დადგენილებით განსაზღვრული პროცედურების შესაბამისად. მისი დამტკიცება

უზრუნველყოფს, რომ სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ღონისძიებები შესაბამისი უწყებების საქმიანობასა და პასუხისმგებლობებში ინტეგრირდეს.

2. საბიუჯეტო დაგეგმვაში ინტეგრირება

ადაპტაციის პრიორიტეტული ღონისძიებები ინტეგრირდება შესაბამისი უწყებების საშუალოვადიან სამოქმედო გეგმებსა და საბიუჯეტო დაგეგმვის პროცესში, ფინანსთა სამინისტროსთან (MoF) კოორდინაციით. ასევე მიზანშეწონილია კლიმატთან დაკავშირებული საბიუჯეტო ხარჯების აღრიცხვის (Climate Budget Tagging) სისტემის ეტაპობრივი დანერგვა.

3. მონიტორინგისა და ანგარიშგების ციკლი

NAP-ის მონიტორინგისა და შეფასების (M&E) ჩარჩო დაკავშირებულია როგორც ეროვნულ, ისე საერთაშორისო ანგარიშგების მექანიზმებთან:

- ეროვნულ დონეზე — საქართველოს მთავრობის №629 დადგენილებით განსაზღვრულ პოლიტიკის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემასთან;
- საერთაშორისო დონეზე — ორწლიან გამჭვირვალობის ანგარიშთან (BTR), ადაპტაციის შეტყობინებასთან (Adaptation Communication) და გლობალური ადაპტაციის მიზნის (GGA) ფარგლებში ანგარიშგებასთან.

4. პერიოდული განახლება

NAP განიხილება როგორც პერიოდულად განახლებადი სტრატეგიული დოკუმენტი. 5-წლიანი ეროვნული სამოქმედო გეგმა განახლდება მისი მოქმედების ციკლის დასრულების შემდეგ, ხოლო 10-წლიანი ეროვნული ხედვა — შუალედური შეფასების შედეგების საფუძველზე.

ინტერსექტორული სამუშაო ჯგუფები და კლიმატის ცვლილების სამმართველოს (CCD) სამდივნო ფუნქციონირებას აგრძელებენ NAP-ის განხორციელების ეტაპზე, რაც უზრუნველყოფს ინსტიტუციური მეხსიერების შენარჩუნებას, უწყებათაშორისი კოორდინაციის უწყვეტობასა და პროცესის მდგრადობას.

5. UNFCCC-ისთვის წარდგენა

დამტკიცებული NAP წარედგინება UNFCCC-ს და განთავსდება NAP Central-ის პორტალზე, რითაც შესრულდება საერთაშორისო ანგარიშგების შესაბამისი მოთხოვნები, გაიზრდება საქართველოს გამოცდილებისა და მიღწეული შედეგების საერთაშორისო ხილვადობა და გაძლიერდება კლიმატური დაფინანსების მოზიდვის შესაძლებლობები.

NAP-ის შინაარსი იმგვარად უნდა იყოს სტრუქტურირებული, რომ მისი გამოყენება შესაძლებელი იყოს ორწლიანი გამჭვირვალობის ანგარიშის (BTR), ადაპტაციის შეტყობინებისა

(Adaptation Communication) და სხვა საერთაშორისო საანგარიშგებო დოკუმენტების მომზადებისას (იხ. ქვეთავი 8.8), ასევე NAP-ის რეკომენდებული სტრუქტურის შესაბამისად (იხ. დანართი 9).

6. შესაძლებლობების შენარჩუნება და ცოდნის გადაცემა

პროექტის ფარგლებში მომზადებული ტრენინგ-მასალები, მეთოდოლოგიური სახელმძღვანელოები და კლიმატური რისკების შეფასების მეთოდოლოგიური ინსტრუმენტები გადაეცემა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს (MEPA) და გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრს (EIEC) შემდგომი გამოყენების, განახლებისა და ქვეყნის სხვა რეგიონებში მათი გამოყენების ხელშეწყობის მიზნით.

ნაწილი II. კომუნიკაციის სტრატეგია

10. კომუნიკაციის სტრატეგიის ლოგიკა და მიზნები

10.1. კომუნიკაციის სტრატეგიის მიზანი და კავშირი დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმასთან (SEP)

კომუნიკაციის სტრატეგია და დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმა (SEP) ურთიერთდაკავშირებული და ურთიერთშემავსებელი დოკუმენტებია. SEP განსაზღვრავს, რომელი დაინტერესებული მხარეები მონაწილეობენ NAP-ის პროცესში, ჩართულობის რა ფორმებითა და მექანიზმებით. კომუნიკაციის სტრატეგია კი განსაზღვრავს კომუნიკაციის მიზნებს, ძირითად გზავნილებს, სამიზნე აუდიტორიას, კომუნიკაციის არხებს, განხორციელების ვადებსა და ეფექტიანობის შეფასების ინდიკატორებს.

SEP ასევე განსაზღვრავს დაინტერესებულ მხარეთა რუკას, ჩართულობის დონეებს (ინფორმირება, კონსულტაცია, ჩართვა და თანამშრომლობა), გენდერული თანასწორობისა და სოციალური ინკლუზიის (GESI) მიდგომებს, ასევე უკუკავშირის მიღებისა და დამუშავების მექანიზმებს.

წინამდებარე სტრატეგია აღნიშნულ ჩარჩოს ავსებს კომუნიკაციური კომპონენტით, რომელიც მოიცავს ძირითად გზავნილებს, ერთიან კომუნიკაციის ნარატივს, კომუნიკაციის პროდუქტებს, ღონისძიებების კალენდარსა და შედეგების შეფასების ინდიკატორებს. მისი პრაქტიკული განხორციელება უზრუნველყოფილი იქნება NAP-ის ცნობიერების ამაღლების კამპანიის ფარგლებში (ამოცანა 11).

10.2. კომუნიკაციის მიზნები

NAP-ის პროცესში კომუნიკაცია არ შემოიფარგლება მხოლოდ პროექტის საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის გავრცელებით. მისი მიზანია დაინტერესებული მხარეების ინფორმირება, პროცესში მათი აქტიური ჩართულობის ხელშეწყობა და ადაპტაციის პოლიტიკის მიმართ საერთო პასუხისმგებლობის ჩამოყალიბება.

#	მიზანი	სასურველი შედეგი
C1	ინფორმირებულობის გაზრდა	სამიზნე აუდიტორიამ იცის, რომ საქართველო ამზადებს პირველ ეროვნულ ადაპტაციის გეგმას (NAP), რა მიზანს ემსახურება იგი და როგორ შეუძლიათ პროცესში მონაწილეობა.
C2	ცნობიერების ამაღლება	კლიმატური რისკები აღიქმება არა როგორც მხოლოდ გლობალური, არამედ როგორც საქართველოსა და მისი რეგიონებისთვის აქტუალური გამოწვევები (მაგ., გვალვა, წყალდიდობა, მეწყერი, მცინვარების დნობა და სანაპირო ეროზია).
C3	ჩართულობის ხელშეწყობა	სახელმწიფო უწყებები, მუნიციპალიტეტები, კერძო სექტორი, სამოქალაქო საზოგადოება და ადგილობრივი თემები აქტიურად მონაწილეობენ კონსულტაციებსა და გადაწყვეტილებების შემუშავების პროცესში.
C4	თანამფლობელობის უზრუნველყოფა	NAP აღიქმება, როგორც ქვეყნის საერთო პოლიტიკის დოკუმენტი, და არა მხოლოდ ერთი უწყების ინიციატივა.
C5	ქმედების წახალისება	ადაპტაციის ღონისძიებები ინტეგრირდება სექტორულ, რეგიონულ და მუნიციპალურ პოლიტიკის დოკუმენტებში, ხოლო კერძო სექტორი განიხილავს ადაპტაციის მიმართულებით ინვესტირების შესაძლებლობებს.

ცხრილი 23. კომუნიკაციის სტრატეგიული მიზნები

10.3. კომუნიკაციის სტრატეგიული მიზნები

სიცხადე და ტექნიკური სიზუსტე - კლიმატური სცენარებისა და რისკების შეფასების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილი უნდა იყოს გასაგები ფორმით, ტექნიკური სიზუსტისა და შინაარსობრივი სანდოობის შენარჩუნებით.

მტკიცებულებებზე დაფუძნებული კომუნიკაცია - ყველა კომუნიკაციის გზავნილი ეფუძნება NAP-ის პროცესში მომზადებულ მონაცემებს, ანალიზსა და შეფასებებს და არა ზოგად განცხადებებს.

დაბალანსებული კომუნიკაცია - კომუნიკაცია უნდა ასახავდეს როგორც კლიმატურ რისკებს, ისე მათზე რეაგირების შესაძლებლობებს. რისკების წარმოჩენა უნდა იყოს დაბალანსებული ადაპტაციის შესაძლებლობებისა და სარგებლის წარმოჩენასთან.

ორმხრივი კომუნიკაცია - კომუნიკაცია არ შემოიფარგლება ინფორმაციის გავრცელებით; იგი ასევე მოიცავს უკუკავშირის მიღებას, მის განხილვასა და პროცესში ასახვას.

ინკლუზიურობა და გენდერული მგრძნობელობა - კომუნიკაციის მასალები ხელმისაწვდომი უნდა იყოს სხვადასხვა ასაკის, განათლების, სოციალური მდგომარეობისა და გეოგრაფიული მდებარეობის მქონე აუდიტორიისთვის, ხოლო მათი შინაარსი და ვიზუალური გადაწყვეტები არ უნდა ამყარებდეს გენდერულ ან სხვა სახის სტერეოტიპებს.

თანმიმდევრულობა - ყველა მონაწილე უწყება და პარტნიორი იყენებს შეთანხმებულ ძირითად გზავნილებსა და ერთიან კომუნიკაციის ნარატივს, საჭიროების შემთხვევაში კი მათ ადაპტირებს კონკრეტული სამიზნე აუდიტორიისთვის.

11. სამიზნე აუდიტორია და ძირითადი გზავნილები

11.1. ძირითადი საკომუნიკაციო გზავნილი

NAP-ის კომუნიკაცია ეფუძნება ერთიან საკომუნიკაციო გზავნილს, რომელიც გამოიყენება ყველა კომუნიკაციის პროდუქტსა და ღონისძიებაში, სამიზნე აუდიტორია საჭიროებებისა და ინფორმირებულობის დონის შესაბამისად.

საქართველოსთვის კლიმატის ცვლილება აღარ წარმოადგენს მხოლოდ მომავალ გამოწვევას - მისი ზემოქმედება მკაფიოდ აისახება ქვეყნის სოციალურ, ეკონომიკურ და გარემოსდაცვით სისტემებზე. ტემპერატურის მატება, ასევე კლიმატის ცვლილების შედეგად გახშირებული პტოცესები, როგორიცაა მყინვარების დნობა, ნალექების რეჟიმის ცვლილება, გვალვები, წყალდიდობები, მეწყრები, ტყის ხანძრები და სანაპირო ეროზია, მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს სოფლის მეურნეობაზე, ინფრასტრუქტურაზე, ტურიზმზე, მოსახლეობის ჯანმრთელობასა და საარსებო წყაროებზე.

კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაცია წარმოადგენს ქვეყნის მდგრადი განვითარების წინაპირობას და გრძელვადიან ინვესტიციას. სავარაუდო რისკების შემცირება და მედეგობის ზრდა მნიშვნელოვნად ამცირებს კლიმატური საფრთხეებით გამოწვეულ ეკონომიკურ და

სოციალურ დანაკარგებს, ხოლო ადაპტაციაში განხორციელებული ინვესტიციები ზრდის საზოგადოების, ეკონომიკისა და ეკოსისტემების მედეგობას.

ადაპტაციის ეროვნული გეგმა (NAP) წარმოადგენს საქართველოს პირველ ეროვნულ სტრატეგიულ ჩარჩოს, რომელიც მტკიცებულებებზე დაყრდნობით განსაზღვრავს კლიმატურ რისკებს, ადაპტაციის პრიორიტეტულ მიმართულებებს, პასუხისმგებელ უწყებებს, განხორციელების მექანიზმებსა და დაფინანსების შესაძლებლობებს.

NAP-ის შემუშავება ეფუძნება გამჭვირვალე, ინკლუზიურ და მონაწილეობით პროცესს, რომელშიც ჩართული არიან სახელმწიფო უწყებები, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოები, აკადემიური და კვლევითი სექტორი, კერძო სექტორი, სამოქალაქო საზოგადოება და ადგილობრივი თემები. თითოეული მონაწილე მხარე პროცესში საკუთარი მანდატისა და კომპეტენციის ფარგლებში ასრულებს განსაზღვრულ როლს, რაც ხელს უწყობს NAP-ის მიმართ საერთო პასუხისმგებლობისა და თანამონაწილეობის გაძლიერებას.

12. კომუნიკაციის არხები, პროდუქტები და ინსტრუმენტები

12.1. პირისპირ კომუნიკაცია

პირისპირ კომუნიკაცია წარმოადგენს NAP-ის პროცესის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს კომუნიკაციის მექანიზმს, რადგან სწორედ ამ ფორმატის საშუალებით ხდება დაინტერესებული მხარეების ინფორმირებიდან მათ აქტიურ ჩართულობასა და თანამონაწილეობაზე გადასვლა.

- საკონსულტაციო სამუშაო შეხვედრები (თბილისი) - ამოცანები 1, 2, 5, 8, 9 და 11;
- სამუშაო ჯგუფების კვარტალური შეხვედრები - ტექნიკური თანამშრომლობისა და კოორდინაციის ძირითადი პლატფორმა;
- რეგიონული საჯარო განხილვები - ოთხი სამიზნე რეგიონის ადმინისტრაციულ ცენტრებში (ამოცანა 12);
- ეროვნული საჯარო განხილვა - თბილისში, რეგიონული, სექტორული და ეროვნული ადაპტაციის გეგმების განხილვის მიზნით;
- კერძო სექტორის მრგვალი მაგიდები - ადაპტაციის დაფინანსებისა და საინვესტიციო შესაძლებლობების საკითხებზე (ამოცანა 9);
- ტრენინგები და სემინარები - სამუშაო ჯგუფებისა და რეგიონების წარმომადგენლებისთვის;
- საგანმანათლებლო შეხვედრები არასამთავრობო ორგანიზაციებთან (NGO/CSO) და ადგილობრივ თემებთან - ცნობიერების ამაღლების კამპანიის ფარგლებში.

12.2. საერთაშორისო კომუნიკაცია და ცოდნის გაზიარება

- NAP-ის პროცესის შედეგების წარდგენა და გავრცელება UNFCCC-ის NAP Central პორტალის მეშვეობით;
- გამოცდილების გაზიარება NAP Global Network-ისა და სხვა შესაბამისი რეგიონული და საერთაშორისო პლატფორმების ფარგლებში;
- ორ საერთაშორისო ღონისძიებაში მონაწილეობა (ამოცანა 11) - ერთში საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარებისა და მიღების მიზნით, ხოლო მეორეში - საქართველოს NAP-ის პროცესის შედეგებისა და მიღებული გამოცდილების წარსადგენად; თითოეული ღონისძიების შემდეგ მომზადდება შემაჯამებელი ანგარიში;
- NAP-ის პროცესისა და მისი შედეგების ხილვადობის უზრუნველყოფა UNEP-ისა და GCF-ის ოფიციალური კომუნიკაციის არხების მეშვეობით.

14. ვიზუალური იდენტობა და კომუნიკაციის სტანდარტები

ლოგოების განთავსების წესი. ყველა კომუნიკაციის პროდუქტზე თანმიმდევრულად განთავსდება შემდეგი ორგანიზაციების ლოგოები: MEPA, EIEC, UNEP და GCF. მათი განლაგება, თანმიმდევრობა და პროპორციები შეთანხმდება EIEC-თან და შეესაბამება UNEP-ისა და GCF-ის ვიზუალური იდენტობისა და ხილვადობის მოთხოვნებს.

პასუხისმგებლობის შესახებ განცხადება (Disclaimer). ყველა პუბლიკაცია შეიცავს სტანდარტულ განცხადებას, რომლის მიხედვითაც დოკუმენტში წარმოდგენილი მოსაზრებები ეკუთვნის ავტორებს და შესაძლოა არ ასახავდეს დონორი და განმახორციელებელი ორგანიზაციების ოფიციალურ პოზიციას.

ვიზუალური იდენტობა. ყველა კომუნიკაციის პროდუქტი მომზადდება ერთიანი ვიზუალური სტანდარტის შესაბამისად, რომელიც მოიცავს ფერთა პალიტრას, ტიპოგრაფიას, ინფოგრაფიკის დიზაინს, რუკებისა და დიაგრამების გაფორმებას. კლიმატური რისკების ვიზუალიზაციისას გამოყენებული იქნება მკაფიო და ადვილად აღსაქმელი ლეგენდა, ხოლო ვიზუალური მასალა თავიდან აიცილებს გადაჭარბებულად საგანგაშო (ალარმისტულ) წარმოდგენას.

ენა. ყველა ძირითადი კომუნიკაციის პროდუქტი მომზადდება ქართულ და ინგლისურ ენებზე, ტექნიკური დავალების მოთხოვნების შესაბამისად. ადგილობრივი აუდიტორიისთვის განკუთვნილი მასალები, საჭიროების შემთხვევაში, ადაპტირდება შესაბამისი რეგიონის კონტექსტისა და სპეციფიკის გათვალისწინებით.

ხელმისაწვდომობა. ციფრული მასალები მომზადდება მობილურ მოწყობილობებთან თავსებად ფორმატში, ხოლო ბეჭდური მასალები - მარტივი, ადვილად წასაკითხი დიზაინით, საკმარისი ზომის შრიფტითა და მკაფიო ვიზუალური ელემენტებით.

15. რისკებთან დაკავშირებული კომუნიკაცია

15.1. კლიმატურ რისკებთან დაკავშირებული კომუნიკაციის პრინციპები

კლიმატური რისკის კომუნიკაცია ეფუძნება სპეციალიზებულ მეთოდოლოგიურ პრინციპებს, რომელთა დაცვა აუცილებელია კლიმატური რისკების შესახებ ინფორმაციის სწორი, გასაგები და სანდო კომუნიკაციისთვის. აღნიშნული პრინციპების უგულებელყოფამ შესაძლოა გამოიწვიოს ორი ძირითადი პრობლემა: გზავნილების ზედმეტად ტექნიკური ფორმით წარმოდგენა, რაც ამცირებს მათი აღქმის შესაძლებლობას, ან გადაჭარბებულად საგანგაშო (ალარმისტული) კომუნიკაცია, რაც ამცირებს პროცესისადმი საზოგადოების ნდობას. სტრატეგია ეფუძნება შემდეგ პრინციპებს:

- კლიმატური რისკები წარმოდგენილია მათ შემცირებასა და მართვასთან დაკავშირებულ ღონისძიებებთან ერთად, ანუ საფრთხის აღწერას თან ახლავს შესაბამისი ადაპტაციისა და რისკის შემცირების ღონისძიებების წარმოდგენა;
- განუსაზღვრელობა აისახება გამჭვირვალედ, კლიმატური სცენარების შესაძლო დიაპაზონებისა და გამოყენებული დაშვებების მკაფიო მითითებით;
- გლობალური მაგალითების ნაცვლად, შეძლებისდაგვარად გამოიყენება ადგილობრივი კონტექსტისთვის რელევანტური მაგალითები, როგორიცაა კონკრეტული მდინარის აუზი, ხეობა, კურორტი ან სასოფლო-სამეურნეო კულტურა;
- რაოდენობრივი მაჩვენებლები წარმოდგენილია შესაბამისი განმარტებით, რათა ნათლად იყოს ნაჩვენები მათი პრაქტიკული მნიშვნელობა კონკრეტული სექტორისთვის, მაგალითად, რას ნიშნავს საშუალო ტემპერატურის 1.5°C-ით ზრდა ან მდინარის ჩამონადენის 20%-ით შემცირება შესაბამისი დარგისა თუ ტერიტორიისთვის.

18. დასკვნები და შემდგომი ნაბიჯები

წინამდებარე დოკუმენტი აერთიანებს ორ ურთიერთშემავსებელ ინსტრუმენტს, რომლებიც უზრუნველყოფს NAP-ის ფორმულირების პროცესის სისტემურ მართვას, კოორდინაციასა და გამჭვირვალობას.

საგზაო რუკა განსაზღვრავს NAP-ის პროცესის ოთხდონიან ინსტიტუციურ მოწყობას (კლიმატის ცვლილების საბჭო - MEPA/CCD/EIEC - სამუშაო ჯგუფები - რეგიონული და ადგილობრივი დონე), უწყებრივ მანდატებს ეროვნულ და რეგიონულ დონეზე, პროცესის რვა ეტაპს, 13 ეტაპობრივ მაჩვენებელს, პასუხისმგებელ უწყებებსა და განხორციელების ვადებს. მისი მთავარი დანიშნულებაა პროცესის ყველა აქტივობის დაკავშირება კონკრეტულ პასუხისმგებელ უწყებასთან, განხორციელების ვადასთან და შესაბამის ჩასაბარებელ შედეგთან, რაც უზრუნველყოფს პროცესის ეფექტიან მართვასა და ანგარიშვალდებულებას. კომუნიკაციის სტრატეგია უზრუნველყოფს პროცესის გამჭვირვალობას, ინფორმაციის ხელმისაწვდომობასა და დაინტერესებული მხარეების ეფექტიან ჩართულობას. იგი განსაზღვრავს ათ სამიზნე აუდიტორიას, ძირითად კომუნიკაციის გზავნილებს, კომუნიკაციის არხებს, ღონისძიებების კალენდარსა და კომუნიკაციის ეფექტიანობის შეფასების ათ ინდიკატორს.

შემდგომი ნაბიჯები

1. დოკუმენტის განხილვა და შენიშვნების წარმოდგენა გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის (EIEC) და MEPA-ის გარემოსა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის დეპარტამენტის მიერ (5 სამუშაო დღე);
2. მიღებული შენიშვნების ასახვა და დოკუმენტის კორექტირება (3 სამუშაო დღე);
3. დოკუმენტის ვალიდაცია სამუშაო ჯგუფებისა და კლიმატის ცვლილების საბჭოს (CCC) ჩართულობით ჩატარებულ ვალიდაციის შეხვედრაზე (ქმედება 2.6);
4. სამუშაო ჯგუფების სამოქმედო გეგმების საბოლოო შესაბამისობაში მოყვანა საგზაო რუკის ეტაპებთან;
5. კომუნიკაციის კალენდრის პრაქტიკული განხორციელების დაწყება, მათ შორის პირველი კომუნიკაციის პროდუქტების (საინფორმაციო ბროშურა, ვებგვერდის სპეციალური განყოფილება და სხვა მასალები) მომზადება;
6. დოკუმენტის პერიოდული განახლება პროცესის მიმდინარეობის შესაბამისად, ვერსიების მართვის (Version Control) მექანიზმის გამოყენებით.

წყაროები და ბიბლიოგრაფია

ეროვნული დოკუმენტები და სამართლებრივი საფუძველი

- საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 20 დეკემბრის №629 დადგენილება „პოლიტიკის დოკუმენტების შემუშავების, მონიტორინგისა და შეფასების წესის დამტკიცების შესახებ“.
- საქართველოს ეროვნულ დონეზე განსაზღვრული წვლილის მესამე ციკლი (NDC 3.0).
- საქართველოს მეხუთე ეროვნული შეტყობინება გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო კონვენციისადმი (NC5).
- საქართველოს კლიმატის ცვლილების 2030 წლის სტრატეგია და სამოქმედო გეგმები.
- საქართველოს ეროვნული ენერგეტიკისა და კლიმატის გეგმა (NECP).
- დაბალემისიანი განვითარების გრძელვადიანი სტრატეგია (LT-LEDS).
- საქართველოს ორგანული კანონი „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“.

პროექტის დოკუმენტები

- ტექნიკური დავალება — საქართველოს ადაპტაციის ეროვნული გეგმის (NAP) მოსამზადებლად (MEPA/EIEC).
- GCF Readiness პროექტის დოკუმენტი: „Building Capacity to Advance the National Adaptation Plan Process in Georgia“.
- NAP — საწყისი ანგარიში (3.1.1.1 b), ა(ა)იპ „ეკოტონი“, 2026.
- დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმა (SEP, 3.1.1.2 a), ა(ა)იპ „ეკოტონი“, 2026.
- სამი ინტერსექტორული სამუშაო ჯგუფის ToR, ორგანოგრამები, სამოქმედო გეგმები და SOP (3.1.1.2 c), ა(ა)იპ „ეკოტონი“, 2026.
- NAP-ის ფორმულირების საგზაო რუკა — საწყისი (zero) ვერსია, 24.06.2026.
- კლიმატის ცვლილების საბჭოს (CCC) სამდივნო ფუნქციის სახელმძღვანელო კლიმატის ცვლილების სამმართველოსათვის (3.1.1.2 e).
- MEPA-ს კლიმატის ცვლილების სამმართველოს (CCD) მმართველობის შეფასების ანგარიში (3.1.1.2 e).

საერთაშორისო ჩარჩოები და მეთოდოლოგიური წყაროები

- UNFCCC - გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო კონვენცია; პარიზის შეთანხმება.
- UNFCCC/LEG - National Adaptation Plans: Technical Guidelines for the NAP Process (2012).
- UNFCCC/LEG - The NAP Technical Guidelines: Updated technical guidelines for the process to formulate and implement national adaptation plans. აგვისტო, 2025 (ხუთი მოდული და 19 ნაბიჯი; NAP-ის რეკომენდებული შინაარსი; GGA-ის სამიზნეების გაშლა; PEG M&E 2.0; NAP iFrame; პროექტის პროფილისა და დაფინანსების რუკის შაბლონები).
- გადაწყვეტილება 2/CMA.5 - გლობალური კლიმატური მედეგობის არაბთა გაერთიანებული საამიროების ჩარჩო (UAE Framework for Global Climate Resilience); გადაწყვეტილება 3/CMA.4 -

ადაპტაციის განმეორებადი ციკლი; გადაწყვეტილება 5/CP.17 - NAP-ის ელემენტები და სახელმძღვანელო პრინციპები.

- UNFCCC - გლობალური ადაპტაციის მიზანი (GGA) და მისი თემატური სამიზნეები.
- IPCC - მეექვსე შეფასების ანგარიში (AR6).
- NAP Global Network - Monitoring, Evaluation and Learning (MEL) Toolkit for NAP Processes, 2024.
- NAP Global Network / UNFCCC - NAP პროცესის კომუნიკაციისა და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის სახელმძღვანელო მასალები.
- IAP2 - საზოგადოებრივი მონაწილეობის სპექტრი.

დანართები

დანართი 1. NAP-ის ეტაპების, აქტივობებისა და პასუხისმგებელი უწყებების დეტალური მატრიცა

ამოცანა	ქმედება	ჩასაბარებელი შედეგი	კოდი	წამყვანი	ჩართული უწყებები	ვადა (თვე)
1	1.1 პირველი საკონსულტაციო შეხვედრა (≥15 მონაწილე)	ოქმი, დღის წესრიგი, დამსწრეთა სია	—	ექსპერტთა გუნდი	MEPA, EIEC	1
1	1.2 საწყისი ანგარიშის შემუშავება	საწყისი ანგარიში	3.1.1.1 b	ექსპერტთა გუნდი	MEPA, EIEC	1
2	2.1 SEP-ის შედგენა	დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმა	3.1.1.2 a	ექსპერტთა გუნდი	EIEC, MEPA	1–2
2	2.2 საკონსულტაციო შეხვედრა (15–20 მონაწილე)	ოქმი, დღის წესრიგი, დამსწრეთა სია	3.1.1.2 b	EIEC	MEPA, CCC	2
2	2.3 საგზაო რუკა და კომუნიკაციის სტრატეგია	წინამდებარე დოკუმენტი	3.1.1.2 b	ექსპერტთა გუნდი	MEPA, EIEC, CCC	2–3
2	2.4 სამუშაო ჯგუფების შექმნა	ToR, ორგანოგრამები, სამოქმედო გეგმები, SOP	3.1.1.2 c	ექსპერტთა გუნდი	MEPA, EIEC, სექტორული უწყებები	2–3
2	2.5 CCD სამდივნო სახელმძღვანელო	სახელმძღვანელო და მმართველობის	3.1.1.2 e	ექსპერტთა გუნდი	MEPA/CCD	3

ამოცანა	ქმედება	ჩასაბარებელი შედეგი	კოდი	წამყვანი	ჩართული უწყებები	ვადა (თვე)
	ო	ანგარიში				
2	2.6 ვალიდაციის შეხვედრა; ტრენინგები	ვალიდაციის ოქმი; ტრენინგ-მასალები	3.1.1.2 d	EIEC	სამუშაო ჯგუფები, CCC, CoM	3
3	3.x ინსტიტუციური და საკანონმდებლო ჩარჩოს ანალიზი; ხარვეზების იდენტიფიცირება	სიტუაციის მიმოხილვის ანგარიში	3.1.1.3	ექსპერტთა გუნდი	ყველა სექტორული უწყება	3–5
4	4.x კლიმატური სცენარები; რისკისა და მოწყვლადობის შეფასება; მეთოდოლოგიის სახელმძღვანელო	რისკის შეფასების დოკუმენტები; მეთოდოლოგიის სახელმძღვანელო	3.2.2.x	ექსპერტთა გუნდი	NEA, სამუშაო ჯგუფები, UNEP-ის ექსპერტები	4–10
5	5.x 10-წლიანი ხედვა, პრიორიტეტები და მიზნები	ხედვის დოკუმენტი	3.2.1.x	ექსპერტთა გუნდი	MEPA, CCC, სამუშაო ჯგუფები	7–9
6	6.x რეგიონული ადაპტაციის გეგმები (4 რეგიონი)	4 რეგიონული გეგმა (თითო ≤40 გვ.)	3.2.3.1	ექსპერტთა გუნდი	MRD, მუნიციპალიტეტები, CoM, სამუშაო ჯგუფები	9–11

ამოცანა	ქმედება	ჩასაბარებელი შედეგი	კოდი	წამყვანი	ჩართული უწყებები	ვადა (თვე)
7	7.x სექტორული ადაპტაციის გეგმები (6 სექტორი)	6 სექტორული გეგმა (თითო ≤20 გვ.)	3.2.4.2 b	ექსპერტთა გუნდი	სექტორული სამინისტროები, სამუშაო ჯგუფები	9–11
8	8.x 5-წლიანი ეროვნული ადაპტაციის გეგმა	NAP (≤300 გვ.)	3.2.x	ექსპერტთა გუნდი	MEPA, CCC, ყველა უწყება	10–11
9	9.x კერძო სექტორის მრგვალი მაგიდები; დაფინანსების მიმოხილვა; ფინანსური სამოქმედო გეგმა	ფინანსური სამოქმედო გეგმა (≤30 გვ.)	3.3.1.1	ექსპერტთა გუნდი	MoF, MoESD, RDA, GNTA, GITA	10–12
10	10.x M&E სისტემის ჩამოყალიბება	M&E ჩარჩო დოკუმენტი	3.1.2.1	ექსპერტთა გუნდი	MEPA/CCD, სექტორული უწყებები	10–12
11	11.1–11.2 პროცესის მიმოხილვა და გაკვეთილები	მიმოხილვის ანგარიში; გაკვეთილების დოკუმენტი	3.1.3.1; 3.1.3.2 a	ექსპერტთა გუნდი	MEPA, EIEC	11–12
11	11.3 საკონსულტაციო შეხვედრა (30– 40 მონაწილე)	ოქმი, დღის წესრიგი, დამსწრეთა სია	3.1.3.2 b	EIEC	ყველა დაინტერესებული მხარე	12
11	11.4 ცნობიერების ამაღლების	კომუნიკაციის მასალები და	3.1.3.3 a	კომუნიკაციის	EIEC, NGO/CSO, მედია	11–12

ამოცანა	ქმედება	ჩასაბარებელი შედეგი	კოდი	წამყვანი	ჩართული უწყებები	ვადა (თვე)
	კამპანია	აღწერილობითი დოკუმენტი		ექსპერტი		
11	11.5 ორ საერთაშორისო ღონისძიებაში მონაწილეობა	ორი სასწავლო ანგარიში	3.1.3.3 b	EIEC	UNEP, GCF	12
12	12.x საჯარო განხილვები (4 რეგიონი + თბილისი)	საჯარო კონსულტაციის ანგარიში	—	EIEC	MEPA, მუნიციპალიტეტები, ყველა მხარე	12–13
13	13.x პროგრეს-ანგარიშები და საბოლოო ანგარიში	ყოველთვიური და საბოლოო ანგარიშები	—	ექსპერტთა გუნდი	EIEC, MEPA, UNEP	უწყვეტი

დანართი 2. RACI მატრიცა (ძირითადი პროცესები)

R - შემსრულებელი; A - ანგარიშვალდებული; C = კონსულტირებული; I - ინფორმირებული

პროცესი	CC C	MEPA (პოლიტიკის დეპ.)	CC D	EIE C	სამუშაო ჯგუფები	ექსპერტთა გუნდი	UNEP/G CF	მუნიციპალიტეტები
NAP-ის ფარგლების განსაზღვრა	A	A	I	C	C	R	C	I
ინსტიტუციური მოწყობა და საგზაო რუკის შემუშავება	A	A	C	C	C	R	C	I
სამუშაო ჯგუფების ჩამოყალიბება	I	A	R	R	—	C	I	C

პროცესი	CC C	MEPA (პოლიტიკის დეპ.)	CC D	EIE C	სამუშაო ჯგუფები	ექსპერტ თა გუნდი	UNEP/G CF	მუნიციპალიტეტ ები
კლიმატური რისკებისა და მოწყვლადობის შეფასება	I	A	I	C	C	R	C	C
სამიზნე რეგიონების შერჩევა	I	A	I	C	C	R	I	C
სექტორული ადაპტაციის გეგმების შემუშავება	I	A	I	C	C	R	C	I
რეგიონული გეგმების შემუშავება	I	A	I	C	C	R	I	C
5-წლიანი ადაპტაციის ეროვნული გეგმის მომზადება	A	A	C	C	C	R	C	I
ფინანსური სამოქმედო გეგმის მომზადება	I	A	I	C	C	R	C	I
მონიტორინგისა და შეფასების (M&E) ჩარჩოს შემუშავება	I	A	R	C	C	R	C	I

პროცესი	CC C	MEPA (პოლიტიკის დეპ.)	CC D	EIE C	სამუშაო ჯგუფები	ექსპერტ თა გუნდი	UNEP/G CF	მუნიციპალიტეტ ები
კომუნიკაციის სტრატეგიის განხორციელება და ცნობიერების ამაღლების კამპანია	I	A	C	A	C	R	I	C
საჯარო კონსულტაციებ ისა და განხილვების ორგანიზება	I	A	C	R	C	R	I	R
NAP-ის საბოლოო დამტკიცება	A	R	C	I	I	C	I	I

დანართი 3. დეტალური გეგმა-გრაფიკი და ეტაპობრივი მაჩვენებლები

წინამდებარე გეგმა-გრაფიკი ასახავს NAP-ის ფორმულირების პროცესის ძირითად აქტივობებს, მათ განხორციელების თანმიმდევრობასა და ეტაპობრივ მაჩვენებლებს (. იგი წარმოადგენს პროცესის მართვის ძირითად ინსტრუმენტს და გამოიყენება სამუშაოების კოორდინაციის, პროგრესის მონიტორინგისა და ვადების კონტროლის მიზნით.

თვე	ძირითადი აქტივობები	ეტაპობრივი მაჩვენებელი
1	პირველი საკონსულტაციო შეხვედრის ჩატარება; საწყისი ანგარიშის მომზადება	M1 - ფარგლები და მეთოდოლოგია შეთანხმებულია

თვე	ძირითადი აქტივობები	ეტაპობრივი მაჩვენებელი
2	დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმის (SEP) მომზადება; საგზაო რუკის საკონსულტაციო შეხვედრა; საგზაო რუკისა და კომუნიკაციის სტრატეგიის შემუშავების დაწყება	M1 – NAP-ის ფარგლები და მეთოდოლოგია შეთანხმებულია
3	საგზაო რუკისა და კომუნიკაციის სტრატეგიის დასრულება; სამუშაო ჯგუფების ჩამოყალიბება; CCD-ის სამდივნო ფუნქციის სახელმძღვანელოს მომზადება; ვალიდაციის შეხვედრისა და ტრენინგების ჩატარება; მონაცემთა მოთხოვნის პაკეტის გაგზავნა	M2 - ინსტიტუციური მოწყობა და საგზაო რუკა შეთანხმებულია; M3 - სამუშაო ჯგუფები ჩამოყალიბებულია და ფუნქციონირებს
4	ინსტიტუციური და სამართლებრივი ჩარჩოს ანალიზი; მონაცემთა შეგროვების დაწყება	—
5	არსებული მდგომარეობის მიმოხილვის ანგარიშის დასრულება; კლიმატური სცენარების მომზადების დაწყება	M4 – ინსტიტუციური და სამართლებრივი ხარვეზების ანალიზი დასრულებულია
6	კლიმატური სცენარების შემუშავება; ოთხი სამიზნე რეგიონის შერჩევა	სამიზნე რეგიონები შერჩეული და შეთანხმებულია
7	კლიმატური რისკისა და მოწყვლადობის შეფასება; 10-წლიანი ეროვნული ხედვის პროექტის მომზადება	
8	კლიმატური რისკის შეფასების გაგრძელება; ეროვნული ხედვის განხილვა სამუშაო ჯგუფებში	
9	10-წლიანი ეროვნული ხედვის დასრულება; რეგიონული და სექტორული ადაპტაციის გეგმების მომზადების დაწყება	M6 – 10-წლიანი ეროვნული ხედვა და პრიორიტეტები შეთანხმებულია

თვე	ძირითადი აქტივობები	ეტაპობრივი მაჩვენებელი
10	კლიმატური რისკის შეფასების დასრულება; რეგიონული და სექტორული გეგმების მომზადება; ადაპტაციის დაფინანსების მიმოხილვა; მონიტორინგისა და შეფასების (M&E) სისტემის შემუშავების დაწყება	M5 – კლიმატური სცენარები და რისკის შეფასება ვალიდირებულია
11	ოთხი რეგიონული და ექვსი სექტორული ადაპტაციის გეგმის დასრულება; 5-წლიანი NAP- ის სამუშაო ვერსიის მომზადება; ცნობიერების ამაღლების კამპანიის დაწყება	M7 – რეგიონული და სექტორული გეგმები მომზადებულია; M8 – NAP-ის სამუშაო ვერსია მზად არის
12	ფინანსური სამოქმედო გეგმის დასრულება; M&E ჩარჩოს მომზადება; ცნობიერების კამპანიის განხორციელება; კერძო სექტორის მრგვალი მაგიდების ჩატარება; საკონსულტაციო შეხვედრის ორგანიზება	M9 – ფინანსური სამოქმედო გეგმა შეთანხმებულია; M10 – M&E ჩარჩო დამტკიცებულია; M11 – ცნობიერების ამაღლების კამპანია განხორციელებულია
13	ოთხ სამიზნე რეგიონსა და თბილისში საჯარო განხილვების ჩატარება; დოკუმენტების საბოლოო რედაქცია; NAP-ის დამტკიცების პროცედურისთვის წარდგენა	M12 – საჯარო განხილვები დასრულებულია; M13 – NAP წარდგენილია დასამტკიცებლად
13+	პროგრესის ანგარიშების მომზადება; პროექტის საბოლოო ანგარიშის წარდგენა (2027 წლის 26 აპრილამდე)	პროექტი დასრულებულია და საბოლოო ანგარიში წარდგენილია

დანართი 4. კომუნიკაციის მატრიცა

აუდიტორია	ძირითადი გზავნილი	არხი / ფორმატი	სიხშირე	პასუხისმგებელი	ინდიკატორი
A. გადაწყვეტილების მიმღებები	NAP ამცირებს ეკონომიკურ და ფისკალურ რისკებს და	კლიმატის ცვლილების საბჭოს (CCC) სხდომები;	ეტაპობრივი მაჩვენებლებ ის მიღწევის შესაბამისად	MEPA	CCC-ის სხდომებზე განხილული საკითხებისა

აუდიტორია	ძირითადი გზავნილი	არხი / ფორმატი	სიხშირე	პასუხისმგებელი	ინდიკატორი
	ამლიერებს საქართველოს შესაძლებლობას საერთაშორისო კლიმატურ დაფინანსებაზე წვდომისთვის.	ბრიფინგები; პოლიტიკის მოკლე ანალიზები			და მიღებული გადაწყვეტილებების რაოდენობა
B. ტექნიკური უწყებები	სექტორული კლიმატური რისკები და მოწყვლადობა უნდა აისახოს პოლიტიკისა და განვითარების გეგმებში.	სამუშაო ჯგუფების შეხვედრები; ტექნიკური ბრიფინგები; ელექტრონული საინფორმაციო წერილი	კვარტალურად	CCD / ექსპერტთა გუნდი	სამუშაო ჯგუფების შეხვედრებში მონაწილეობა; წარმოდგენილი მონაცემებისა და კომენტარების რაოდენობა
C. ადგილობრივი ხელისუფლება	რეგიონული ადაპტაციის გეგმები მუნიციპალიტეტების განვითარების დაგეგმვის განუყოფელი ნაწილია.	რეგიონული შეხვედრები; CoM-ის ქსელი; ადგილობრივი მედია	ეტაპობრივად; საჯარო კონსულტაციების პერიოდში	EIEC / მუნიციპალიტეტები	პროცესში ჩართული მუნიციპალიტეტების რაოდენობა
D. კერძო სექტორი	კლიმატური რისკი წარმოადგენს	მრგვალი მაგიდები; ბიზნეს-	ამოცანა 9-ის ფარგლებში	ექსპერტთა გუნდი / GITA / RDA / GNTA	მონაწილე კომპანიების და

აუდიტორია	ძირითადი გზავნილი	არხი / ფორმატი	სიხშირე	პასუხისმგებელი	ინდიკატორი
	ბიზნესრისკს, ხოლო ადაპტაცია — საინვესტიციო შესაძლებლობა ს.	ბრიფინგები; დარგობრივი ასოციაციების ღონისძიებები			ბიზნესასოცია ციების რაოდენობა
E. აკადემიური და კვლევითი სექტორი	NAP ქმნის მტკიცებულებებ ბზე დაფუძნებულ ცოდნის ბაზასა და მეთოდოლოგი ურ საფუძველს.	სამეცნიერო სემინარები; მეთოდოლოგ იური სახელმძღვან ელო; პროფესიულ ი შეხვედრები	ეტაპობრივ ად	ექსპერტთა გუნდი	პროცესში ჩართული აკადემიური და კვლევითი ექსპერტების რაოდენობა
F. სამოქალაქო საზოგადოებ ა	ადაპტაცია სოციალური მდგრადობისა და ინკლუზიური განვითარების მნიშვნელოვან ი კომპონენტია.	კონსულტაციე ბი; კამპანიის პარტნიორობა	უწყვეტი	EIEC	პროცესში ჩართული NGO/CSO პარტნიორების რაოდენობა
G. ადგილობრი ვი თემები და მოწყვლადი	ადაპტაციის პრაქტიკული ღონისძიებები ამცირებს კლიმატურ	საჯარო განხილვები; საინფორმაცი ო ფლაერები; ადგილობრივ	ცნობიერები ს ამაღლების კამპანიისა და ამოცანა 12-ის	EIEC / NGO პარტნიორები	მონაწილეთა რაოდენობა; ქალთა და მოწყვლადი ჯგუფების

აუდიტორია	ძირითადი გზავნილი	არხი / ფორმატი	სიხშირე	პასუხისმგებელი	ინდიკატორი
ჯგუფები	რისკებს და ეფუძნება ადგილობრივი მოსახლეობის გამოცდილებას.	ი მედია; საგანმანათლებლო დისკუსიები	ფარგლებში		წარმომადგენელთა წილი
H. მედია	NAP წარმომადგენს მტკიცებულებებზე დაფუძნებულ, გამჭვირვალე და მონაწილეობით პროცესს.	პრეს-რელიზები; მედია-ბრიფინგები; ექსპერტების ინტერვიუები	ეტაპობრივი მაჩვენებლები მის მიღწევის შესაბამისად	EIEC / კომუნიკაციის ექსპერტი	მედია-პუბლიკაციები ს რაოდენობა და მათი ტონალობა
I. ფართო საზოგადოება	კლიმატის ცვლილება უკვე მოქმედებს საქართველოს მოსახლეობაზე, ხოლო ადაპტაციის ღონისძიებები ამ რისკების შემცირების შესაძლებლობას ქმნის.	სოციალური მედია; ტელევიზია; რადიო; ვიდეომასალები; ინფოგრაფიკები	ცნობიერების ამაღლების კამპანიის პერიოდში	EIEC	ციფრული კომუნიკაციის მოცულობა და აუდიტორიის ჩართულობის მაჩვენებლები
J. საერთაშორისო	საქართველოს NAP-ის	NAP Central; საერთაშორისო	ეტაპობრივი მაჩვენებლები	MEPA / EIEC	გამოქვეყნებული მასალები;

აუდიტორია	ძირითადი გზავნილი	არხი / ფორმატი	სიხშირე	პასუხისმგებელი	ინდიკატორი
სო აუდიტორია	პროცესი შეესაბამება UNFCCC-ის მოთხოვნებს, ეფუძნება ინკლუზიურ მიდგომას და წარმოადგენს საერთაშორის ო გამოცდილები ს გაზიარების საფუძველს.	ო კონფერენციები ი და ფორუმები; UNEP-ისა და GCF-ის კომუნიკაციის არხები	ის მიღწევის შესაბამისად		საერთაშორისო ღონისძიებებში მონაწილეობა; საერთაშორისო პუბლიკაციების რაოდენობა

დანართი 5. გზავნილები და ხშირად დასმული კითხვები

ქვემოთ წარმოდგენილი გზავნილები გამოიყენება NAP-ის პროცესთან დაკავშირებულ ყველა ძირითად კომუნიკაციის პროდუქტში (ბროშურები, საინფორმაციო ფურცლები, პრეს-რელიზები, ვებგვერდი, სოციალური მედია, პრეზენტაციები და სხვა).

- საქართველოში კლიმატის ცვლილების გავლენა უკვე თვალსაჩინოა — მცინვარების შემცირება, გვალვების, წყალდიდობებისა და მეწყერების გახშირება, სანაპირო ეროზია და სხვა კლიმატური საფრთხეები უკვე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს მოსახლეობაზე, ეკონომიკასა და ეკოსისტემებზე.
- კლიმატის ცვლილების მიმართ განსაკუთრებით მოწყვლადია სოფლის მეურნეობის, სატყეო მეურნეობის, ტურიზმის, ენერგეტიკის, სტრატეგიული ინფრასტრუქტურისა და ჯანმრთელობის დაცვის სექტორები.
- **ადაპტაციის ეროვნული გეგმა (NAP)** წარმოადგენს საქართველოს პირველ ერთიან, მტკიცებულებებზე დაფუძნებულ სტრატეგიულ დოკუმენტს, რომელიც განსაზღვრავს კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციის ეროვნულ პრიორიტეტებსა და ღონისძიებებს.
- NAP მოიცავს 10-წლიან ეროვნულ ხედვას (2026–2035) და 5-წლიან ეროვნულ სამოქმედო გეგმას (2026–2030).

- NAP მზადდება ღია, გამჭვირვალე და მონაწილეობითი პროცესის ფარგლებში, სახელმწიფო უწყებების, მუნიციპალიტეტების, აკადემიური და კვლევითი სექტორის, კერძო სექტორის, სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციებისა და ადგილობრივი თემების აქტიური ჩართულობით.
- კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციაში განხორციელებული პრევენციული ღონისძიებები მნიშვნელოვნად ამცირებს მომავალში შესაძლო ეკონომიკურ, სოციალურ და გარემოსდაცვით დანაკარგებს.

ხშირად დასმული კითხვები:

კითხვა	სარეკომენდაციო პასუხი
რა არის NAP და რით განსხვავდება იგი სხვა სტრატეგიული დოკუმენტებისგან?	ადაპტაციის ეროვნული გეგმა (NAP) არის საქართველოს პირველი სტრატეგიული დოკუმენტი, რომელიც კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციის საკითხებს აერთიანებს სექტორთაშორისი და მტკიცებულებებზე დაფუძნებული მიდგომით. იგი არ ცვლის არსებულ სექტორულ სტრატეგიებს, არამედ უზრუნველყოფს მათში კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციის საკითხების ინტეგრირებას.
ვინ ამზადებს NAP-ს?	NAP-ის ფორმულირების პროცესს კოორდინაციას უწევს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო (MEPA) გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრთან (EIEC) თანამშრომლობით, UNEP-ისა და GCF-ის მხარდაჭერით, ინტერსექტორული სამუშაო ჯგუფების, სახელმწიფო უწყებების, მუნიციპალიტეტებისა და სხვა დაინტერესებული მხარეების მონაწილეობით.
როგორ შეიძლება პროცესში მონაწილეობა?	დაინტერესებულ მხარეებს პროცესში მონაწილეობა შეუძლიათ საჯარო კონსულტაციებში, სამუშაო შეხვედრებსა და რეგიონულ განხილვებში მონაწილეობით, ასევე წერილობითი შენიშვნებისა და რეკომენდაციების წარმოდგენით.

კითხვა	სარეკომენდაციო პასუხი
რას ნიშნავს NAP ჩემი მუნიციპალიტეტისთვის?	ოთხი სამიზნე რეგიონისთვის მომზადდება რეგიონული ადაპტაციის გეგმები, ხოლო შემუშავებული მეთოდოლოგია და პრაქტიკული ინსტრუმენტები ხელმისაწვდომი იქნება სხვა მუნიციპალიტეტებისთვისაც მათი შემდგომი გამოყენებისა და ადაპტაციის მიზნით.
რა გავლენა იქნება NAP-ს კერძო სექტორზე?	NAP არ აწესებს ახალ მარეგულირებელ ვალდებულებებს კერძო სექტორისთვის. იგი ხელს უწყობს კლიმატური რისკების უკეთ გააზრებას, ადაპტაციის შესაძლებლობების შეფასებას და კლიმატმდებლად ინვესტიციებზე ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღებას.
რა წყაროებიდან დაფინანსდება NAP-ის განხორციელება?	NAP-ის ფინანსური სამოქმედო გეგმა ითვალისწინებს დაფინანსების მრავალფეროვან წყაროებს, მათ შორის სახელმწიფო ბიუჯეტს, საერთაშორისო კლიმატურ ფონდებსა და პროგრამებს, ორმხრივ და მრავალმხრივ თანამშრომლობას, კერძო სექტორის მონაწილეობასა და შერეული დაფინანსების მექანიზმებს.

დანართი 6. კომუნიკაციის შედეგების სპეციფიკაცია

პროდუქტი	ფორმატი / მოცულობა	ენა	რაოდენობა	დამტკიცება
საინფორმაციო ბროშურა	A5, 8–12 გვერდი, ფერადი	ქართული / ინგლისური	შეთანხმებით	EIEC
ფლაერი	A5, ორმხრივი	ქართული	შეთანხმებით	EIEC
პოსტერი	A2/A3	ქართული	შეთანხმებით	EIEC
ინფოგრაფიკები	ციფრული (სოც. მედია + ბეჭდვა)	ქართული / ინგლისური	სერია	EIEC
მოკლემეტრაჟიანი ვიდეო / დოკუმენტური ფილმი	2–10 წუთი; სუბტიტრები	ქართული (ინგლისური სუბტიტრები)	შეთანხმებით	EIEC
სატელევიზიო/რადიო სიუჟეტი	ეთერის ფორმატის მიხედვით	ქართული	შეთანხმებით	EIEC

პროდუქტი	ფორმატი / მოცულობა	ენა	რაოდენობა	დამტკიცება
Policy brief	2–4 გვერდი	ქართული / ინგლისური	ეტაპობრივად	MEPA / EIEC
პრეს-რელიზი	1 გვერდი	ქართული / ინგლისური	ეტაპობრივად	EIEC

დანართი 7. „რა მოვისმინეთ - რა შეიცვალა“ ანგარიშის შაბლონი

#	ლონისძიება / წყარო	მიღებული შენიშვნა ან რეკომენდაცია	ვინ წარმოადგინა (ორგანიზაცია / ჯგუფი)	სტატუსი (ასახულია / ნაწილობრივ / არ ასახულია)	დასაბუთება	სად აისახა (დოკუმენტი, თავი)
1						
2						

შაბლონი ივსება ყოველი საკონსულტაციო ღონისძიების შემდეგ და საჯაროდდება, როგორც უკუკავშირის ხილვადი ასახვის მექანიზმი (№629 დადგენილების მოთხოვნებთან თანხვედრით).

დანართი 8. კომუნიკაციის ღონისძიების ანგარიშგების შაბლონი

ველი	შინაარსი
ლონისძიების დასახელება	
თარიღი და ადგილი	
ფორმატი (ფიზიკური / ონლაინ / ჰიბრიდული)	
სამიზნე აუდიტორია	
მონაწილეთა რაოდენობა (სულ / ქალი / კაცი)	
ძირითადი გზავნილები	
გამოყენებული მასალები	
მედია-გაშუქება	
მიღებული უკუკავშირი	
შემდგომი ნაბიჯები	

ველი	შინაარსი
დანართები (ოქმი, დასწრების სია, ფოტოები, პრეზენტაციები)	

დანართი 9. NAP-ის რეკომენდებული შინაარსი (LEG, 2025)

UNFCCC-ის Least Developed Countries Expert Group (LEG)-ის 2025 წლის განახლებული ტექნიკური სახელმძღვანელო განსაზღვრავს NAP-ის დოკუმენტის რეკომენდებულ სტრუქტურასა და ძირითად შინაარსობრივ ელემენტებს. საქართველოს ადაპტაციის ეროვნული გეგმა (NAP) მომზადდება აღნიშნული რეკომენდაციების, საქართველოს მთავრობის №629 დადგენილების მოთხოვნებისა და ეროვნული კონტექსტის გათვალისწინებით.

ქვემოთ წარმოდგენილია NAP-ის რეკომენდებული სტრუქტურა, რომელიც გამოყენებული იქნება ამოცანა 8-ის ფარგლებში ეროვნული ადაპტაციის გეგმის შემუშავებისას.

#	თავი	შინაარსი
1	ქვეყნის კონტექსტი და ზოგადი ინფორმაცია	ქვეყნის კლიმატური, სოციალურ-ეკონომიკური და გარემოსდაცვითი კონტექსტის მიმოხილვა; NAP-ის მიზანი, დანიშნულება და შემუშავების მეთოდოლოგიური მიდგომა
2	ხედვა, მიზნები და ამოცანები	2035 წლამდე ეროვნული ხედვა; ეროვნული ადაპტაციის მიზნები და ამოცანები; გლობალური ადაპტაციის მიზანთან (GGA) შესაბამისობა
3	პოლიტიკისა და ინსტიტუციური ჩარჩო	მოქმედი სამართლებრივი, პოლიტიკისა და ინსტიტუციური ჩარჩო; პასუხისმგებელი უწყებები; კოორდინაციის მექანიზმები
4	NAP-ის ჩარჩო	NAP-ის მიდგომა, პრინციპები, სისტემური ხედვა, სექტორთაშორისი კავშირები (Nexus) და დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის მექანიზმები
5	სახელმძღვანელო პრინციპების გათვალისწინება	გენდერული თანასწორობის, სოციალური ინკლუზიის (GESI), ადამიანის უფლებებზე დაფუძნებული მიდგომისა და მოწყვლადი ჯგუფების საჭიროებების გათვალისწინება
6	კლიმატური რისკები, მოწყვლადობა და ადაპტაციის საჭიროებები	კლიმატური სცენარები; კლიმატური საფრთხეების, მოწყვლადობისა და ადაპტაციის საჭიროებების შეფასება ეროვნულ და რეგიონულ დონეზე

#	თავი	შინაარსი
7	ადაპტაციის პრიორიტეტული ღონისძიებები	ეროვნული, სექტორული და რეგიონული ადაპტაციის ღონისძიებების პრიორიტეტიზაცია; შერჩევის კრიტერიუმები და ღონისძიებების კლასიფიკაცია
8	ინტეგრირება ეროვნულ და სექტორულ პოლიტიკაში	ადაპტაციის ღონისძიებების ინტეგრირება ეროვნულ, სექტორულ და ადგილობრივი განვითარების დოკუმენტებში; სინერგია მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDGs), კატასტროფის რისკის შემცირებისა და ბიომრავალფეროვნების პოლიტიკასთან
9	საჭირო ფინანსური რესურსები	ადაპტაციის ღონისძიებების სავარაუდო ღირებულება; დაფინანსების საჭიროებებისა და ფინანსური ხარვეზების შეფასება
10	განხორციელების სტრატეგია	განხორციელების ინსტიტუციური მექანიზმები; ეტაპობრივი განხორციელება; პასუხისმგებლობების განაწილება
11	დაფინანსება	დაფინანსების წყაროები, ფინანსური მექანიზმები და რესურსების მობილიზების მიდგომები
12	მონიტორინგი, შეფასება და სწავლება	მონიტორინგის, შეფასებისა და სწავლების (MEL) ჩარჩო; ინდიკატორები; ცოდნის მართვისა და სწავლების მექანიზმები
13	ანგარიშგება	ეროვნული და საერთაშორისო ანგარიშგების მექანიზმები; კავშირი BTR-თან და სხვა საანგარიშგებო პროცესებთან
14	დანართი: პროექტის პროფილები	პრიორიტეტული პროექტების პროფილები; დამატებითი მეთოდოლოგიური მასალები; დამხმარე ცხრილები და მონაცემები

დანართი 10. პროექტის პროფილის შაბლონი (LEG, 2025)

NAP-ის პრიორიტეტული ღონისძიებები მიზანშეწონილია ჩამოყალიბდეს პროექტის პროფილების სახით. ეს ხელს უწყობს დაფინანსების წყაროებთან შესაბამისობის შეფასებას, პროექტების მომზადების პროცესის დაჩქარებასა და რესურსების მობილიზებას.

ველი	შინაარსი
------	----------

ველი	შინაარსი
პროექტის დასახელება	პროექტის მოკლე და აღწერითი სახელწოდება, რომელიც ასახავს მის ძირითად მიზანს
თემა (GGA-ის სამიზნეებისა და ეროვნული პრიორიტეტების შესაბამისად)	წყლის რესურსები, სოფლის მეურნეობა, ჯანმრთელობის დაცვა, ინფრასტრუქტურა, ეკოსისტემები, საარსებო წყაროები, კულტურული მემკვიდრეობა და სხვა
კონტექსტი და დასაბუთება	კლიმატური რისკები, მოწყვლადობა, არსებული გამოწვევები და სოციალურ-ეკონომიკური პირობები, რომლებიც პროექტის განხორციელების აუცილებლობას განაპირობებს
ძირითადი მიზნები	პროექტის გრძელვადიანი და კონკრეტული მიზნები
ძირითადი მიზნები	პროექტის გრძელვადიანი და კონკრეტული მიზნები
ძირითადი აქტივობები	განსახორციელებელი ღონისძიებების აღწერა
განხორციელების პერიოდი	პროექტის სავარაუდო ხანგრძლივობა და განხორციელების გრაფიკი
მოსალოდნელი შედეგები	პროექტის გაზომვადი შედეგები და მიღწევები
შესრულების ინდიკატორები	რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლები
სავარაუდო ბიუჯეტი	პროექტის სავარაუდო ღირებულება კომპონენტების მიხედვით
დაფინანსების შესაძლო წყაროები	სავარაუდო ფინანსური მექანიზმები ან პროგრამები
განმახორციელებელი ორგანიზაცია	პროექტის უშუალო განმახორციელებელი ორგანიზაცია
კურიერებადი უწყება	სამინისტრო ან სხვა პასუხისმგებელი უწყება, რომელიც უზრუნველყოფს პოლიტიკის კოორდინაციას

დანართი 11. ადაპტაციის დაფინანსების წყაროების რუკის შაბლონი

ქვემოთ წარმოდგენილი შაბლონი გამოიყენება ადაპტაციის ღონისძიებებისათვის შესაძლო ფინანსური წყაროების იდენტიფიცირებისა და სისტემატიზაციის მიზნით.

დაფინანსების წყარო	დანიშნულება	ინსტრუმენტები და წვდომის მოდალობა	შესაბამისი ადაპტაციის სექტორები/ღონისძიებები
UNFCCC-ის ფინანსური მექანიზმი			
კლიმატის მწვანე ფონდი (GCF)			
გლობალური გარემოსდაცვითი ფონდი (GEF)			
კლიმატის ცვლილების სპეციალური ფონდი (SCCF)			
ადაპტაციის ფონდი (AF)			
სხვა დაფინანსების წყაროები			
სახელმწიფო ბიუჯეტი			
ორმხრივი დონორები და საერთაშორისო ფინანსური ინსტრუმენტები			
კერძო სექტორი და შერეული დაფინანსება			

დანართი 12. საერთაშორისო ტექნიკური მხარდაჭერის ძირითადი წყაროები

NAP-ის ფორმულირებისა და განხორციელების პროცესში საქართველოს შეუძლია გამოიყენოს სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციისა და პლატფორმის მიერ შეთავაზებული ტექნიკური და მეთოდოლოგიური მხარდაჭერა.

წყარო	მხარდაჭერის ტიპი
UNFCCC-ის ნაკლებად	NAP-ის ტექნიკური სახელმძღვანელოები, მეთოდოლოგიური

წყარო	მხარდაჭერის ტიპი
განვითარებული ქვეყნების ექსპერტთა ჯგუფი (LEG) და ადაპტაციის კომიტეტი (AC)	რეკომენდაციები, NAP Expo და გამოცდილების გაზიარება
UN4NAPs	გაეროს სისტემის კოორდინირებული ტექნიკური მხარდაჭერა NAP-ის პროცესთან დაკავშირებულ კონკრეტულ მოთხოვნებზე
NAP Global Network	გენდერული თანასწორობა და სოციალური ინკლუზია (GESI), მონიტორინგი, შეფასება და სწავლა (MEL), კერძო სექტორის ჩართულობა, კომუნიკაციის სტრატეგიები და ადაპტაციის დაფინანსება
UNEP	NAP-ის ფორმულირება, ეკოსისტემებზე დაფუძნებული ადაპტაცია (EbA), ბუნებაზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებები (NbS), GCF-ის მზადყოფნის პროგრამის განხორციელება
GCF	მზადყოფნის პროგრამების განხორციელების დაფინანსება
WMO	ადრეული გაფრთხილების სისტემები (EW4All), დაკვირვების ქსელების განვითარება
WHO	NAP-ის ჯანმრთელობის კომპონენტის მეთოდოლოგიური მხარდაჭერა
UNDRR	კატასტროფის რისკის შემცირების (DRR) და კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციის ინტეგრირება
CTCN / TEC	ტექნოლოგიური მხარდაჭერა, ინოვაციური, ციფრული და ხელოვნურ ინტელექტზე (AI) დაფუძნებული გადაწყვეტილებები

წყარო	მხარდაჭერის ტიპი
NAP Central	NAP-ებთან დაკავშირებული სახელმძღვანელოები, პროექტების მაგალითები, მეთოდოლოგიური მასალები და ცოდნის გაზიარების პლატფორმა

დანართი 13. სტრატეგიული საგზაო რუკის დამატებითი მასალები

1.2. სამართლებრივი, პოლიტიკური და მეთოდოლოგიური საფუძველი

დოკუმენტი ეყრდნობა შემდეგ საერთაშორისო, ეროვნულ და პროექტის ფარგლებში მომზადებულ დოკუმენტებს:

საერთაშორისო დონეზე:

- გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო კონვენცია (UNFCCC) და პარიზის შეთანხმება, რომელიც განსაზღვრავს ადაპტაციის დაგეგმვის პროცესსა და ადაპტაციის შესახებ ანგარიშგების ძირითად პრინციპებს;
- ადაპტაციის ეროვნული გეგმის ტექნიკურ სახელმძღვანელოს, მათ შორის მისი განახლებული 2025 წლის რედაქცია, რომელიც NAP-ის პროცესს შესაბამის მოდულებსა და ნაბიჯებს განსაზღვრავს;
- გლობალური ადაპტაციის მიზანს (GGA) და მის თემატურ სამიზნეებს, რომლებთან შესაბამისობაც უნდა უზრუნველყოს NAP-ის ხედვამ და ინდიკატორებმა;
- კლიმატის მწვანე ფონდის (GCF) მზადყოფნის პროგრამის ფარგლებში დამტკიცებულ პროექტის დოკუმენტს „შესაძლებლობების გაძლიერება საქართველოს ადაპტაციის ეროვნული გეგმის პროცესის მხარდასაჭერად“, რომლის კომპონენტების ფარგლებში მომზადდა ტექნიკური დავალება;
- კლიმატის ცვლილების ბოთაშორისო საბჭოს (IPCC) მეექვსე შეფასების ანგარიშს (AR6), რომელიც წარმოადგენს კლიმატური სცენარებისა და რისკების შეფასების სამეცნიერო საფუძველს.

ეროვნულ დონეზე:

- საქართველოს ეროვნულ დონეზე განსაზღვრული წვლილის მესამე ციკლს (NDC 3.0) და მეხუთე ეროვნული შეტყობინებას (NC5), რომლებიც განსაზღვრავს პრიორიტეტულ სექტორებს, კლიმატურ რისკებსა და მოწყვლად ჯგუფებს;
- საქართველოს კლიმატის ცვლილების 2030 წლის სტრატეგიასა და შესაბამის სამოქმედო გეგმებს; დაბალემისიანი განვითარების გრძელვადიან კონცეფციას (LT-LEDS) და სხვა შესაბამის პოლიტიკის დოკუმენტებს;

- საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 20 დეკემბრის №629 დადგენილებას „პოლიტიკის დოკუმენტების შემუშავების, მონიტორინგისა და შეფასების წესის დამტკიცების შესახებ“, რომელიც განსაზღვრავს პოლიტიკის დოკუმენტის სტრუქტურას, საჯარო კონსულტაციების ჩატარებისა და მონიტორინგის სავალდებულო მოთხოვნებს;
- კლიმატის ცვლილების საბჭოს (CCC) მანდატს, როგორც კლიმატის ცვლილების საკითხებზე უწყებათაშორისი კოორდინაციის უმაღლეს მექანიზმს;
- სექტორულ სტრატეგიულ დოკუმენტებს.

პროექტის ფარგლებში მომზადებული დოკუმენტები:

- ტექნიკურ დავალებას - ამოცანა 2 (მმართველი და საკოორდინაციო სამუშაო ჯგუფების/გაერთიანების ჩამოყალიბება“), ქმედებები 2.2 და 2.3;
- საწყის ანგარიშს (3.1.1.1 b), რომელიც განსაზღვრავს NAP-ის მიზნებს, ფარგლებსა და მეთოდოლოგიურ მიდგომებს;
- დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმას (SEP, 3.1.1.2 a);
- სამუშაო ჯგუფების ტექნიკურ დავალებებს, ორგანოგრამებს, სამოქმედო გეგმებსა და სტანდარტულ საოპერაციო პროცედურებს (SOP) (3.1.1.2 c).

2.4. თანხვედრა UNFCCC-ის NAP-ის ელემენტებთან

საგზაო რუკის ეტაპები (ტექნიკური დავალების შესაბამისად) სრულ თანხვედრაშია UNFCCC-ის NAP-ის ტექნიკური სახელმძღვანელოს ოთხ ძირითად ელემენტთან.

UNFCCC ელემენტი	შესაბამისი ეტაპი / ამოცანა
A. მოსამზადებელი სამუშაოები და ხარვეზების ანალიზი	ეტაპი 1 (ამოცანები 1–2); ეტაპი 2 (ამოცანა 3)
B. მოსამზადებელი ეტაპი: რისკის შეფასება, პრიორიტეტების განსაზღვრა და გეგმის შემუშავება	ეტაპი 2 (ამოცანა 4); ეტაპი 3 (ამოცანები 5–8)
C. განხორციელების სტრატეგიები	ეტაპი 4 (ამოცანა 9); ეტაპი 6 (ამოცანა 11)
D. ანგარიშგება, მონიტორინგი და მიმოხილვა	ეტაპი 5 (ამოცანა 10); ეტაპები 7–8 (ამოცანები 12–13)

ცხრილი 3. თანხვედრა UNFCCC-ის NAP ელემენტებთან

2.5. თანხვედრა განახლებულ ტექნიკურ სახელმძღვანელოსთან

2025 წლის აგვისტოში UNFCCC-ის ექსპერტთა ჯგუფმა (LEG) გამოაქვეყნა NAP-ის განახლებული ტექნიკური სახელმძღვანელო, რომელიც 5/CP.17 გადაწყვეტილებით განსაზღვრულ ოთხ ელემენტსა და ადაპტაციის უწყვეტი ციკლის კომპონენტებს (გადაწყვეტილება 3/CMA.4: შეფასება → დაგეგმვა → განხორციელება → MEL) აერთიანებს და განსაზღვრავს ხუთ მოდულსა და 19 ნაბიჯს.

სახელმძღვანელო ხაზს უსვამს, რომ მოდულები და ნაბიჯები მკაცრად თანმიმდევრული არ არის - მათი მნიშვნელოვანი ნაწილი პარალელურად ხორციელდება და ურთიერთდაკავშირებულია ინფორმაციისა და შედეგების გაზიარებით.

მოდული	ნაბიჯები (1–19)	შესაბამისობა საქართველოს NAP-ის ამოცანებთან
A. ზემოქმედების, მოწყვლადობისა და რისკის შეფასება	1. ადაპტაციის ჩარჩოს განსაზღვრა ეროვნულ დონეზე GGA-ის თემატური და განზომილებითი სამიზნეების გათვალისწინებით; 2. კლიმატური და სოციალურ-ეკონომიკური სცენარების შემუშავება; 3. კლიმატური საფრთხეების, მოწყვლადობის, რისკებისა და ზემოქმედებების დოკუმენტირება; 4. კლიმატური საფრთხის, ექსპოზიციის, მოწყვლადობისა და რისკის შეფასება	ამოცანა 3–4
B. გეგმის შემუშავება	5. ქვეყნის განვითარების ხედვის შეფასება ცვალებადი კლიმატის კონტექსტში; 6. არსებული ინფორმაციის შეჯამება რისკებსა და მოწყვლადობაზე; 7. ადაპტაციის ვარიანტების განსაზღვრა და პრიორიტეტების დადგენა; 8. ადაპტაციის ხარჯებისა და სარგებლის შეფასება (განხორციელების, უმოქმედობის ხარჯი და მოსალოდნელი სარგებელი); 9. NAP-ის შემუშავება, ეროვნულ დონეზე დამტკიცება და UNFCCC-სთვის წარდგენა	ამოცანა 5–8
C. დაფინანსება და განხორციელება	10. განხორციელებისთვის საჭირო დაფინანსების	ამოცანა 9 (და NAP-ის

მოდული	ნაბიჯები (1–19)	შესაბამისობა საქართველოს NAP-ის ამოცანებთან
	განსაზღვრა; 11. ადაპტაციის, რისკის მართვისა და მედეგობის ღონისძიებების განხორციელება	განხორციელების ეტაპი)
D. მონიტორინგი, შეფასება, სწავლება და ანგარიშგება	12. მონაცემთა სისტემური შეგროვება; 13. პერიოდული შეფასება და გამოცდილების გაზიარება; 14. პროგრესის ანგარიშგება ეროვნულ დონეზე; 15. საერთაშორისო ანგარიშგებასთან (BTR, ადაპტაციის შეტყობინება, NDC 3.0) შესაბამისობის უზრუნველყოფა	ამოცანა 10–11, 13
E. გამჭოლი მიმართულება - მზადყოფნის უზრუნველყოფა და დაფინანსებაზე წვდომა	16–19. ინსტიტუციური ჩარჩოს და მარეგულირებელი გარემოს გაძლიერება; განხორციელებისთვის საჭირო საფუძვლის შექმნა და ტექნიკურ მხარდაჭერაზე წვდომა; GCF-ის მზადყოფნის პროგრამისა და სხვა ფინანსური რესურსების მოზიდვა; მონაცემების, ცოდნისა და ინსტრუმენტების ბაზის შექმნა და განახლება	ამოცანა 1–2, 9, 11; წინამდებარე დოკუმენტი (3.1.1.2 b)

ცხრილი 4. NAP-ის განახლებული ტექნიკური სახელმძღვანელოს (LEG, 2025) მოდულები და მათი შესაბამისობა პროექტის ამოცანებთან.

2.6. გლობალური ადაპტაციის მიზნის (GGA) სამიზნეები და სექტორები

განახლებული ტექნიკური სახელმძღვანელოს ერთ-ერთი მთავარი სიახლეა NAP-ის შესაბამისობის უზრუნველყოფა გლობალური ადაპტაციის მიზნის (GGA) არაბთა გაერთიანებული საამიროების ჩარჩოსთან (UAE Framework; გადაწყვეტილება 2/CMA.5), რომელიც განსაზღვრავს შვიდ თემატურ და ოთხ განზომილებით სამიზნეს. NAP განიხილება, როგორც ძირითადი ინსტრუმენტი, რომლის მეშვეობითაც აღნიშნული სამიზნეები ეროვნულ დონეზე მიიღწევა.

GGA-ის თემატური სამიზნე	საქართველოს NAP-ის შესაბამისი სექტორი / სისტემა
A. კლიმატმედეგი წყალი და სანიტარია	წყლის რესურსები (მიწისზედა და მიწისქვეშა); პრიორიტეტული რესურსი; სამუშაო

GGA-ის თემატური სამიზნე	საქართველოს NAP-ის შესაბამისი სექტორი / სისტემა
	ჯგუფები 1 და 3
B. მდგრადი სასურსათო და კვებითი უსაფრთხოება	სოფლის მეურნეობა; სამუშაო ჯგუფი 1
C. კლიმატმედეგი ჯანდაცვის სისტემები და სერვისები	ჯანდაცვა; სამუშაო ჯგუფი 3
D. ჯანსაღი ეკოსისტემები და ბიომრავალფეროვნება	ბიომრავალფეროვნება, მთის ეკოსისტემები და სატყეო მეურნეობა; სამუშაო ჯგუფები 1 და 3
E. კლიმატმედეგი ინფრასტრუქტურა და დასახლებები	სტრატეგიული ინფრასტრუქტურა; სამუშაო ჯგუფი 2
F. სიღარიბის დაძლევა, საარსებო წყაროები და კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტირებული სოციალური დაცვა	გამჭოლი საკითხი; მოწყვლადი ჯგუფები (იხ. SEP)
G. კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა კლიმატური რისკებისგან	გამჭოლი საკითხი; მჭიდროდ უკავშირდება ტურიზმის სექტორს

ცხრილი 5. GGA-ის შვიდი თემატური სამიზნე და საქართველოს NAP-ის სექტორები

ენერგეტიკა და ტურიზმი - გამჭოლი მიდგომა

საქართველოს ორი პრიორიტეტული სექტორი - ენერგეტიკა (განსაკუთრებით ჰიდროენერგეტიკა) და ტურიზმი - GGA-ის შვიდ თემატურ სამიზნეს შორის პირდაპირ არ არის წარმოდგენილი. განახლებული ტექნიკური სახელმძღვანელო ამ საკითხის გადაწყვეტისთვის შემდეგ მიდგომას გვთავაზობს: აღნიშნული სექტორები განიხილება ურთიერთდაკავშირებულ სისტემებად, რომლებიც GGA-ის სხვადასხვა თემატური სამიზნის კომპონენტებთან არის დაკავშირებული.

- ჰიდროენერგეტიკა = წყალმომარაგების სისტემა (A) + ინფრასტრუქტურა, ქსელი და გენერაცია (E) + ენერგომოხმარების დინამიკა, რომელიც უკავშირდება წყალს, სურსათს, ჯანმრთელობასა და საარსებო წყაროებს (B, C, F) + წყლის რესურსებთან დაკავშირებული საფრთხეები (წყალდიდობა, გვალვა, ნალექების სეზონურობა);

- ტურიზმი = ეკოსისტემები (D) + კულტურული მემკვიდრეობა (G) + ინფრასტრუქტურა (E) + საარსებო წყაროები (F).

აღნიშნული მიდგომა უზრუნველყოფს ტექნიკური დავალებით განსაზღვრული ექვსი პრიორიტეტული სექტორის ფარგლების სრულ შენარჩუნებას და, ამავდროულად, NAP-ის თანხვედრას GGA-ის ჩარჩოსთან, მათ შორის საერთაშორისო ანგარიშგებისა და კლიმატური დაფინანსების მოზიდვის მიზნებისთვის.

GGA-ის ოთხი განზომილებითი სამიზნე და მათი ვადები (გადაწყვეტილება 2/CMA.5, პუნქტი 10) ასევე განსაზღვრავს NAP-ის პროცესის ძირითად მიმართულებებსა და ვადებს.

განზომილებითი სამიზნე	შინაარსი და ვადა	კავშირი NAP-ის ამოცანებთან
ზემოქმედების, მოწყვლადობისა და რისკის შეფასება; ადრეული გაფრთხილება	2030 წლისთვის ქვეყნებს განახლებული აქვს კლიმატური საფრთხეების, ზემოქმედებისა და მოწყვლადობის შეფასება; 2027 წლისთვის დანერგილია მრავალსაფრთხიანი ადრეული გაფრთხილების სისტემები (MHEWS), კლიმატური საინფორმაციო სერვისები და სისტემატური დაკვირვების მექანიზმები.	ამოცანა 4 (რისკის შეფასება); NEA-ის ადრეული გაფრთხილების სისტემები
დაგეგმვა, პოლიტიკის ინსტრუმენტები და ინტეგრირება	NAP-ის მომზადება (1/CMA.5-ის მოწოდების შესაბამისად); 2030 წლისთვის — ქვეყნის მიერ წარმართული, გენდერზე რეაგირებადი პოლიტიკის ინსტრუმენტები და ადაპტაციის ინტეგრირება ყველა შესაბამის სტრატეგიასა და გეგმაში.	ამოცანები 5–8; ინტეგრირება სექტორულ და რეგიონულ დაგეგმვაში
განხორციელება	2030 წლისთვის მიღწეულია პროგრესი NAP-ის განხორციელებაში და უზრუნველყოფილია კლიმატური საფრთხეების სოციალურ-ეკონომიკური ზემოქმედების გაზომვადი შემცირება.	NAP-ის განხორციელების ეტაპი; ფინანსური სამოქმედო გეგმა (ამოცანა 9)
მონიტორინგი, შეფასება და სწავლა (MEL)	2030 წლისთვის შემუშავებულია, დანერგილია და ფუნქციონირებს MEL სისტემა, ასევე უზრუნველყოფილია მისი ეფექტიანი	ამოცანა 10 (M&E სისტემა); CCD-ის ინსტიტუციური

განზომილებითი სამიზნე	შინაარსი და ვადა	კავშირი NAP-ის ამოცანებთან
	ფუნქციონირებისთვის აუცილებელი ინსტიტუციური შესაძლებლობები.	შესაძლებლობების გაძლიერება

ცხრილი 6. GGA-ის განზომილებითი სამიზნეები, ვადები და კავშირი NAP-ის პროცესთან

2.7. ორი ურთიერთშემავსებელი ხედვა: რისკის მართვა და ადაპტაციის სარგებლის მართვა

განახლებული ტექნიკური სახელმძღვანელო განასხვავებს ადაპტაციის ორ ურთიერთშემავსებელ მიდგომას. აღნიშნულ განსხვავებას პრაქტიკული მნიშვნელობა აქვს, რადგან იგი განსაზღვრავს როგორც ადაპტაციის ღონისძიებების შემუშავების, ისე მათი კომუნიკაციის მიდგომებს.

განზომილება	კლიმატური რისკის მართვა	ადაპტაციის სარგებლის მართვა
ძირითადი ფოკუსი	დანაკარგისა და ზიანის შემცირება	დადებითი შედეგებისა და კლიმატური მედეგობის გაძლიერება
საკვანძო კითხვა	როგორ ავიცილოთ ან შევამციროთ ზიანი?	როგორ გავაუმჯობესოთ კეთილდღეობა, სისტემების მდგრადობა და შესაძლებლობები ცვალებადი კლიმატის პირობებში?
დროითი ორიენტაცია	მოკლე და საშუალოვადიანი (ცნობილი რისკები)	საშუალო და გრძელვადიანი (განვითარების მიმართულება)
მაგალითები	წყალდიდობისგან დაცვა, გვალვის დაზღვევა, ადრეული გაფრთხილების სისტემები	რეგენერაციული სოფლის მეურნეობა, ურბანული გამწვანება, ეკოსისტემების აღდგენა
შეფასების მაჩვენებლები	თავიდან აცილებული დანაკარგი, შემცირებული ექსპოზიცია	გაზრდილი პროდუქტიულობა, გაუმჯობესებული ჯანმრთელობა, გაზრდილი აქტივები და სოციალური

განზომილება	კლიმატური რისკის მართვა	ადაპტაციის სარგებლის მართვა
		თანასწორობა
ძირითადი მონაწილეები	კატასტროფის რისკის მართვის უწყებები, საგანგებო სამსახურები, სადაზღვევო სექტორი	განვითარების დაგეგმვაზე პასუხისმგებელი უწყებები, ჯანდაცვის, ფინანსთა და სოფლის მეურნეობის უწყებები
ფინანსური ჩარჩო	უმოქმედობის ღირებულება; ხარჯსეფექტიანობის შეფასება	ინვესტიციის უკუგება და თანმდევი სარგებელი

ცხრილი 7. კლიმატური რისკის მართვა და ადაპტაციის სარგებლის მართვა (LEG, 2025)

ორივე მიდგომა NAP-ის პროცესში ურთიერთშემავსებლად და პარალელურად გამოიყენება. ადაპტაცია, რომელიც მხოლოდ რისკების შემცირებაზეა ორიენტირებული, ხშირად ხარჯად აღიქმება, მაშინ როდესაც ადაპტაციის სარგებელზე ორიენტირებული მიდგომა მას ინვესტიციად განიხილავს. სწორედ ამ მიდგომას ეფუძნება NAP-ის კომუნიკაციის სტრატეგიის ერთ-ერთი მთავარი გზავნილი, რომლის მიხედვითაც ადაპტაცია არის ინვესტიცია ქვეყნის მდგრად განვითარებაში და არა მხოლოდ დამატებითი ხარჯი (იხ. თავი 11.2).

სახელმძღვანელო ასევე შემოაქვს ადაპტაციის ფუნქციების ცნება, რომლის მიხედვითაც ღონისძიება განიხილება არა მხოლოდ როგორც ცალკეული აქტივობა (მაგალითად, სარწყავი სისტემის მოწყობა), არამედ როგორც სისტემური ფუნქცია, რომელიც ხელს უწყობს კლიმატური მედეგობის ზრდას. აღნიშნული მიდგომა გამოყენებული იქნება ადაპტაციის ვარიანტების შემუშავებისას (ამოცანები 7–8).

2.9. გამჭოლი საკითხები

განახლებული ტექნიკური სახელმძღვანელოს 7.4 ქვეთავის შესაბამისად, NAP-ის პროცესში სისტემურად უნდა აისახოს შემდეგი გამჭოლი საკითხები. საქართველოს კონტექსტში მათი გამოყენება შემდეგნაირად განისაზღვრება:

გამჭოლი საკითხი	გამოყენება საქართველოს NAP-ში
გენდერული თანასწორობა და გენდერული მგრძნობელობა	გენდერული ანალიზის ჩატარება, თანაბარი მონაწილეობის უზრუნველყოფა (იხ. SEP), სქესის

გამჭოლი საკითხი	გამოყენება საქართველოს NAP-ში
	მიხედვით დაყოფილი მონაცემების გამოყენება და გენდერულად მგრძნობიარე ინდიკატორების შემუშავება.
ადგილობრივი თემები და ტრადიციული ცოდნა	მაღალმთიანი, სანაპირო და სასოფლო თემების ცოდნის ინტეგრირება კლიმატური რისკების შეფასებაში; ადგილობრივ თემებთან კონსულტაციების ჩატარება სამიზნე რეგიონებში.
სამართლიანი გადასვლა	ადაპტაციის ღონისძიებების დაგეგმვა ისე, რომ დაცული იყოს საარსებო წყაროები, განსაკუთრებით სოფლის მეურნეობისა და ტურიზმის სექტორებში, და უზრუნველყოფილი იყოს, რომ არცერთი ჯგუფი არ დარჩეს განვითარების პროცესის მიღმა.
ბუნებაზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებები (NbS) და ეკოსისტემებზე დაფუძნებული ადაპტაცია (EbA)	ეკოსისტემებზე დაფუძნებული ადაპტაციის ღონისძიებების შეფასება ინფრასტრუქტურულ ღონისძიებებთან თანაბარ პირობებში (ტყეები, ჭარბტენიანი ტერიტორიები, სანაპირო ეკოსისტემები და სხვა ბუნებრივი სისტემები).
ლანდშაფტური და სივრცითი მიდგომა	დაგეგმვა მდინარეთა აუზების, სანაპირო ზონებისა და მთის ლანდშაფტების მიხედვით და არა მხოლოდ ადმინისტრაციული საზღვრების გათვალისწინებით.
ტრანსსასაზღვრო რისკები და თანამშრომლობა	საერთო მდინარეთა აუზები (მტკვარი, ჭოროხი, ენგური), შავი ზღვის რეგიონთან დაკავშირებული კლიმატური რისკები, კავკასიონის ეკოსისტემები; რეგიონული თანამშრომლობის მექანიზმებისა და ადრეული გაფრთხილების სისტემების განვითარება.
ხელოვნური ინტელექტისა და ციფრული ტექნოლოგიების გამოყენება	კლიმატური მონაცემების ანალიზი, სცენარების მოდელირება, GIS-ისა და დისტანციური ზონდირების გამოყენება, მონიტორინგის პროცესების ავტომატიზაცია გამჭვირვალობის, ეთიკური გამოყენებისა და ადამიანების ჩართულობის უზრუნველყოფის პრინციპების დაცვით (იხ. თავი 8.9).

ცხრილი 8. გამჭოლი საკითხები და მათი გამოყენება საქართველოს NAP-ში

3.2. მმართველი და საკოორდინაციო სტრუქტურები

სტრუქტურა	როლი NAP-ის პროცესში	ძირითადი ფუნქციები
კლიმატის ცვლილების საბჭო (CCC)	მაღალი დონის უწყებათაშორის კოორდინაცია და სტრატეგიული ზედამხედველობა	NAP-ის ხედვისა და პრიორიტეტების განხილვა; ეტაპობრივი შედეგების დამტკიცება; უწყებებს შორის კოორდინაციის უზრუნველყოფა; NAP-ის დამტკიცების პროცესის მხარდაჭერა.
MEPA – გარემოსა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის დეპარტამენტი	NAP-ის პროცესის წამყვანი უწყება და ტექნიკური კოორდინატორი	პროცესის ტექნიკური ხელმძღვანელობა; UNFCCC-თან ურთიერთობის უზრუნველყოფა (ეროვნული საკონტაქტო წერტილის ფუნქცია); შედეგების შეთანხმება და დადასტურება; CCC-ისთვის მასალების მომზადება.
MEPA – კლიმატის ცვლილების სამმართველო (CCD)	CCC-ისა და სამუშაო ჯგუფების სამდივნო	შეხვედრების, დღის წესრიგისა და ოქმების ორგანიზება; ანგარიშგების შეჯამება; ინსტიტუციური მეხსიერების შენარჩუნება (იხ. 3.1.1.2 e).
EIEC	პროექტის განმახორციელებელი და ყოველდღიური კოორდინატორი	კონსულტაციების, ტრენინგებისა და შეხვედრების ორგანიზება; ჩასაბარებელი შედეგების მიღება-ჩაბარების კოორდინაცია; კომუნიკაციის აქტივობების კოორდინაცია; დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობა.
სამი ინტერსექტორული სამუშაო ჯგუფი	ტექნიკური ჩართულობის ძირითადი პლატფორმა	სცენარების, რისკების შეფასების, პრიორიტეტებისა და ადაპტაციის ღონისძიებების განხილვა და შეთანხმება; კვარტალური ანგარიშგების წარდგენა CCC-ისთვის.
რეგიონული წარმომადგენლობები	ადგილობრივი და რეგიონული ჩართულობა	SECAP-ებთან თანხვედრის უზრუნველყოფა; რეგიონული ადაპტაციის

სტრუქტურა	როლი NAP-ის პროცესში	ძირითადი ფუნქციები
		გეგმების შემუშავებაში მონაწილეობა; ადგილობრივი მონაცემებისა და პრიორიტეტების მიწოდება.
UNEP / GCF	საერთაშორისო მხარდაჭერა და ხარისხის უზრუნველყოფა	ტექნიკური და მეთოდოლოგიური მხარდაჭერა; საერთაშორისო ექსპერტების ჩართვა; პროექტის განხორციელებისა და დაფინანსების ფარგლებში მონიტორინგი.
ექსპერტთა გუნდი (ა(ა)იპ „ეკოტონი“)	ტექნიკური შესრულება	ანალიტიკური პროდუქტების, გეგმებისა და დოკუმენტების მომზადება; შეხვედრებისა და კონსულტაციების ორგანიზება და წარმართვა.

ცხრილი 9. NAP-ის პროცესის მმართველი და საკოორდინაციო სტრუქტურები

3.3. NAP-ის პროცესის ინსტიტუციური ორგანოგრამა

დონე	სტრუქტურა
1. პოლიტიკური და სტრატეგიული დონე	კლიმატის ცვლილების საბჭო (CCC) — სტრატეგიული გადაწყვეტილებების მიღება და უწყებათაშორისი კოორდინაციის უზრუნველყოფა
↓	↓
2. ტექნიკური და საკოორდინაციო დონე	MEPA — გარემოსა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის დეპარტამენტი (ტექნიკური ხელმძღვანელობა და კოორდინაცია) · CCD — სამდივნოს ფუნქციის განხორციელება · EIEC — პროექტის კოორდინაცია
↓	↓
3. ტექნიკურ- ექსპერტული დონე	სამუშაო ჯგუფი 1 (წყლის რესურსები, ბიომრავალფეროვნება, სატყეო მეურნეობა და სოფლის მეურნეობა) · სამუშაო ჯგუფი 2 (ენერგეტიკა, სტრატეგიული ინფრასტრუქტურა და ტურიზმი) · სამუშაო ჯგუფი 3 (ჯანდაცვა და პრიორიტეტული რესურსები) · ექსპერტთა გუნდი (ა(ა)იპ „ეკოტონი“ და UNEP-ის საერთაშორისო ექსპერტები)
↓	↓

დონე	სტრუქტურა
4. რეგიონული და ადგილობრივი დონე	რეგიონული წარმომადგენლები და ოთხი სამიზნე რეგიონი

ნახაზი 1. NAP-ის პროცესის ინსტიტუციური და საკოორდინაციო სტრუქტურა

3.4. ანგარიშებისა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესი

დონე	ვინ ვის ანგარიშობს	სიხშირე / ფორმატი
ადგილობრივი და რეგიონული მხარეები	სამუშაო ჯგუფებსა და პროექტის გუნდს - CoM-ის, SECAP-ის მექანიზმებისა და რეგიონული კონსულტაციების მეშვეობით	რეგიონული ღონისძიებების გრაფიკის შესაბამისად
სექტორული და თემატური მხარეები	შესაბამის ინტერსექტორულ სამუშაო ჯგუფს	კვარტალურად და თემატური შეხვედრების ფარგლებში
სამუშაო ჯგუფები	MEPA-ს გარემოსა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის დეპარტამენტსა და EIEC-ს, CCD-ის სამდივნოს მეშვეობით	კვარტალური ანგარიშები
MEPA / EIEC	კლიმატის ცვლილების საბჭოს (CCC)	ეტაპობრივი შედეგების მიღწევისას; პროცესის განმავლობაში სულ მცირე ორჯერ
ექსპერტთა გუნდი	EIEC-სა და MEPA-ს გარემოსა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის დეპარტამენტს	ყოველთვიური პროგრესის ანგარიში; თითოეული ჩასაბარებელი შედეგის წარდგენისას
პროექტი	UNEP / GCF	პროექტის ანგარიშების გრაფიკის შესაბამისად

ცხრილი 10. ანგარიშგებისა და გადაწყვეტილების მიღების ნაკადი

პროცესის კოორდინაციის ძირითადი ჯაჭვი შემდეგია:

სექტორული სამუშაო ჯგუფები → კლიმატის ცვლილების სამმართველო (CCD, სამდივნო) → MEPA-ს გარემოსა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის დეპარტამენტი → კლიმატის ცვლილების საბჭო (CCC)

აღნიშნული კოორდინაციის მექანიზმი უზრუნველყოფს ინფორმაციის დროულ გაცვლას, პასუხისმგებლობების მკაფიო გამიჯვნას, გადაწყვეტილებების დროულ მიღებასა და საქმიანობების კოორდინირებულ განხორციელებას.

იმავე მექანიზმით, საპირისპირო მიმართულებით, კლიმატის ცვლილების საბჭოს გადაწყვეტილებები და დავალებები გადაეცემა პასუხისმგებელ უწყებებს, ხოლო მათი შესრულების მიმდინარეობას CCD-ის სამდივნო გადაწყვეტილებების შესრულების რეესტრის მეშვეობით აღრიცხავს და აკონტროლებს.

3.5. CCD-ის სამდივნოს ფუნქცია და შესაძლებლობების გაძლიერება

კლიმატის ცვლილების სამმართველოს (CCD) სამდივნოს ფუნქცია წარმოადგენს NAP-ის ინსტიტუციური ჩარჩოს ერთ-ერთ საკვანძო ელემენტს და უზრუნველყოფს პროცესის უწყვეტობას პროექტის დასრულების შემდეგაც.

სამდივნოს დეტალური როლი, პროცედურები და სამუშაო შაბლონები განსაზღვრულია ორ ურთიერთდაკავშირებულ დოკუმენტში — კლიმატის ცვლილების საბჭოს სამდივნოს ფუნქციის სახელმძღვანელოსა და CCD-ის მმართველობის შეფასების ანგარიშში (3.1.1.2 e). ქვემოთ წარმოდგენილია მათი ძირითადი დებულებები, რომლებიც უკავშირდება წინამდებარე საგზაო რუკას.

სამდივნოს საქმიანობა ეფუძნება შემდეგ პრინციპებს: კოორდინაცია, ანგარიშვალდებულება, გამჭვირვალობა, შედეგებზე ორიენტირება და ინსტიტუციური მდგრადობა.

სამდივნოს ძირითადი ფუნქციები NAP-ის პროცესში:

ფუნქცია	შინაარსი
CCC-ის სხდომების ორგანიზება და მხარდაჭერა	წლიური სამუშაო გეგმის მომზადება; დღის წესრიგისა და მოსამზადებელი მასალების მომზადება; სხდომების ოქმების წარმოება
გადაწყვეტილებების მონიტორინგი	CCC-ის გადაწყვეტილებების აღრიცხვა გადაწყვეტილებების შესრულების რეესტრში; შესრულების მიმდინარეობის მონიტორინგი და ანგარიშგება

ფუნქცია	შინაარსი
სამუშაო ჯგუფებთან კოორდინაცია	კვარტალური შეხვედრების ორგანიზაციული მხარდაჭერა; სამუშაო ჯგუფების მოკლე ანგარიშების შეჯამება; გამჭოლი საკითხების გამოვლენა
ანალიტიკური მხარდაჭერა	პოლიტიკის მოკლე ცნობების (<i>Policy Briefs</i>) მომზადება CCC-ისთვის; ტექნიკური მასალების შეჯამება გადაწყვეტილების მიმღები პირებისთვის
ცოდნის მართვა და ინსტიტუციური მეხსიერება	დოკუმენტაციის სისტემატიზაცია; მონაცემებისა და ინსტრუმენტების შენახვა; ინსტიტუციური მეხსიერების უწყვეტობის უზრუნველყოფა

ცხრილი 11. CCD-ის სამდივნოს ძირითადი ფუნქციები

შესაძლებლობების გაძლიერების პრიორიტეტული მიმართულებები

(CCD-ის მმართველობის შეფასების ანგარიშის მიხედვით)

- ადამიანური რესურსები — ადაპტაციის მიმართულებით სპეციალიზებული პერსონალის შესაძლებლობების გაძლიერება; სამდივნოს ფუნქციის ასახვა სამუშაო აღწერილობებში;
- ტექნიკური და ანალიტიკური შესაძლებლობები — კლიმატური რისკების შეფასების, ინდიკატორების მართვისა და პოლიტიკის ანალიზის მიმართულებით კომპეტენციების გაძლიერება;
- ციფრული შესაძლებლობები — მონაცემთა მართვის, GIS-ისა და ანგარიშგების ინსტრუმენტების დანერგვა, მათ შორის NAP-ის მართვის საინფორმაციო სისტემის (NAP-MIS, იხ. თავი 8.6).

ფუნქციების განაწილება NAP-ის ეტაპების მიხედვით

NAP-ის შემუშავების ეტაპზე სამდივნო ძირითადად უზრუნველყოფს პროცესის ორგანიზაციულ და საკოორდინაციო მხარდაჭერას, ხოლო განხორციელების ეტაპზე მისი საქმიანობა ძირითადად მიმართული იქნება მონიტორინგის, ანგარიშგებისა და ინსტიტუციური მეხსიერების მართვისკენ.

3.7. ხარისხის უზრუნველყოფისა და შედეგების მიღების პროცესი

ყოველი ჩასაბარებელი შედეგი გადის შემდეგ ციკლს, ტექნიკური დავალებით

განსაზღვრული ვადების დაცვით:

ეტაპი	პასუხისმგებელი	ვადა
შედეგის წარდგენა	ექსპერტთა გუნდი	ამოცანის შესრულების ვადის შესაბამისად
შედეგის განხილვა და უკუკავშირის მიწოდება	EIEC / MEPA-ს გარემოსა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის დეპარტამენტი	5 სამუშაო დღე
უკუკავშირის გათვალისწინება და დოკუმენტის გადამუშავება	ექსპერტთა გუნდი	3 სამუშაო დღე
კორექტირებული შედეგის განხილვა	EIEC / MEPA	2 სამუშაო დღე
ტექნიკური შეთანხმება	სამუშაო ჯგუფები (საჭიროების შემთხვევაში)	შეთანხმების სამუშაო შეხვედრის ფარგლებში
შედეგის მიღება-ჩაბარება	EIEC / MEPA	მიღება- ჩაბარების ოქმის გაფორმებით

ცხრილი 12. ხარისხის უზრუნველყოფისა და მიღება-ჩაბარების ციკლი

4.2. ეროვნული დონის მანდატები

უწყება	ძირითადი მანდატი	როლი NAP-ის პროცესში	სამუშაო ჯგუფი
MEPA – გარემოსა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის დეპარტამენტი	კლიმატის პოლიტიკის შემუშავებისა და კოორდინაციის უზრუნველყოფა; UNFCCC-ის ეროვნული საკონტაქტო წერტილი	NAP-ის პროცესის საერთო ხელმძღვანელობა; NAP-ის დამტკიცების პროცესის წარმართვა; UNFCCC-ის ფარგლებში ეროვნული ანგარიშგების კოორდინაცია	ყველა
MEPA – კლიმატის ცვლილების სამმართველო (CCD)	კლიმატის ცვლილების მიმართულებით ოპერატიული საქმიანობის კოორდინაცია	კლიმატის ცვლილების საბჭოსა (CCC) და სამუშაო ჯგუფების სამდივნოს ფუნქციის განხორციელება	ყველა
EIEC	კლიმატის ცვლილების საბჭოსა (CCC) და სამუშაო ჯგუფების სამდივნოს ფუნქციის განხორციელება	პროექტის განხორციელების კოორდინაცია; კონსულტაციების ორგანიზება; კომუნიკაციისა და ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებების განხორციელება	ყველა
გარემოს ეროვნული სააგენტო (NEA)	ჰიდრომეტეოროლოგიური მონიტორინგი, გეოლოგიური საფრთხეები და ადრეული გაფრთხილების სისტემები	კლიმატური მონაცემებისა და სცენარების მომზადება და მართვა; საფრთხეების რუკების შემუშავება; კლიმატური რისკების შეფასების ტექნიკური მხარდაჭერა	1, 2, 3
ეროვნული სატყეო	ტყის მართვა	სატყეო სექტორის	1

უწყება	ძირითადი მანდატი	როლი NAP-ის პროცესში	სამუშაო ჯგუფი
სააგენტო (NFA)		კლიმატური რისკების შეფასება და ადაპტაციის ღონისძიებების დაგეგმვა	
დაცული ტერიტორიების სააგენტო (APA)	დაცული ტერიტორიების მართვა	ეკოსისტემებზე დაფუძნებული ადაპტაციის ღონისძიებების ხელშეწყობა; ბიომრავალფეროვნების დაცვა	1, 3
სოფლის განვითარების სააგენტო (RDA)	აგროპროგრამებისა და სოფლის განვითარების პოლიტიკის განხორციელება	სოფლის მეურნეობის სექტორში ადაპტაციის ღონისძიებების დაგეგმვისა და განხორციელების ხელშეწყობა; ფერმერებთან კომუნიკაცია; დაფინანსების ინსტრუმენტების გამოყენების მხარდაჭერა	1
ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (MoESD)	ეკონომიკური და ენერგეტიკული პოლიტიკის შემუშავება	ენერგეტიკის სექტორის ადაპტაციის ხელშეწყობა; ადაპტაციის ღონისძიებების ეკონომიკური შეფასების მეთოდოლოგიური მხარდაჭერა; კერძო სექტორის ჩართულობის უზრუნველყოფა	2
ინფრასტრუქტურის	სატრანსპორტო და საინჟინრო	სტრატეგიული	2

უწყება	ძირითადი მანდატი	როლი NAP-ის პროცესში	სამუშაო ჯგუფი
სამინისტრო (MoI)	ინფრასტრუქტურის განვითარება	ინფრასტრუქტურის კლიმატური მედეგობის გაძლიერება; კლიმატის ცვლილებისადმი მდგრადი სამშენებლო სტანდარტების დანერგვის ხელშეწყობა	
რეგიონული განვითარების სამინისტრო (MRD)	რეგიონული განვითარების პოლიტიკის განხორციელება და მუნიციპალიტეტებთან კოორდინაცია	რეგიონული ადაპტაციის გეგმების ინტეგრირების ხელშეწყობა რეგიონული განვითარების დაგეგმვის პროცესში	2
საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია (GNTA)	ტურიზმის პოლიტიკის განხორციელება	ტურიზმის სექტორის მოწყვლადობის შეფასება; კერძო სექტორის მობილიზება და ადაპტაციის ღონისძიებების ხელშეწყობა	2
ჯანდაცვის სამინისტრო (MoH)	საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა	კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული ჯანმრთელობის რისკების შეფასება; თბური ტალღებისა და სხვა კლიმატური საფრთხეების მართვა; ჯანდაცვის სექტორული ადაპტაციის გეგმის შემუშავება	3
ფინანსთა სამინისტრო (MoF)	კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული	ადაპტაციის ღონისძიებების სახელმწიფო ბიუჯეტის	— (ფინანსური სამოქმედო

უწყება	ძირითადი მანდატი	როლი NAP-ის პროცესში	სამუშაო ჯგუფი
	ჯანმრთელობის რისკების შეფასება; თბური ტალღებისა და სხვა კლიმატური საფრთხეების მართვა; ჯანდაცვის სექტორული ადაპტაციის გეგმის შემუშავება	დაგეგმვის პროცესში ინტეგრირება; კლიმატთან დაკავშირებული საბიუჯეტო ხარჯების მარკირება (Climate Budget Tagging)	გეგმა)
ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტო (GITA)	ინოვაციების, ტექნოლოგიებისა და მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობა	კერძო სექტორის ჩართულობის ხელშეწყობა; ინოვაციური ადაპტაციის გადაწყვეტილებების მხარდაჭერა	2 (მრგვალი მაგიდები)

ცხრილი 13. ეროვნული დონის უწყებრივი მანდატები და როლები NAP-ის პროცესში

4.3. რეგიონული და ადგილობრივი დონის მანდატები

დონე / აქტორი	მანდატი	როლი NAP-ის პროცესში
სახელმწიფო რწმუნებულების ადმინისტრაციები	რეგიონული განვითარების კოორდინაცია	სამიზნე რეგიონებში საკონსულტაციო პროცესის მხარდაჭერა; რეგიონულ დონეზე უწყებათაშორისი კოორდინაციის უზრუნველყოფა
მუნიციპალიტეტები	ადგილობრივი განვითარების, სივრცითი დაგეგმვისა და ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარების უზრუნველყოფა	ადგილობრივი მონაცემებისა და პრიორიტეტების მიწოდება; რეგიონული ადაპტაციის გეგმების შემუშავებაში მონაწილეობა; მოქმედ SECAP-ებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა
რეგიონული წარმომადგენლობა	მდგრადი ენერგეტიკისა და კლიმატის სამოქმედო გეგმების (SECAP) შემუშავებისა და	ადგილობრივი ადაპტაციის დაგეგმვის გამოცდილების გაზიარება; NAP-ის რეგიონულ გეგმებთან შესაბამისობის

დონე / აქტორი	მანდატი	როლი NAP-ის პროცესში
	განხორციელების ხელშეწყობა	უზრუნველყოფის ხელშეწყობა
ადგილობრივი თემები და მოწყვლადი ჯგუფები	ადგილობრივი ცოდნის, გამოცდილებისა და საჭიროებების წარმოჩენა	საჯარო კონსულტაციებში მონაწილეობა; ადგილობრივი ცოდნის, გამოცდილებისა და პრიორიტეტების გაზიარება; ადაპტაციის ღონისძიებების დაგეგმვაში მონაწილეობის უზრუნველყოფა

ცხრილი 14. რეგიონული და ადგილობრივი დონის მანდატები

5.10. ეტაპობრივი მაჩვენებლების შემაჯამებელი ცხრილი

#	ეტაპობრივი მაჩვენებელი (milestone)	ვადა (თვე)	პასუხისმგებელი	დამადასტურებელი დოკუმენტი
M1	NAP-ის ფარგლები და მეთოდოლოგია შეთანხმებულია	1	MEPA / EIEC / ექსპერტთა გუნდი	საწყისი ანგარიში (3.1.1.1 b)
M2	NAP-ის ინსტიტუციური ჩარჩო და საგზაო რუკა შეთანხმებულია	3	MEPA / CCC	წინამდებარე დოკუმენტი (3.1.1.2 b); შეთანხმების შეხვედრის ოქმი
M3	სამი სამუშაო ჯგუფი ჩამოყალიბებულია და ფუნქციონირებს	3	EIEC / CCD	ტექნიკური დავალებები (ToR), ორგანოგრამები და პირველი შეხვედრების ოქმები (3.1.1.2 c)
M4	ინსტიტუციური და სამართლებრივი ჩარჩოს ანალიზი დასრულებულია	5	ექსპერტთა გუნდი	არსებული მდგომარეობის შეფასების ანგარიში
M5	კლიმატის ცვლილების სცენარები და კლიმატური რისკებისა და მოწყვლადობის შეფასება სამუშაო ჯგუფებთან შეთანხმებულია	10	სამუშაო ჯგუფები / NEA	კლიმატური რისკებისა და მოწყვლადობის შეფასების შემაჯამებელი

#	ეტაპობრივი მაჩვენებელი (milestone)	ვადა (თვე)	პასუხისმგებელი	დამადასტურებელი დოკუმენტი
				დოკუმენტები
M6	10-წლიანი ხედვა და ეროვნული პრიორიტეტები შეთანხმებულია	9	MEPA / CCC	10-წლიანი ეროვნული ხედვის დოკუმენტი
M7	ოთხი რეგიონული და ექვსი სექტორული ადაპტაციის გეგმა მომზადებულია	11	ექსპერტთა გუნდი / სამუშაო ჯგუფები	რეგიონული და სექტორული გეგმების პაკეტი
M8	5-წლიანი ეროვნული ადაპტაციის გეგმის სამუშაო ვერსია მომზადებულია	11	ექსპერტთა გუნდი	NAP-ის სამუშაო ვერსია
M9	კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციის ფინანსური სამოქმედო გეგმა შეთანხმებულია	12	MoF / MoESD / ექსპერტთა გუნდი	ფინანსური სამოქმედო გეგმა
M10	მონიტორინგისა და შეფასების (M&E) ჩარჩო შეთანხმებულია	12	MEPA / CCD	მონიტორინგისა და შეფასების (M&E) ჩარჩოს დოკუმენტი
M11	ცნობიერების ამაღლების კამპანია განხორციელებულია	12	EIEC / არასამთავრობო ორგანიზაციები (NGO პარტნიორები)	კამპანიის ანგარიში და მასალები
M12	საჯარო კონსულტაციები ჩატარებულია (ოთხი რეგიონი და თბილისი)	13	EIEC / MEPA	საჯარო კონსულტაციის ანგარიში
M13	NAP-ის საბოლოო ვერსია წარდგენილია დასამტკიცებლად	13	MEPA / CCC	NAP-ის საბოლოო ვერსია

ცხრილი 16. NAP-ის პროცესის ეტაპობრივი მაჩვენებლები

5.11. გეგმა-გრაფიკი

დეტალური გეგმა-გრაფიკი თვეების მიხედვით წარმოდგენილია **დანართ 3-ში**. ქვემოთ მოცემულია პროცესის შემაჯამებელი დროითი ლოგიკა:

ამოცანა	თვე 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. პროცესის ინიცირება	■												
2. მმართველი და საკოორდინაციო სამუშაო ჯგუფების ჩამოყალიბება	■	■	■										
3. არსებული მდგომარეობის შეფასება და საჭიროებების იდენტიფიცირება			■	■	■								
4. კლიმატური სცენარებისა და რისკების შეფასება				■	■	■	■	■	■	■			
5. 10-წლიანი ეროვნული ხედვის შემუშავება							■	■	■				
6. რეგიონული ადაპტაციის გეგმების შემუშავება									■	■	■		
7. სექტორული ადაპტაციის გეგმების შემუშავება									■	■	■		
8. 5-წლიანი ეროვნული ადაპტაციის გეგმის შემუშავება										■	■		
9. ადაპტაციის დაფინანსებისა და რესურსების მობილიზება										■	■	■	
10. მონიტორინგისა და შეფასების (M&E) სისტემის შემუშავება										■	■	■	
11. მიღებული გამოცდილებისა და გაკვეთილების ინტეგრირება; ცნობიერების ამაღლების კამპანია											■	■	

ამოცანა	თვე 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
12. საჯარო კონსულტაციები												■	■
13. პროგრესის შესახებ ანგარიშგება	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

ცხრილი 17. NAP-ის პროცესის შემაჯამებელი გეგმა-გრაფიკი

6.2. ძირითადი ურთიერთდამოკიდებულებები

დამოკიდებული აქტივობა	წინაპირობა	რისკი შეფერხების შემთხვევაში
კლიმატური რისკებისა და მოწყვლადობის შეფასება (ამოცანა 4)	გარემოს ეროვნული სააგენტოს (NEA) ჰიდრომეტეოროლოგიური და გეოლოგიური მონაცემები; სექტორული უწყებების მონაცემები	გადაიდება რეგიონული და სექტორული ადაპტაციის გეგმების შემუშავება
სამიზნე რეგიონების შერჩევა	კლიმატური რისკების შეფასების პირველადი შედეგები; MEPA-სა და EIEC-ის შეთანხმება	შეფერხდება რეგიონული კონსულტაციების ჩატარება და სამუშაო გრაფიკის შესრულება
სექტორული ადაპტაციის გეგმების შემუშავება (ამოცანა 7)	რეგიონული პრიორიტეტების განსაზღვრა (ამოცანა 6)	სექტორული პრიორიტეტები არ დაეფუძნება რეგიონულ საჭიროებებსა და მტკიცებულებებს
5-წლიანი ეროვნული ადაპტაციის გეგმის შემუშავება (ამოცანა 8)	10-წლიანი ეროვნული ხედვა (ამოცანა 5) და რეგიონული და სექტორული ადაპტაციის გეგმები	NAP-ის ერთიანი დოკუმენტის მომზადება შეფერხდება
კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციის ფინანსური სამოქმედო გეგმის შემუშავება (ამოცანა 9)	ადაპტაციის ღონისძიებების ეკონომიკური შეფასება; კერძო სექტორის მრგვალი მაგიდის შეხვედრების შედეგები	დაფინანსების საჭიროებებისა და ხარვეზების ანალიზი არასრულყოფილი იქნება
საჯარო კონსულტაციების ჩატარება (ამოცანა 12)	ყველა დოკუმენტის სამუშაო ვერსიის მომზადება	საქართველოს მთავრობის №629 დადგენილებით განსაზღვრული საჯარო კონსულტაციების მოთხოვნები ვერ შესრულდება

ცხრილი 18. ძირითადი ურთიერთდამოკიდებულებები

7. რისკები და შემარბილებელი ზომები

#	რისკი	ალბათობა / ზეგავლენა	შემარბილებელი ზომა	პასუხისმგებელი
R 1	მონაცემთა ხელმისაწვდომობის შეზღუდვა (ჰიდრომეტეოროლოგიური, სექტორული და ჯანდაცვის მონაცემები)	მაღალი / მაღალი	მონაცემთა მოთხოვნების წინასწარი შეთანხმება; მონაცემთა გაცვლის შესახებ ურთიერთგაგების მემორანდუმების გაფორმება; ალტერნატიული (გლობალური და რეგიონული) მონაცემთა წყაროების გამოყენება მონაცემთა ხარვეზების შესავსებად	ექსპერტთა გუნდი / MEPA / NEA
R 2	უწყებების არასაკმარისი ჩართულობა და სამუშაო ჯგუფების წევრთა ცვლილება	საშუალო / მაღალი	წარმომადგენლების ოფიციალური ნომინირების პროცედურის უზრუნველყოფა; შემცვლელი წევრების წინასწარ განსაზღვრა; კლიმატის ცვლილების საბჭოს (CCC) მიერ უწყებრივი ვალდებულებების დადასტურება	CCD-ის სამდივნო / MEPA
R 3	პროცესის ძირითადი განხორციელების თანმიმდევრობის შეფერხება (ამოცანა 4)	საშუალო / მაღალი	პარალელური სამუშაო პროცესების ორგანიზება; შედეგების ეტაპობრივი წარმოდგენა; პროგრესის მონიტორინგისა და ადრეული გაფრთხილების მექანიზმის გამოყენება	ექსპერტთა გუნდი / EIEC

#	რისკი	ალბათობა / ზეგავლენა	შემარბილებელი ზომა	პასუხისმგებელი
R 4	დაინტერესებული მხარეების კონსულტაციებში მონაწილეობის შემცირება	საშუალო / საშუალო	შეხვედრების გაერთიანება; ონლაინ და ჰიბრიდული ფორმატების გამოყენება; მონაწილეებისთვის უკუკავშირის მიწოდება იმის შესახებ, როგორ აისახა მათი მოსაზრებები დოკუმენტში	EIEC
R 5	გენდერული ბალანსის სამიზნე მაჩვენებლების ვერ მიღწევა (არანაკლებ 15%; სასურველია — 30%-ზე მეტი)	საშუალო / საშუალო	ქალთა და ადგილობრივი თემების ორგანიზაციების მიზნობრივი მოწვევა; შეხვედრების დროისა და ადგილის მონაწილეთა საჭიროებებზე მორგება; მონაწილეთა სქესის მიხედვით დეზაგრეგირებული მონაცემების წარმოება	EIEC / ექსპერტთა გუნდი
R 6	პოლიტიკური ან ინსტიტუციური ცვლილებები (რეორგანიზაცია, პრიორიტეტების ცვლილება)	საშუალო / მაღალი	პროცესის არსებულ სამართლებრივ მანდატებზე დაფუძნება და არა კონკრეტულ პირებზე; ინსტიტუციური მეხსიერების დოკუმენტირება (CCD-ის სამდივნო)	MEPA / CCC
R 7	ადაპტაციის ღონისძიებების დაფინანსების მიმართ	საშუალო / საშუალო	ღონისძიებების ეტაპობრივი პრიორიტეტიზაცია (მოკლე-,	ექსპერტთა გუნდი / MoF

#	რისკი	ალბათობა / ზეგავლენა	შემარბილებელი ზომა	პასუხისმგებელი
	არარეალისტური მოლოდინები		საშუალო- და გრძელვადიანი); ფინანსურ სამოქმედო გეგმაში დაფინანსების რეალისტური სცენარების განსაზღვრა	
R 8	კომუნიკაციის რისკები: სკეპტიციზმი, დეზინფორმაცია და აღარმისტული გაშუქება	საშუალო / საშუალო	პროაქტიული და მტკიცებულებებზე დაფუძნებული კომუნიკაცია; მედიასთან წინასწარი თანამშრომლობა; რისკის კომუნიკაციის პროტოკოლის გამოყენება (იხ. თავი 15)	EIEC / კომუნიკაციის ექსპერტი
R 9	რეგიონულ საჯარო კონსულტაციებზე დაბალი მონაწილეობა	დაბალი / საშუალო	ადგილობრივ ხელისუფლებასა და თემის ლიდერებთან წინასწარი კოორდინაცია; შეხვედრების ჩატარება მონაწილეებისთვის მოსახერხებელ დროსა და ადგილზე; ადგილობრივი მედიის ჩართვა	EIEC / მუნიციპალიტეტები

ცხრილი 19. რისკების რეესტრი და შემარბილებელი ზომები

8.2. მონიტორინგის ოთხი განზომილება

NAP-ის ფორმულირების პროცესის მონიტორინგი ოთხ ურთიერთშემავსებელ განზომილებას მოიცავს:

განზომილება	რას აკვირდება	ძირითადი ინსტრუმენტი
საოპერაციო მონიტორინგი	დაგეგმილი საქმიანობების შესრულება დადგენილი ვადების შესაბამისად	სამუშაო გეგმა-გრაფიკი; ყოველთვიური პროგრესის ანგარიშები
ინსტიტუციური მონიტორინგი	უწყებების ჩართულობის, კოორდინაციისა და სამუშაო ჯგუფების ფუნქციონირების ეფექტიანობა	შეხვედრების ოქმები; დასწრების რეესტრები
ტექნიკური მონიტორინგი	ჩასაბარებელი შედეგების ხარისხი, შესაბამისობა და მეთოდოლოგიური სისწორე	ტექნიკური განხილვისა და შეთანხმების შეხვედრები; მიღება-ჩაბარების აქტები; UNEP-ის ხარისხის უზრუნველყოფის პროცედურები
რეაგირებაზე ორიენტირებული მონიტორინგი	პროცესის მიმდინარეობისას გამოვლენილი გამოწვევები, რისკები და მაკორექტირებელი ღონისძიებების ეფექტიანობა	რისკების რეესტრი; უკუკავშირის რეესტრი

ცხრილი 20. მონიტორინგის ოთხი განზომილება

8.4. ანგარიშგების სამი დონე

დონე	ვინ ახორციელებს	შინაარსი	პერიოდულობა
საოპერაციო	სამუშაო ჯგუფები; ექსპერტთა გუნდი	მიმდინარე საქმიანობების განხორციელების პროგრესი და ეტაპობრივი შედეგები	კვარტალურად; ექსპერტთა გუნდის პროგრესის ანგარიში - ყოველთვიურად
საკოორდინაციო	კლიმატის ცვლილების	კონსოლიდირებული პროგრესის შეფასება;	კვარტალურად

დონე	ვინ ახორციელებს	შინაარსი	პერიოდულობა
	სამმართველო (CCD) (სამდივნო) და EIEC	უწყებათაშორისი კოორდინაციის მდგომარეობა; გამჭოლი საკითხებისა და რისკების იდენტიფიცირება	
სტრატეგიული	MEPA და კლიმატის ცვლილების საბჭო (CCC)	პროცესის სტრატეგიული მიმართულებების შეფასება; ძირითადი გადაწყვეტილებების მიღება; პროცესის მიმდინარეობის საერთო შეფასება	ეტაპობრივი მაჩვენებლების მიღწევისას და არანაკლებ ნახევარ წელიწადში ერთხელ

ცხრილი 21. ანგარიშების დონეები და პერიოდულობა

8.5. შესრულების ინდიკატორების ჩარჩო

NAP-ის პროცესის შესრულების შეფასება ეფუძნება რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ინდიკატორების ერთობლიობას, რომლებიც ასახავს პროცესის პროგრესს, ინსტიტუციურ კოორდინაციას, ტექნიკური შედეგების ხარისხს, შესაძლებლობების განვითარებასა და ინსტიტუციურ მდგრადობას.

შეფასების სფერო	ინდიკატორი	წყარო	პერიოდულობა
სამუშაო გეგმის შესრულება	დაგეგმილი საქმიანობების შესრულების მაჩვენებელი (%)	პროგრეს- ანგარიშები	კვარტალურად
ინსტიტუციური კოორდინაცია	ჩატარებული საკოორდინაციო შეხვედრების რაოდენობა	შეხვედრების ოქმები	კვარტალურად
სამუშაო ჯგუფების ფუნქციონირება	ქვორუმის უზრუნველყოფა; წევრთა აქტიური მონაწილეობა	სამუშაო ჯგუფების ანგარიშები; დასწრების სიები	კვარტალურად
ტექნიკური პროდუქტები	მომზადებული და შეთანხმებული	მიღება-ჩაბარების აქტები	საჭიროებისამებრ

შეფასების სფერო	ინდიკატორი	წყარო	პერიოდულობა
	ჩასაბარებელი შედეგების რაოდენობა		
შესაძლებლობების გაძლიერება	ჩატარებული ტრენინგების რაოდენობა და მონაწილეთა რაოდენობა (სქესის მიხედვით დეზაგრეგირებული)	ტრენინგების ანგარიშები	საჭიროებისამებრ
ინკლუზიურობა (GESI)	ქალთა მონაწილეობის წილი შეხვედრებსა და სამუშაო ჯგუფებში	დასწრების რეესტრები	უწყვეტი
ცოდნის მართვა	მომზადებული მეთოდოლოგიური ინსტრუმენტებისა და სახელმძღვანელოების რაოდენობა	ტექნიკური დოკუმენტაცია	ნახევარწლიურად
ინსტიტუციური მდგრადობა	პროექტის დასრულების შემდეგ ფუნქციონირებადი ინსტიტუციური მექანიზმების რაოდენობა და მდგომარეობა	შიდა შეფასება	საბოლოო ეტაპზე

ცხრილი 22. NAAP-ის შესრულების ინდიკატორების მჩარჩო

NAP-ის პროცესის შეფასება ხორციელდება სამ დონეზე:

- **საოპერაციო შეფასება** – მიმდინარე პროგრესის შეფასება და სამუშაო გეგმის შესრულების მონიტორინგი (კვარტალურად);
- **შუალედური შეფასება** – პროცესის მიმდინარეობის შეფასება და საჭიროების შემთხვევაში მაკორექტირებელი ღონისძიებების განსაზღვრა (ნახევარწლიურად);
- **საბოლოო შეფასება** – NAP-ის შემუშავების პროცესის შედეგების, მიღებული გამოცდილებისა და ინსტიტუციური მდგრადობის შეფასება (პროექტის დასრულების ეტაპზე, ამოცანა 11-ის ფარგლებში).

8.6. ცოდნის მართვა და NAP-MIS

NAP-ის შემუშავების პროცესში დაგროვილი ცოდნა, გამოცდილება და ანალიტიკური მასალები უნდა შენარჩუნდეს და გარდაიქმნას ინსტიტუციურ რესურსად, რათა

უზრუნველყოფილი იყოს მათი გამოყენება NAP-ის განხორციელების, მონიტორინგისა და შემდგომი განახლების ეტაპებზე.

ამ მიზნით უზრუნველყოფილი იქნება დოკუმენტაციის სისტემატიზაცია, მონაცემებისა და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება, მეთოდოლოგიური ინსტრუმენტების შენარჩუნება და ცოდნის გაზიარების ხელშეწყობა.

CCD-ის მმართველობის შეფასების ანგარიშის რეკომენდაციების შესაბამისად, გრძელვადიან პერსპექტივაში მიზანშეწონილია NAP-ის მართვის საინფორმაციო სისტემის (NAP-MIS) ეტაპობრივად დანერგვა, რომელიც გააერთიანებს შემდეგ ძირითად მოდულებს:

- ღონისძიებების მონიტორინგის მოდული - NAP-ის სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ღონისძიებების შესრულების მონიტორინგი;
- ინდიკატორების მონიტორინგის მოდული - მონიტორინგისა და შეფასების (M&E) ჩარჩოს ინდიკატორების მონაცემთა მართვა და ანალიზი;
- ანგარიშგების მოდული - ეროვნული (საქართველოს მთავრობის №629 დადგენილებით განსაზღვრული) და საერთაშორისო (BTR, ადაპტაციის შეტყობინება და სხვა) ანგარიშგების მომზადების მხარდაჭერა;
- გეოსაინფორმაციო (GIS) და ვიზუალიზაციის მოდული - კლიმატური რისკებისა და მოწყვლადობის სივრცითი მონაცემებისა და რუკების მართვა;
- ცოდნის მართვის მოდული - დოკუმენტების, მეთოდოლოგიური მასალების, ინსტრუმენტებისა და მიღებული გამოცდილების ერთიანი ელექტრონული ბაზა.

NAP-MIS-ის კონცეპტუალური მოდელი დეტალურად წარმოდგენილია CCD-ის მმართველობის შეფასების ანგარიშში (3.1.1.2 e). მისი შემუშავება და სრულმასშტაბიანი დანერგვა სცილდება მიმდინარე პროექტის ფარგლებს და რეკომენდებულია NAP-ის განხორციელების ეტაპზე, როგორც კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციის მართვის სისტემის ერთ-ერთი ძირითადი ინსტრუმენტი.

8.7. პროცესის მდგრადობის უზრუნველყოფა

NAP-ის შემუშავების პროცესში შექმნილი ინსტიტუციური მექანიზმების, პროცედურებისა და ინსტრუმენტების ფუნქციონირების გაგრძელება პროექტის დასრულების შემდეგ წარმოადგენს საგზაო რუკის ერთ-ერთ ძირითად მიზანს. პროცესის მდგრადობის უზრუნველსაყოფად გათვალისწინებულია შემდეგი ღონისძიებები:

- NAP-ის განხორციელების ეტაპზე ინტერსექტორული სამუშაო ჯგუფების საქმიანობის გაგრძელება და მათი ფუნქციების ადაპტაციის მართვის პროცესში ინტეგრირება;
- შემუშავებული სტანდარტული საოპერაციო პროცედურების (SOP) გამოყენებისა და პერიოდული განახლების უზრუნველყოფა;
- კლიმატის ცვლილების სამმართველოს (CCD) სამდივნო ფუნქციის ინსტიტუციური გაძლიერება, მათ შორის ადამიანური, ტექნიკური და ორგანიზაციული შესაძლებლობების განვითარება;
- ცოდნის მართვის სისტემის, მონაცემთა ბაზებისა და მეთოდოლოგიური ინსტრუმენტების შენარჩუნება, განახლება და ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;
- უწყებათაშორისი თანამშრომლობისა და ინფორმაციის გაცვლის მექანიზმების ინსტიტუციონალიზაცია;
- NAP-ის განხორციელებისა და პერიოდული განახლების პროცესში დაგროვილი გამოცდილების სისტემატური გამოყენება და ცოდნის უწყვეტი გაზიარება.

8.8. თანხვედრა GGA-ის MEL სამიზნესთან და PEG M&E 2.0 ინსტრუმენტთან

NAP-ის მონიტორინგისა და შეფასების (M&E) ჩარჩო (ამოცანა 10) უნდა უზრუნველყოფდეს შეფასების განხორციელებას ორ ურთიერთდაკავშირებულ დონეზე:

- ეროვნულ დონეზე - საქართველოს მთავრობის №629 დადგენილებით განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად;
- საერთაშორისო დონეზე - გლობალური ადაპტაციის მიზნის (GGA) მონიტორინგის, შეფასებისა და სწავლების (Monitoring, Evaluation and Learning - MEL) ჩარჩოს შესაბამისად, რომელიც 2030 წლისთვის ითვალისწინებს მოქმედი MEL სისტემისა და შესაბამისი ინსტიტუციური შესაძლებლობების არსებობას.

გარდა ამისა, LEG-ის განახლებული ტექნიკური სახელმძღვანელო რეკომენდაციას უწევს PEG M&E 2.0 ინსტრუმენტის გამოყენებას, რომელიც განკუთვნილია NAP-ის პროცესის პროგრესის, ეფექტიანობისა და არსებული ხარვეზების შეფასებისთვის შემდეგი ექვსი მიმართულებით:

1. ადაპტაციისთვის საჭირო ფინანსური და ტექნიკური მხარდაჭერის უზრუნველყოფა;
2. ქვეყნის შესაძლებლობა, მოიზიდოს და გამოიყენოს კლიმატური დაფინანსება;
3. მეცნიერული ცოდნის, მონაცემებისა და მეთოდოლოგიური საფუძვლების განვითარება;
4. NAP-ის პროცესის ძირითადი ფუნქციების ეფექტიანი განხორციელება;
5. NAP-ის პროცესის სახელმძღვანელო პრინციპების დაცვა;

6. NAP-ის ორი ძირითადი მიზნის — კლიმატის ცვლილების მიმართ მოწყვლადობის შემცირებისა და ადაპტაციის განვითარების პოლიტიკაში ინტეგრირების, აგრეთვე UAE-ის ჩარჩოთი განსაზღვრული სამიზნეების მიღწევის შეფასება.

აღნიშნული ინსტრუმენტი გამოყენებული იქნება NAP-ის პროცესის მიმოხილვის ანგარიშის მომზადებისას (ამოცანა 11).

სინერგია საერთაშორისო ანგარიშგებასთან

LEG-ის განახლებული ტექნიკური სახელმძღვანელოს D მოდულის მე-15 ნაბიჯის შესაბამისად, NAP-ის ფარგლებში შეგროვებული მონაცემები და შესრულების ინდიკატორები ისე უნდა იყოს სტრუქტურირებული, რომ მათი გამოყენება შესაძლებელი იყოს ორწლიან გამჭვირვალობის ანგარიშში (BTR), ადაპტაციის შეტყობინებაში (Adaptation Communication), ეროვნულ დონეზე განსაზღვრული წვლილის მესამე ციკლში (NDC 3.0) და ეროვნულ შეტყობინებაში (National Communication).

აღნიშნული მიდგომა უზრუნველყოფს ანგარიშგების სისტემების ურთიერთთავსებადობას, თავიდან აიცილებს მონაცემთა დუბლირებასა და პარალელური საანგარიშგებო სისტემების შექმნას, ასევე შეამცირებს მონაწილე უწყებების ადმინისტრაციულ დატვირთვას.

8.9. ციფრული ინსტრუმენტები, მონაცემები და ხელოვნური ინტელექტი

UNFCCC-ის NAP-ის განახლებული ტექნიკური სახელმძღვანელო ციფრულ ინსტრუმენტებსა და ხელოვნურ ინტელექტს (AI) განიხილავს, როგორც NAP-ის პროცესის მხარდაჭერის მნიშვნელოვან საშუალებებს, ამასთანავე ყურადღებას ამახვილებს მათ გამოყენებასთან დაკავშირებულ პოტენციურ რისკებსა და მართვის პრინციპებზე.

შესაძლებლობები

NAP-ის პროცესში ციფრული ტექნოლოგიებისა და ხელოვნური ინტელექტის გამოყენება ხელს უწყობს:

- დიდი მოცულობის კლიმატური, გეოსივრცითი და სოციალურ-ეკონომიკური მონაცემების დამუშავებასა და ანალიზს;
- კლიმატის ცვლილების სცენარებისა და რისკების მოდელირებას;
- ადრეული გაფრთხილების სისტემების ეფექტიანობისა და სიზუსტის გაუმჯობესებას;
- დისტანციური ზონდირების ტექნოლოგიების გამოყენებით ტყის, მიწათსარგებლობის, სანაპირო ზოლისა და სხვა ეკოსისტემების ცვლილებების მონიტორინგს;
- მონიტორინგისა და ანგარიშგების პროცესების ნაწილობრივ ავტომატიზაციას.

რისკები და მართვის პრინციპები

ციფრული ტექნოლოგიებისა და ხელოვნური ინტელექტის გამოყენება ასევე დაკავშირებულია გარკვეულ გამოწვევებთან, მათ შორის:

- ციფრულ უთანასწორობასა და მონაცემებზე წვდომის შეზღუდვასთან;
- მონაცემთა უსაფრთხოებისა და კონფიდენციალურობის უზრუნველყოფასთან;
- ალგორითმული მიკერძოების (algorithmic bias) რისკთან;
- ხელოვნური ინტელექტის სისტემების ენერგიისა და წყლის მოხმარებასთან დაკავშირებულ გარემოსდაცვით ზემოქმედებასთან.

სახელმძღვანელო ხაზს უსვამს, რომ ციფრული ინსტრუმენტები და ხელოვნური ინტელექტი უნდა გამოიყენებოდეს გადაწყვეტილების მიღების მხარდამჭერ საშუალებად და ვერ ჩაანაცვლებს დაინტერესებული მხარეების მონაწილეობას, ექსპერტულ შეფასებებსა და ადგილობრივ ცოდნას.

საქართველოს კონტექსტი

საქართველოს NAP-ის პროცესში აღნიშნული მიმართულება ითვალისწინებს შემდეგ ძირითად ღონისძიებებს:

1. უწყებებს შორის მონაცემთა გაცვლის ფორმალიზებული პროცედურებისა და პროტოკოლების შემუშავებას (რაც პასუხობს ამ დოკუმენტის 4.4 ქვეთავში გამოვლენილ ინსტიტუციურ ხარვეზებს);
2. ღია მონაცემთა ბაზების, გეოსაინფორმაციო სისტემებისა (GIS) და თანამედროვე მოდელირების ინსტრუმენტების გამოყენებას კლიმატური რისკებისა და მოწყვლადობის შეფასების ხარისხის გასაუმჯობესებლად;
3. NAP-ის მართვის საინფორმაციო სისტემის (NAP-MIS) ეტაპობრივ დანერგვას (იხ. ქვეთავი 8.6), მათ შორის მონაცემთა მართვის, გეოსაინფორმაციო (GIS), ვიზუალიზაციისა და ანგარიშგების მოდულების განვითარებას.

დანართი 14. კომუნიკაციის სტრატეგიის დამატებითი მასალები

11.1. სამიზნე აუდიტორიის კლასიფიკაცია

სამიზნე აუდიტორია იდენტიფიცირებულია დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის გეგმის (SEP) ფარგლებში მომზადებული დაინტერესებულ მხარეთა რუკისა და გავლენისა და ინტერესის ანალიზის საფუძველზე.

სეგმენტი	ვინ	კომუნიკაციის ამოცანა
----------	-----	----------------------

სეგმენტი	ვინ	კომუნიკაციის ამოცანა
A. გადაწყვეტილების მიმღებები	კლიმატის ცვლილების საბჭო (CCC), სამინისტროების ხელმძღვანელობა, საქართველოს პარლამენტის შესაბამისი კომიტეტები	პოლიტიკური მხარდაჭერის უზრუნველყოფა და უწყებრივი პასუხისმგებლობის გაძლიერება
B. ტექნიკური უწყებები	სექტორული სამინისტროები, სააგენტოები და სამუშაო ჯგუფების წევრები	ტექნიკური თანამშრომლობის, მონაცემთა გაზიარებისა და შედეგების ვალიდაციის უზრუნველყოფა
C. ადგილობრივი ხელისუფლება	რეგიონული წარმომადგენლობა (გუბერნიებისა და მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლები), სამიზნე რეგიონები	რეგიონული ადაპტაციის გეგმების შემუშავებასა და განხორციელებაში აქტიური მონაწილეობა; ადგილობრივი პრიორიტეტების ინტეგრირება
D. კერძო სექტორი	აგრობიზნესი, ტურიზმის, ენერგეტიკისა და დაზღვევის სექტორები, ფინანსური ინსტიტუტები, დარგობრივი ასოციაციები	ადაპტაციის ეკონომიკური სარგებლის წარმოჩენა და საინვესტიციო შესაძლებლობების შესახებ ინფორმირება
E. აკადემია და კვლევითი სექტორი	უნივერსიტეტები და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებები	მეთოდოლოგიური მხარდაჭერისა და ცოდნის ბაზის გაძლიერება
F. სამოქალაქო საზოგადოება	გარემოსდაცვითი და სოციალური არასამთავრობო ორგანიზაციები (NGO/CSO), ქალთა ორგანიზაციები	საჯარო კონსულტაციებში მონაწილეობა, ცნობიერების ამაღლების კამპანიის განხორციელებაში თანამშრომლობა და მოწყვლადი ჯგუფების ინტერესების წარმოჩენა
G. მოწყვლადი ჯგუფები და თემები	მაღალმთიანი და სანაპირო თემები, ფერმერები, ქალები, ხანდაზმული	პრაქტიკული და ხელმისაწვდომი ინფორმაციის მიწოდება კლიმატური

სეგმენტი	ვინ	კომუნიკაციის ამოცანა
	მოსახლეობა	რისკებისა და ადაპტაციის შესაძლებლობების შესახებ
H. მედია	ეროვნული და რეგიონული მედია, ონლაინმედია და ციფრული პლატფორმები	ზუსტი, დაბალანსებული და მტკიცებულებებზე დაფუძნებული ინფორმაციის გავრცელება; NAP-ის პროცესის საჯაროობის უზრუნველყოფა
I. ფართო საზოგადოება	მოსახლეობა, ახალგაზრდობა	კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციის შესახებ ცნობიერების ამაღლება და საზოგადოებრივი ჩართულობის ხელშეწყობა
J. საერთაშორისო აუდიტორია	UNFCCC, UNEP, GCF, განვითარების პარტნიორები, სხვა ქვეყნების NAP-ის გუნდები	საქართველოს გამოცდილების გაზიარება, საერთაშორისო თანამშრომლობის გაძლიერება და კლიმატური დაფინანსების შესაძლებლობების ხელშეწყობა

ცხრილი 24. NAP-ის პროცესის სამიზნე აუდიტორია

11.3. გზავნილების ბანკი (მოკლე ვერსია)

აუდიტორია	ძირითადი გზავნილი	დამხმარე არგუმენტი	სასურველი ქმედება
A. გადაწყვეტილების მიმღებები	NAP ამცირებს კლიმატის ცვლილებით გამოწვეულ ეკონომიკურ და ფისკალურ რისკებს და აძლიერებს საქართველოს შესაძლებლობას, მოიზიდოს საერთაშორისო კლიმატური დაფინანსება.	კლიმატური კატასტროფებით გამოწვეული ეკონომიკური ზარალი; NDC 3.0-ისა და პარიზის შეთანხმების ვალდებულებები	პოლიტიკური მხარდაჭერა; უწყებრივი ვალდებულებების დადასტურება CCC-ის დონეზე
B. ტექნიკური	NAP უზრუნველყოფს	სექტორული რისკის	მონაცემების

აუდიტორია	ძირითადი გზავნილი	დამხმარე არგუმენტი	სასურველი ქმედება
უწყებები	ინსტრუმენტებს კლიმატური რისკების სექტორულ დაგეგმვასა და პოლიტიკაში ინტეგრირებისთვის.	შეფასების შედეგები	მიწოდება; სამუშაო ჯგუფებში აქტიური მონაწილეობა
C. ადგილობრივი ხელისუფლება	რეგიონული ადაპტაციის გეგმები ინტეგრირდება მუნიციპალიტეტების განვითარების დაგეგმვის პროცესში და არ წარმოადგენს პარალელურ დოკუმენტს.	SECAP-ებთან თანხვედრა; დაფინანსების შესაძლებლობები	კონსულტაციებში მონაწილეობა; ადგილობრივი პრიორიტეტების წარმოდგენა
D. კერძო სექტორი	კლიმატური რისკები გავლენას ახდენს ბიზნესის მდგრადობასა და კონკურენტუნარიანობაზე; ადაპტაცია წარმოადგენს გრძელვადიან ინვესტიციას.	ეკონომიკური შეფასების შედეგები; ადაპტაციის ღონისძიებების ეკონომიკური სარგებელი	მრგვალ მაგიდებში მონაწილეობა; ადაპტაციის ღონისძიებებში ინვესტირების შესაძლებლობების განხილვა
E. აკადემიური და კვლევითი სექტორი	NAP ქმნის კლიმატური რისკების შესახებ ეროვნულ მტკიცებულებებზე დაფუძნებულ ცოდნის ბაზას, რომელიც ხელს უწყობს კვლევასა და ინოვაციას.	მეთოდოლოგიური სახელმძღვანელოები; მათი გამოყენების შესაძლებლობა სხვა სექტორებსა და რეგიონებში	მეთოდოლოგიური რეცენზირება; კვლევითი თანამშრომლობა
F. სამოქალაქო საზოგადოება	კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაცია სოციალური სამართლიანობის მნიშვნელოვანი	GESI ანალიზი; მოწყვლადი ჯგუფების შეფასება	კონსულტაციებში მონაწილეობა; ცნობიერების ამაღლების კამპანიაში

აუდიტორია	ძირითადი გზავნილი	დამხმარე არგუმენტი	სასურველი ქმედება
	კომპონენტია, რადგან კლიმატური რისკები ყველაზე მეტად მოწყვლად ჯგუფებზე აისახება.		მონაწილეობა
გ. ადგილობრივი თემები	ადაპტაციის პრაქტიკული ღონისძიებები ამცირებს ადგილობრივ კლიმატურ რისკებს, ხოლო ადგილობრივი ცოდნა NAP-ის შემუშავების მნიშვნელოვანი საფუძველია.	ადგილობრივი მაგალითები; ადრეული გაფრთხილების სისტემები	საჯარო განხილვებში მონაწილეობა; ადგილობრივი გამოცდილების გაზიარება
ჰ. მედია	NAP წარმოადგენს საქართველოს პირველ ეროვნულ ადაპტაციის გეგმას, რომელიც ეფუძნება მტკიცებულებებს, გამჭვირვალობასა და მონაწილეობით პროცესს.	მონაცემები, ექსპერტული შეფასებები და ვიზუალური მასალები	ზუსტი და დაბალანსებული გაშუქება; ექსპერტებთან ინტერვიუების მომზადება
ი. ფართო საზოგადოება	კლიმატის ცვლილების გავლენა უკვე აისახება ყოველდღიურ ცხოვრებაზე, თუმცა ადაპტაციის ღონისძიებებით შესაძლებელია მისი შედეგების შემცირება.	ადგილობრივი მაგალითები	ინფორმირებულობის ამაღლება; ადაპტაციის ღონისძიებების მხარდაჭერა
ჯ. საერთაშორისო პარტნიორები	საქართველოს NAP-ის პროცესი ეფუძნება გამჭვირვალობის, ინკლუზიურობისა და	UNFCCC-ის ტექნიკურ სახელმძღვანელოსთან შესაბამისობა	გამოცდილების გაზიარება; საერთაშორისო თანამშრომლობისა და

აუდიტორია	ძირითადი გზავნილი	დამხმარე არგუმენტი	სასურველი ქმედება
	საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის პრინციპებს.		კლიმატური დაფინანსების ხელშეწყობა

ცხრილი 25. გზავნილების ბანკი (გაფართოებული ვერსია - დანართი 5)

12.1. ბეჭდური საინფორმაციო და კომუნიკაციის მასალები

ტექნიკური დავალების (ამოცანა 11) შესაბამისად, ცნობიერების ამაღლების კამპანიის ფარგლებში მომზადდება ბეჭდური საინფორმაციო და კომუნიკაციის მასალების პაკეტი.

პროდუქტი	შინაარსი	სამიზნე აუდიტორია
საინფორმაციო ბროშურა	NAP-ის მიზნები, შემუშავების პროცესი, სექტორული პრიორიტეტები და პროცესში მონაწილეობის შესაძლებლობები	A, B, C, F
საინფორმაციო ფურცელი (ფლერი)	NAP-ის შესახებ მოკლე და ვიზუალური ინფორმაცია	G, I
საინფორმაციო პოსტერი	საქართველოში კლიმატური რისკების ვიზუალური წარმოდგენა	C, G, I
ინფოგრაფიკები	კლიმატური სცენარები, სექტორული ზეგავლენები, ადაპტაციის ღონისძიებები და დაფინანსების შესაძლებლობები	ყველა

ცხრილი 26. ბეჭდური კომუნიკაციის პროდუქტები

12.2. მედია და ციფრული კომუნიკაციის არხები

არხი	გამოყენება	სიხშირე
MEPA-ისა და EIEC-ის ოფიციალური ვებგვერდები	ოფიციალური განცხადებები, დოკუმენტების გამოქვეყნება, საჯარო კონსულტაციების შესახებ ინფორმაციის გავრცელება	ეტაპობრივი მაჩვენებლების შესაბამისად
სოციალური მედია (Facebook, Instagram, YouTube)	ვიზუალური მასალები, საინფორმაციო ვიდეოები და ღონისძიებების გაშუქება	თვეში არანაკლებ ორი-ოთხი პოსტი
სატელევიზიო და რადიოგადაცემები	ექსპერტული ინტერვიუები და თემატური სიუჟეტები	ცნობიერების ამაღლების კამპანიის განხორციელების პერიოდში

არხი	გამოყენება	სიხშირე
მოკლემეტრაჟიანი დოკუმენტური ვიდეოები	ადგილობრივი მაგალითები: მცინვარების დნობა, გვალვა, სანაპირო ეროზია, ფერმერების გამოცდილება	ცნობიერების ამაღლების კამპანიის განხორციელების პერიოდში
პრესრელიზები და მედია- ბრიფინგები	NAP-ის პროცესის საკვანძო ეტაპები (რისკების შეფასების შედეგები, სამუშაო ვერსიის მომზადება, საჯარო განხილვები)	ეტაპობრივი მაჩვენებლების შესაბამისად
ელექტრონული საინფორმაციო ბიულეტენი (Newsletter)	დაინტერესებული მხარეების რეესტრზე დაფუძნებული მიმდინარე ინფორმაციის გავრცელება	კვარტალურად

ცხრილი 27. მედია და ციფრული არხები

12.5. საკლომუნიკაციო პროდუქტების მომზადებისა და დამტკიცების პროცედურა

ტექნიკური დავალების მოთხოვნების შესაბამისად, ყველა კომუნიკაციის პროდუქტის შინაარსობრივი კონცეფცია, დიზაინის ესკიზი, ტექნიკური მახასიათებლები და საბოლოო ვერსია წინასწარ შეთანხმდება გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრთან (EIEC). კომუნიკაციის პროდუქტის მომზადება, ბეჭდვა ან გავრცელება იწყება მხოლოდ შესაბამისი დამტკიცების მიღების შემდეგ.

ნაბიჯი	პასუხისმგებელი	ვადა
კონცეფციისა და დიზაინის ესკიზის მომზადება და წარდგენა	კომუნიკაციის ექსპერტი	პროდუქტის მომზადებამდე
განხილვა და შენიშვნების წარმოდგენა	EIEC (საჭიროების შემთხვევაში — MEPA)	5 სამუშაო დღე
შენიშვნების გათვალისწინება და კორექტირება	კომუნიკაციის ექსპერტი	3 სამუშაო დღე
საბოლოო დამტკიცება	EIEC	2 სამუშაო დღე

ნაბიჯი	პასუხისმგებელი	ვადა
პროდუქტის მომზადება, ბეჭდვა და გავრცელება	შემსრულებელი	დამტკიცების შემდეგ

ცხრილი 28. კომუნიკაციის პროდუქტების დამტკიცების პროცედურა

13. კომუნიკაციის კალენდარი

კომუნიკაციის კალენდარი დაკავშირებულია საგზაო რუკის ეტაპობრივ მაჩვენებლებთან. კომუნიკაციის ღონისძიებები ხორციელდება პროცესის ძირითადი შედეგების მიღწევის შესაბამისად და არა მხოლოდ წინასწარ განსაზღვრული პერიოდულობით, რაც უზრუნველყოფს ინფორმაციის დროულ, თანმიმდევრულ და მიზნობრივ გავრცელებას.

NAP-ის ეტაპი / მაჩვენებელი	თვე	კომუნიკაციის მომენტი	პროდუქტი / არხი	აუდიტორია
პროცესის ინიცირება (M1)	1–2	NAP-ის პროცესის გამოცხადება	პრეს-რელიზი; ვებგვერდი; სოც. მედია	A, B, H, I
ინსტიტუციური მოწყობა (M2–M3)	3	სამუშაო ჯგუფების ფორმირების შესახებ ინფორმაციის გავრცელება	უწყებრივი წერილები; საინფორმაციო ბრიფინგი; საინფორმაციო ბროშურა	A, B, C
სიტუაციის ანალიზი (M4)	5	ინსტიტუციური და ანალიტიკური შეფასების ძირითადი შედეგების წარმოდგენა	ტექნიკური ბრიფინგი; ელექტრონული საინფორმაციო ბიულეტენი (Newsletter)	B, E
სამიზნე რეგიონების შერჩევა	6	შერჩეული რეგიონების შესახებ ინფორმაციის გავრცელება	რეგიონული მედია; მუნიციპალიტეტებთან შეხვედრები	C, G, H
რისკის შეფასება (M5)	9–10	კლიმატური რისკების შეფასების ძირითადი შედეგების წარმოდგენა	ინფოგრაფიკები; მედია-ბრიფინგი; საინფორმაციო პოსტერი	ყველა
10-წლიანი ხედვა (M6)	9	ეროვნული ხედვის საჯარო წარდგენა	საკონსულტაციო შეხვედრა; პრესრელიზი	A, B, C, F

NAP-ის ეტაპი / მაჩვენებელი	თვე	კომუნიკაციის მომენტი	პროდუქტი / არხი	აუდიტორია
სექტორული და რეგიონული გეგმები (M7)	11	სამუშაო ვერსიების განხილვა სამუშაო ვერსიები	სექტორული ბრიფინგები; რეგიონული შეხვედრები	B, C, D, G
დაფინანსება (M9)	12	კერძო სექტორთან კონსულტაციები ადაპტაციის დაფინანსების საკითხებზე	მრგვალი მაგიდა; საინფორმაციო ბრიფინგი კერძო სექტორისთვის	D, A
კამპანია (M11)	11– 12	ცნობიერების ამაღლების კამპანიის განხორციელება	საინფორმაციო ფურცლები (ფლაერები), საინფორმაციო პოსტერები, ტელევიზია, რადიო, ვიდეომასალები, სოციალური მედია	G, I, H, F
საჯარო განხილვები (M12)	12– 13	საჯარო კონსულტაციებისა და განხილვების ჩატარება	ოფიციალური განცხადებები; რეგიონული და ეროვნული საჯარო განხილვები	ყველა
NAP-ის წარდგენა (M13)	13	NAP-ის საბოლოო ვერსიის საჯარო წარდგენა	საჯარო ღონისძიება; პრესკონფერენცია; NAP Central	ყველა, J

ცხრილი 29. კომუნიკაციის კალენდარი

15.2. პოტენციური რისკები და რეაგირების ღონისძიებები

რისკი	გამოვლინება	რეაგირების ღონისძიება
სკეპტიციზმი კლიმატის ცვლილების მიმართ	„ეს ბუნებრივი ციკლია“	ეროვნულ დაკვირვებით მონაცემებსა (NEA, NC5) და ადგილობრივ მაგალითებზე დაფუძნებული კომუნიკაცია.
ეკონომიკური შეშფოთება	„ადაპტაცია ბიზნესის დამატებითი ხარჯია“	ადაპტაციის ეკონომიკური სარგებლისა და უმოქმედობის ღირებულების წარმოჩენა; საინვესტიციო შესაძლებლობების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება.
დეზინფორმაცია სოციალურ მედიაში	დამახინჯებული ციტატები, მცდარი ან ყალბი ინფორმაცია	ფაქტების ოპერატიული გადამოწმება; ზუსტი ინფორმაციის გავრცელება ოფიციალური კომუნიკაციის არხებით; მედიასთან აქტიური თანამშრომლობა.
გადაჭარბებულად საგანგაშო (ალარმისტული) მედია-გაშუქება	კატასტროფული სათაურები რისკების შეფასების შედეგების შესახებ	მედია-ბრიფინგების ორგანიზება შედეგების გამოქვეყნებამდე; ჟურნალისტებისთვის განმარტებითი და საინფორმაციო მასალების მომზადება.
არარეალისტური მოლოდინები	„NAP ყველა პრობლემას გადაჭრის.“	NAP-ის მიზნების, ფარგლების, განხორციელების ეტაპებისა და დაფინანსების შესაძლებლობების შესახებ მკაფიო კომუნიკაცია.
კონსულტაციების ფორმალურ პროცესად აღქმა	დაინტერესებული მხარეები ვერ ხედავენ, როგორ აისახა მათი	უკუკავშირის გამჭვირვალედ ასახვა — კონსულტაციების შედეგების შეჯამება და ცვლილებების შესახებ ინფორმაციის („მიღებული მოსაზრებები და მათი

რისკი	გამოვლინება	რეაგირების ღონისძიება
	მოსაზრებები	ასახვა“) გამოქვეყნება ყოველი კონსულტაციის შემდეგ.

ცხრილი 30. კომუნიკაციის რისკები და რეაგირების ღონისძიებები

15.3. რეაგირების პროტოკოლი

ნაბიჯი	მოქმედება	პასუხისმგებელი	ვადა
1	კომუნიკაციის საკითხის იდენტიფიცირება და საწყისი შეფასება (მასშტაბი, გავლენა და სიმწვავე)	კომუნიკაციის ექსპერტი	24 საათი
2	ფაქტების გადამოწმება და ოფიციალური პოზიციის შეთანხმება	EIEC / MEPA-ის გარემოსა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის დეპარტამენტი	24–48 საათი
3	შეთანხმებული ინფორმაციის გავრცელება შესაბამისი კომუნიკაციის არხებით	EIEC	დამტკიცებისთანავე
4	საკითხის გადატანა (ესკალაცია), საჭიროების შემთხვევაში, კლიმატის ცვლილების საბჭოს (CCC) ან სამინისტროს დონეზე	MEPA	საკითხის სიმწვავის შესაბამისად
5	ინციდენტის დოკუმენტირება და მიღებული გამოცდილების ასახვა	კომუნიკაციის ექსპერტი	ინციდენტის დასრულების შემდეგ

ცხრილი 31. კომუნიკაციის პროტოკოლი

16. როლები, პასუხისმგებლობები და რესურსები

აქტორი	კომუნიკაციური როლი
MEPA (გარემოსა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის დეპარტამენტი)	ოფიციალური პოზიციის ჩამოყალიბება; მაღალი დონის საჯარო განცხადებების მომზადება; საერთაშორისო კომუნიკაციის საქმიანობის კოორდინაცია UNFCCC-ის პროცესთან დაკავშირებით
EIEC	კომუნიკაციის პროცესის ცენტრალური კოორდინაცია; კომუნიკაციის მასალების შეთანხმება და დამტკიცება; ღონისძიებების ორგანიზება; ოფიციალური ვებგვერდისა და სოციალური მედიის მართვა
CCD (სამდივნო)	უწყებათაშორისი კომუნიკაციის უზრუნველყოფა; სამუშაო ჯგუფებისა და კლიმატის ცვლილების საბჭოს (CCC) ინფორმირება
კომუნიკაციის ექსპერტი (ექსპერტთა გუნდი)	კომუნიკაციის სტრატეგიის განხორციელება; კომუნიკაციის მასალების მომზადება; მედიასთან ურთიერთობა; ცნობიერების ამაღლების კამპანიის კოორდინაცია
სამუშაო ჯგუფები	ტექნიკური შინაარსის ვალიდაცია; შედეგებისა და ინფორმაციის გავრცელების მხარდაჭერა შესაბამის უწყებებში
მუნიციპალიტეტები	ადგილობრივ დონეზე ინფორმაციის გავრცელება და დაინტერესებული მხარეების მობილიზება რეგიონული საჯარო განხილვებისთვის
NGO/CSO პარტნიორები	ცნობიერების ამაღლების კამპანიის განხორციელების მხარდაჭერა; ადგილობრივ თემებთან კომუნიკაცია
UNEP / GCF	საერთაშორისო ხილვადობის უზრუნველყოფა; ტექნიკური ხარისხის უზრუნველყოფის მხარდაჭერა

ცხრილი 32. როლები

ტექნიკური დავალების შესაბამისად, კომუნიკაციის პროდუქტების მომზადებისა და გავრცელების ხარჯებს ფარავს მიმწოდებელი, ხოლო შეხვედრების, ტრენინგებისა და სხვა ღონისძიებების ორგანიზებასთან დაკავშირებულ ლოგისტიკურ ხარჯებს (ტრანსპორტი, შეხვედრის სივრცე, კვება და, საჭიროების შემთხვევაში, განთავსება) უზრუნველყოფს შემსყიდველი.

კომუნიკაციის სტრატეგიის განხორციელებას კოორდინაციას უწევს კომუნიკაციის ექსპერტი, ექსპერტთა გუნდის სხვა წევრებისა და გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის (EIEC) აქტიური მხარდაჭერით.

17. კომუნიკაციის მონიტორინგი, შეფასება და მიღებული გამოცდილების გამოყენება

#	ინდიკატორი	სამიზნე	მონაცემთა წყარო	სიხშირე
KPI 1	ჩატარებული საკონსულტაციო და საჯარო ღონისძიებების რაოდენობა	ტექნიკური დავალებით გათვალისწინებული ყველა ღონისძიების ჩატარება	შეხვედრების ოქმები; დასწრების რეესტრები	ეტაპობრივად
KPI 2	ღონისძიებების მონაწილეთა საერთო რაოდენობა	თითოეული ღონისძიებისთვის განსაზღვრული მინიმალური რაოდენობის უზრუნველყოფა	დასწრების რეესტრი	თითოეული ღონისძიების შემდეგ
KPI 3	ქალთა წილი მონაწილეთა შორის	≥15% (სასურველია ≥30%)	სქესის მიხედვით დანაწევრებული მონაცემები	თითოეული ღონისძიების შემდეგ
KPI 4	მიღებული შენიშვნებისა და რეკომენდაციების რაოდენობა	ყველა მიღებული შენიშვნის აღრიცხვა (აღრიცხვადი)	უკუკავშირის რეესტრი	უწყვეტი

#	ინდიკატორი	სამიზნე	მონაცემთა წყარო	სიხშირე
KPI 5	განხილული და ასახული (ან დასაბუთებულად უარყოფილი) რეკომენდაციების წილი	100% განხილული	საჯარო კონსულტაციების ანგარიშები	ეტაპობრივად
KPI 6	მომზადებული კომუნიკაციის პროდუქტების რაოდენობა	ტექნიკური დავალებით განსაზღვრული ყველა პროდუქტის მომზადება	კამპანიის ანგარიში	კამპანიის დასრულების შემდეგ
KPI 7	მედიის მიერ გამოქვეყნებული მასალების რაოდენობა და ტონალობა	მედიის მიერ გამოქვეყნებული მასალების რაოდენობა და ტონალობა	მედია-მონიტორინგის ანგარიში	კვარტალურად
KPI 8	ციფრული კომუნიკაციის მოცვა (ვებგვერდის ვიზიტები, სოციალური მედიის მოცვა და ჩართულობა)	ზრდადი დინამიკა	ვებ-ანალიტიკა; სოციალური მედიის პლატფორმების სტატისტიკა	კვარტალურად
KPI 9	სამიზნე რეგიონებში ჩატარებული საჯარო განხილვების რაოდენობა	ოთხივე სამიზნე რეგიონში ჩატარებული საჯარო განხილვა	შეხვედრების ოქმები	ამოცანა 12-ის დასრულების შემდეგ
KPI 10	NAP-ის შედეგების საერთაშორისო გავრცელება	NAP Central-ზე გამოქვეყნება და მინიმუმ ორ საერთაშორისო ღონისძიებაში წარდგენა	პუბლიკაციები; ღონისძიებების ანგარიშები	პროექტის დასრულებისას

#	ინდიკატორი	სამიზნე	მონაცემთა წყარო	სიხშირე

ცხრილი 33. კომუნიკაციის მონიტორინგისა და შეფასების ინდიკატორები

მიღებული გამოცდილების გამოყენება

კომუნიკაციის შედეგები შეფასდება NAP-ის პროცესის მიმოხილვის ანგარიშში (ამოცანა **11**). მონიტორინგისა და შეფასების შედეგად მიღებული გამოცდილება და რეკომენდაციები გამოყენებული იქნება როგორც NAP-ის განხორციელების ეტაპის კომუნიკაციის საქმიანობის გაუმჯობესებისთვის, ისე მიღებული გაკვეთილების შემაჯამებელი დოკუმენტის მომზადებისას.

